

**Informacja
o stanie pomocy społecznej
i polityki prorodzinnej
na terenie powiatu**

Wspieranie osób niepełnosprawnych

**Współpraca z organizacjami
pozarządowymi w zakresie pomocy
społecznej i polityki prorodzinnej
na terenie Powiatu Łowickiego
(dane za 2013 rok)**

Łowicz 2014 rok

Spis treści:	Strona:
1. Zakres działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu	2
2. Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu w zakresie realizacji zadań opieki nad dzieckiem	8
2.1 Rodziny zastępcze	8
2.1.1 Wydatkowanie środków dla rodzin zastępczych i wychowanków..... ..	10
2.2 Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów	12
2.3 Sprawozdanie z funkcjonowania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.....	13
3. System wspierania osób niepełnosprawnych w 2013 roku	16
3.1 Podstawy prawne działania oraz przeznaczenie środków PFRON.....	16
3.2 Rehabilitacja społeczna	19
3.2.1 Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	19
3.2.2 Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	20
3.2.3 Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym	20
3.2.4 Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	21
3.2.5 Rozliczenie środków z Funduszu za 2013 rok.....	23
3.3 Warsztaty Terapii Zajęciowej	24
3.3.1 Warsztaty Terapii Zajęciowej w Parmie	24
3.3.2 Warsztaty Terapii Zajęciowej w Urzeczu	31
3.4 Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych	43
3.5 Współdziałanie z Łódzkim Oddziałem PFRON w zakresie realizacji programów celowych Funduszu.....	43
3.6 Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych	43
3.7 Realizacja powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych.....	43
3.8 Program „Aktywny Samorząd”	44
4. Sprawozdanie z działalności Punktu Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Łowiczu	47
4.1 Sprawozdanie z realizacji programów korekcyjnego-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie	47
5. Informacja o realizacji programu „UMIEM WIĘCEJ”.....	48
6. Informacje z działalności Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łowiczu	50
7. Sprawozdanie finansowe z wykonania budżetu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu za 2013 rok.....	52
8. Informacja z działalności Domu Pomocy Społecznej „Borówek” w 2013r.. ...	55

1. ZAKRES DZIAŁANIA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ŁOWICZU

PCPR realizuje zadania własne i z zakresu administracji rządowej wynikające z ustaw i przepisów wykonawczych wydanych na ich podstawie, a także Uchwał Rady i Zarządu Powiatu Łowickiego

Lp.	Rodzaj zadań	Zakres zadań
1.	Zadania własne powiatu z zakresu pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none">• opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;• prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;• przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;• pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, mających braki w przystosowaniu się;• pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą mającym trudności w integracji ze środowiskiem;• prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;• prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;• prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;• udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;• szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;• doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników

		<p>jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie realizacja programów osłonowych; • sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego; • sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej; • utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.
2.	Zadania powiatu z zakresu administracji rządowej (pomoc społeczna)	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc uchodźcom w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia; • prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi; • realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia; • udzielanie cudzoziemcom pomocy w zakresie interwencji kryzysowej; • środki na realizację zadań, o których mowa w ust. 1, zapewnia budżet państwa.
3.	Zadania własne powiatu w zakresie pieczy zastępczej	<ol style="list-style-type: none"> 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych; 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych; 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia; 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych; 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym; 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego; 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:

		<ul style="list-style-type: none"> - grup wsparcia, - specjalistycznego poradnictwa; • powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych; • wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej; • zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich; • prowadzenie rejestru danych, o którym mowa w art. 46 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; • kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka; • finansowanie: <ul style="list-style-type: none"> - świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach przed adopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu, - pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, - szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego; • sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy ; • przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8 ustawy. <p>Art. 181. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; 2) finansowanie pobytu w pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 5 ustawy. <p>Art. 182.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. 2) Do zakresu działania powiatowego centrum pomocy rodzinie należą wszystkie sprawy z zakresu pieczy zastępczej
--	--	--

		<p>niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów.</p> <p>3) W indywidualnych sprawach z zakresu pieczy zastępczej, należących do właściwości powiatu, decyzje wydaje starosta, upoważniony przez niego kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie lub inni pracownicy powiatowego centrum pomocy rodzinie upoważnieni na wniosek kierownika.</p> <p>4) Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie współpracuje z sądem w sprawach dotyczących opieki i wychowania dzieci, których rodzice zostali pozbawieni lub ograniczeni we władzy rodzicielskiej nad nimi.</p> <p>5) Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.</p> <p>6) Powiatowe programy wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej uchwalane są na podstawie zestawienia potrzeb, o którym mowa w ust. 5.</p>
4.	<p>Zadania powiatu z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych</p>	<p>1) Opracowanie i realizacja powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych;</p> <p>2) Zadania z zakresu zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonywanie zwrotów kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej; • przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej; • dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na: <ul style="list-style-type: none"> - adaptację pomieszczeń zakładu pracy dla potrzeb osób niepełnosprawnych, - adaptację lub nabycie urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy, • udzielanie dofinansowania do wysokości 50 % oprocentowania kredytów bankowych zaciąganych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej lub prowadzenie własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego; • dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych; • finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych; • dokonywanie zwrotu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym; <p>3) Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych; • dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;

		<ul style="list-style-type: none"> • dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym; • dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych; • dofinansowanie kosztów organizowania i działania warsztatów terapii zajęciowej.
5.	Zadania powiatu z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie Zespół Antykryzysowy i Punkt Interwencji Kryzysowej	<p>1) Do zadań własnych powiatu</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie; • opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie; • zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia; • zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej. <p>2) Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie; • opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. <p>3) Środki na realizację i obsługę zadań, o których mowa w pkt. 2 zapewnia budżet państwa.</p>
6.	Zadania w zakresie orzekania o niepełnosprawności	<p>1. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orzeczenia o niepełnosprawności w przypadku osób do 16 roku życia; • orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w przypadku osób powyżej 16 roku życia; • orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień na podstawie ważnych orzeczeń organów rentowych: ZUS, KIZ; <p>2. Legitymacje potwierdzające niepełnosprawność osoby posiadającej orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, wydane przez powiatowy Zespół.</p>
7.	Sprawozdanie finansowe z wykonania budżetu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu	(w załączeniu)

8.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy społecznej i polityki prorodzinnej na terenie Powiatu Łowickiego	Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych
----	---	---

2. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ OPIEKI NAD DZIECKIEM

2.1 Rodziny zastępcze

Od 1 stycznia 2012 r. w życie weszła ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 135z późn. zm.) określiła zadania w zakresie pomocy rodzinom zastępczym, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz zasady i cele działania rodzin zastępczych.

Pomoc udzielana jest także rodzinom zastępczym na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej(t.j Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.).

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców. Pieczę zastępczą jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej i zapewnia realizację planu pracy z rodziną lub gdy jest to niemożliwe dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywanie i podtrzymywanie bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczenia straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Pieczę zastępczą organizuje powiat i zapewnia dzieciom pobyt w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Pieczę zastępczą jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1. Rodzina zastępcza:**
 - a)** spokrewniona, którą tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
 - b)** niezawodowa, zawodowa którą tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędąca wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.
- 2. Rodzinne domy dziecka.**

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu.

Obowiązek sprawowania pieczy nad dzieckiem i jego wychowania rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka podejmuje z dniem faktycznego umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

Rodzina zastępcza oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania , nie niższa niż kwota:

- 1. 660,00zł** miesięcznie - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 2. 1000,00zł** miesięcznie - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Wysokość w/w świadczeń pomniejsza się o kwotę nie wyższą niż 50 % dochodu dziecka, nie więcej jednak niż o 80% w/w świadczeń. Za dochód dziecka uważa się otrzymywane alimenty, rentę rodzinną oraz uposażenie rodzinne.

Liczba rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w 2013r.

Rodzinna piecza zastępcza		
Ilość rodzin zastępczych w tym:		Ilość dzieci przebywających w rodzinach zastępczych
Spokrewnione	65	88
Niezawodowe	29	36
Zawodowe	5	21
Razem:	99	145

W 2013 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu sprawowało opiekę nad 99 rodzinami zastępczymi, w których umieszczonych było 145 dzieci oraz nad 31 wychowankami rodzin zastępczych i 14 wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Liczba rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Łowickiego w latach 2000-2013.

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ilość rodzin zastępczych w tym:	75	83	96	100	100	102	92	95	94	91	103	99	101	99
Ilość dzieci w rodzinach zastępczych	95	110	124	130	132	138	127	131	137	136	149	142	148	145

Liczba pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych z terenu Powiatu Łowickiego w latach 2000-2013.

Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych														
Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ilość	5	31	45	46	55	58	54	50	48	44	38	37	35	31

Liczba pełnoletnich wychowanków placówek z terenu Powiatu Łowickiego w latach 2000-2013.

Pełnoletni wychowankowie placówek opiekuńczo- wychowawczych socjalizacyjnych, młodzieżowych ośrodków -wychowawczych oraz specjalnych ośrodków szkolno- wychowawczych, zakładu poprawczego														
Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ilość	0	0	4	8	12	10	14	13	9	16	16	17	14	14

Jednym z zadań własnych powiatu łowickiego należy finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu oraz pomoc finansową przyznawaną osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Na przestrzeni 2013 roku na pomoc rodzinom zastępczym i pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych w Powiecie Łowickim wydatkowano kwotę **1 290 092,88 zł**.

2.1.1 Wydatkowanie środków dla rodzin zastępczych i wychowanków

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 2013r. w zł.	Wydatkowana kwota w zł	Wydatkowania
1	2	3	4	5
1	Wydatkowanie środków	1 247 862,47	1 228 561,35	98,46 %
1a	Wkład własny w projekt „Umiem Więcej”	67 531,53	61 531,53	91,12%
2	z tego na:			
	– pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych,		1 086 741,94	87,09%
	– pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych -wkład własny w projekt „Umiem Więcej”		61 531,53	91,12% planu 67 531,53zł w projekt „Umiem Więcej”
	– pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych,		120 408,41	9,65%
	– pomoc pieniężna na usamodzielnienie w formie jednorazowego zasiłku pieniężnego.		21 411,00	1,72%

Wśród **145** dzieci funkcjonujących w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Łowickiego:

- **88** dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych korzystało z pomocy w wymiarze 660,00 zł pomniejszonej o 50% dochodu dziecka. Kwota udzielonej pomocy wynosiła – **591 937,60zł +80 287,88zł = 672 225,48 zł**
- **36** dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych otrzymywało pomoc w wymiarze 1000,00zł pomniejszonej o 50% dochodu dziecka. Kwota wypłaconych świadczeń dla tej grupy dzieci wynosiła – **377 383,29zł**.
- **21** dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych otrzymało pomoc w wysokości - **178 952,58zł**.

Ponadto pomoc na pokrycie kosztów utrzymania **7** dzieci umieszczonych w 4 rodzinach zastępczych stanowiła wkład własny w projekt unijny „Umiem Więcej”. Kwota wkładu własnego w projekt wynosiła **61 531,53zł**. Wydatkowano **91,12% planu (67 531,53zł)**.

W okresie od 01.01.2013r. do 31.12.2013r. na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki udzielono 31 pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych pomocy pieniężnej na kwotę **141 819,41zł**

w tym na:

- usamodzielnienie dla 5 wychowanków na kwotę **21 411,00zł**
- kontynuowanie nauki dla 31 wychowanków na kwotę **120 408,41zł**

Na terenie powiatu łowickiego funkcjonowało 5 rodzin zawodowych w których przebywało 21 dzieci. Zawodowe rodziny otrzymywały miesięczne wynagrodzenie z tytułu świadczonej opieki i wychowania. W okresie od 01.01.2013r. do 31.12.2013r. otrzymały wynagrodzenie na podstawie umowy zlecenia w ogólnej wysokości **108 040,00zł** wraz z pochodnymi.

Na terenie powiatu łowickiego funkcjonują 2 osoby, które pełnią funkcję osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinie zastępczej zawodowej. W/w osoby otrzymywały miesięczne wynagrodzenie na podstawie umowy zlecenia. W okresie od 01.02.2013r. do 31.12.2013r. otrzymały wynagrodzenie w ogólnej wysokości **10 260,00zł** wraz z pochodnymi.

Na podstawie ustawy z dnia 09.06.2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 135 z późn. zm.), w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka tj. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu i Urząd Gminy w Kocierzewie, Łowiczu i Łyszkowicach, które były właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dzieci przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej poniosły odpowiednio wydatki w wysokości 10% i 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku i drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W związku z powyższym PCPR w Łowiczu w 2013 r. wystawiał noty księgowe dla następujących gmin:

- MOPS w Łowiczu poniósł wydatki za **19** dzieci które przebywają w rodzinach zastępczych w wysokości **21 557,61zł**.
- Urząd Gminy w Kocierzewie poniósł wydatki za **3** dzieci przebywających w rodzinie zastępczej w wysokości **6 441,81zł**.
- Urząd Gminy w Łyszkowicach poniósł wydatki za **2** dzieci przebywających w rodzinie zastępczej w wysokości **863,45 zł**.
- Urząd Gminy w Łowiczu poniósł wydatki za **4** dzieci przebywających w rodzinie zastępczej w wysokości **1 112,59zł**.

Uzyskane środki finansowe ogółem wynosiły **29 975,46zł**.

Na podstawie art. 38 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wytacza powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych od rodziców biologicznych na dzieci, które przebywają w pieczy zastępczej, w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka upłynął rok.

Po zaciągnięciu opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz rozeznaniu potrzeb wydatków poniesionych przez rodziny zastępcze na dzieci w nich przebywające, PCPR w Łowiczu wystawił 44 pozwy o alimenty od rodziców biologicznych. Sąd Rejonowy w Łowiczu, III Wydział Rodzinny i Nieletnich wydał 17 postanowień o ustanowieniu alimentów na 17 dzieci od rodziców biologicznych.

Alimenty zasądzone kształtują się od **100,00zł** do **600,00zł**.

Ponadto objęto pomocą na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki **14** wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych. Łączna kwota udzielonej pomocy dla wychowanków wyniosła **81 365,91zł**

w tym na:

- usamodzielnienie dla 2 wychowanków, na kwotę **13 176,00zł**,
- kontynuowanie nauki dla 14 wychowanków, na kwotę **68 189,91zł**.

Wydatkowano 89,58 % planu (90 827,00zł).

Na terenie innych powiatów w 10 rodzinach zastępczych było umieszczonych 11 dzieci z Powiatu Łowickiego (na podstawie podpisanych porozumień powiat łowicki refunduje środki powiatom, w którym przebywają dzieci z powiatu łowickiego). Środki na realizację tego zadania w 2013r. wyniosły **115 419,56zł**.

Wydatkowano 91,51 % planu (126 122,00zł).

2.2. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów

Zadaniem powiatu jest zapewnieniem dzieciom pieczy zastępczej w placówkach opiekuńczo-wychowawczej oraz finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu łowickiego, umieszczonych w placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie innych powiatów.

Podstawą umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest orzeczenie Sądu. Po uzyskaniu skierowania z powiatu w którym będzie umieszczone dziecko w placówce opiekuńczo-wychowawczej, dziecko zostaje przewiezione do placówki.

W 2013 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu umieściło 5 dzieci z terenu powiatu łowickiego.

W okresie od 01.01.2013r. do 31.12.2013r. przebywało w domach dziecka 31 dzieci z Powiatu Łowickiego na terenie innych powiatów. Na ten cel wydatkowano w 2013r. kwotę **877 682,86zł**, co stanowi **82,08% wydatkowania planu (1 069 344,00 zł)**.

W 2013 roku:

- 1 dziecko trafiło do adopcji,
- 1 dziecko zostało przeniesione i umieszczone w ZOL,
- 3 dzieci uzyskało pełnoletność i usamodzielniało się,
- 2 dziecko oczekiwało do umieszczenia w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Na dzień 31.12.2013r. umieszczonych było w placówkach opiekuńczo-wychowawczych 21 - dzieci, w różnych przedziałach wiekowych: 0-3 lat - 2 dzieci, 4-10 lat- 2- dzieci, 11-14 lat- 4 dzieci, 15-18 lat - 10 dzieci, pow. 18 lat - 3 dzieci.

Koszt pobytu dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej kształtował się na poziomie od 2 849,00zł do 5 623,00zł miesięcznie.

Na terenie powiatu łowickiego nie funkcjonują placówki opiekuńczo-wychowawcze.

2.3 Sprawozdanie z realizacji zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu realizuje zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie łowickim zgodnie z ustawą z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U.2013.135 z późn. zm.) oraz na mocy Zarządzenia Nr 17/2012 Starosty Łowickiego z dnia 29 czerwca 2012r.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
4. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
5. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
6. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
7. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
9. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
10. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
11. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
12. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;
13. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
14. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
15. Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
16. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną,

w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;

17. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Uchwałą Nr XXV/181/2012 z dnia 27 czerwca 2012r. Rada Powiatu Łowickiego uchwaliła Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012-2014 określający m.in. limit rodzin zastępczych na lata 2012-2014.

Rodzina zastępcza jest jedną z form opieki zastępczej, ustanowioną w celu zapewnienia opieki i wychowania dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

W roku 2013 do pracy z rodzinami zastępczymi zatrudniano 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Specjalistyczne wsparcie udzielane było przez psychologa zatrudnionego na umowę cywilnoprawną w wymiarze 10 godzin tygodniowo oraz pracowników socjalnych PCPR.

W 2013r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu sprawowało opiekę nad 99 rodzinami zastępczymi, w których umieszczonych było 145 dzieci.

Liczba rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Łowickiego w 2013r.	
Ilość rodzin zastępczych ogółem	99
Ilość dzieci w rodzinach zastępczych	145

Rodzaj rodziny	Ilość	Ilość umieszczonych dzieci
Niezawodowe	29	36
Zawodowe	5	21
Spokrewnione	65	88
Ogółem	99	145

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielali wsparcia i pomocy rodzinom zastępczym, współpracowali z asystentami rodziny i z pracownikami socjalnymi z miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej w celu powrotu dzieci do rodzin biologicznych. Koordynatorzy współpracowali także z ośrodkiem adopcyjnym, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, instytucjami oświatowymi oraz sądem. Systematycznie organizowano zespoły oceniające dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych oraz dokonano, zgodnie z ustawą oceny rodzin zastępczych.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej odwiedzali rodziny zastępcze w celu uzyskania informacji o aktualnej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej, edukacyjnej, materialnej, zdrowotnej oraz rodzinnej, a także uzyskaniu informacji o trudnościach z jakimi boryka się rodzina. Podejmowali działania mające na celu niwelowanie problemów, udzielali wsparcia oraz informacji o osobach i instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc.

Problemy rodzin zastępczym sprowadzają się głównie do kwestii finansowych oraz problemów natury opiekuńczo-wychowawczej i kontaktów z rodzicami biologicznymi.

W roku 2013r. utworzono 3 nowe rodziny zastępcze zawodowe, w których umieszczono łącznie 11 dzieci.

Opracowano i wprowadzono Zarządzenie Nr 15/2013 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu z dnia 16 kwietnia 2013r. w sprawie procedury kwalifikacyjnej dla

kandydatów na rodziny zastępcze lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Dwóch pracowników socjalnych uzyskało uprawnienia do szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe oraz dyrektorów rodzinnych domów dziecka wg. Programu PRIDE Rodzinna Opieka Zastępcza/Adopcja.

Przeszkolono 6 rodzin zastępczych niezawodowych (8 osób) wg. Programu PRIDE Rodzinna Opieka Zastępcza/Adopcja.

Przeszkolono 8 rodzin spokrewnionych (10 osób) zgodnie z zarządzeniem Dyrektora PCPR (finansowane w 50% z Resortowego Programu Wspierania Rozwoju Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Przeszkolono 20 osób (20 rodzin) w zakresie edukacji prawnej i pedagogicznej oraz w zakresie „Zrozumieć dziecko z FAS” (finansowane z projektu UMIEM WIĘCEJ).

Przygotowano i rozprowadzono ulotki na temat rodzicielstwa zastępczego. W lokalnym tygodniku ukazał się artykuł o jednej z rodzin zastępczych (dobre praktyki). Zamieszczano informację o rodzicielstwie zastępczym na stronie PCPR.

Pozyskano środki z Resortowego Programu Wspierania Rozwoju Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2013 w kwocie: 25.530,00 (otrzymane), 24.923,78 (wydatkowane) na szkolenie rodzin zastępczych spokrewnionych, refundację części wynagrodzenia wraz z pochodnymi osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej oraz refundację części wynagrodzenia rodzin zastępczych zawodowych utworzonych w 2013r. Ponadto uzyskano dofinansowanie na refundację części wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w kwocie 26.202,87.

W partnerstwie z Łowickim Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych „Dać Szansę” realizowano projekt, w wyniku którego dzieci z rodzin zastępczych uczestniczyły w festynie z okazji „Dnia Dziecka” oraz otrzymały paczki ze słodyczami.

3. SYSTEMY WSPIERANIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W 2013 ROKU

3.1 Podstawy prawne działania oraz przeznaczenie środków PFRON

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dn. 27.08.1997 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) oraz rozporządzenia MP i PS z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON (Dz. U. Nr 96, poz. 861 z późn. zm.) samorząd powiatowy jako jeden z dysponentów środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wykonuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych w następujących formach:

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym;
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych;
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Łowiczu:

- zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej;
- jednorazowe dofinansowanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

Zarząd Funduszu w miesiącu marcu 2013 roku przekazał informację o wielkości środków PFRON określonych algorytmem przypadających na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w 2013 roku.

Dla Powiatu Łowickiego przyznano kwotę w wysokości **1 440 874,00 zł**, która została podzielona na poszczególne rodzaje zadań Uchwałą NR XXXVII/251/2013 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 27 marca 2013 roku w sposób jak ilustruje poniższa tabela.

Poz.	Treść	Plan na 2013r. w zł
1	2	3
	Środki finansowe na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej w tym na:	140 000,00
1	Przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej.	60 000,00
2	Dokonanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej.	50 000,00
3	Zwrot dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników	30 000,00
II	Środki finansowe na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej:	1 300 874,00
1	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.	100 000,00
2	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.	12 600,00
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym	230 514,00
4	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.	70 000,00
5	Zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej art. 35, ust. 1, pkt. 8.	887 760,00
Środki dla powiatu razem		1 440 874,00

Kolejnych zmian w planie finansowym Zarząd Powiatu dokonał w grudniu poprzez podjęcie uchwały w sprawie przesunięcia środków pomiędzy poszczególnymi zadaniami w rehabilitacji społecznej i zawodowej : Uchwała Nr XXXVII/251/2013 z dnia 27.03.2013r.

Lp.	Nazwa zadania	Plan na 2013 r. przed zmianami (w zł)	Kwota przesunięć	Plan po zmianach
1	2	3	4	5
	Zadania z zakresu zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych:	140 000,00		129 500,00
1.	Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (art.26e)	50 000,00	+19 500,00	69 500,00
2.	Przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art.12a)	60 000,00		60 000,00
3.	Zwrot dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych	30 000,00	-30 000,00	0,00
	Łącznie rehabilitacja zawodowa	140 000,00		129 500,00
II	Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej określone. w art.35a ust.1 pkt. 7 i 8 ustawy:	1 300 874,00		1 311 374,00
5.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	100 000,00	- 8 197,00	91 803,00
6.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	12 600,00	- 4 970,40	7 629,60
7.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym	230 514,00	+41 542,01	272 056,01
8.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	70 000,00	-17 874,61	52 125,39
9.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a)	887 760,00		887 760,00
	Łącznie rehabilitacja społeczna	1 300 874,00		1 311 374,00
	Środki dla powiatu ogółem:	1 440 874,00		1 440 874,00

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie w 2013 roku przekazał na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych dla Powiatu Łowickiego środki finansowe w wysokości **1 440 874,00 zł**

w tym:

- na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań kwotę w wysokości **32 428 zł** (tj. 2,5 % od przekazanej kwoty).

3.2 Rehabilitacja społeczna

3.2.1 Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Barier architektoniczne - to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub znacznie utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

Barier techniczne - to przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności, przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić jej funkcjonowanie w życiu codziennym.

Barier w komunikowaniu się - to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji.

Plan na 2013 rok wynosił 70 000,00 zł.

Plan po zmianach wynosił 52 125,39 zł.

Do PCPR w Łowiczu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku wpłynęło 18 wniosków na dofinansowanie likwidacji wszystkich barier tj: architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

w tym:

- 6 wniosków na likwidację barier architektonicznych
- 3 wnioski na likwidację barier technicznych.
- 9 wniosków na likwidację barier w komunikowaniu się.

Pozytywnie rozpatrzono i przyznano dofinansowanie dla 14 osób niepełnosprawnych:

- 4 wnioski rozpatrzono negatywnie,
- 2 osoby zrezygnowały z dalszej realizacji zadania z powodów finansowych rodziny,

W 2013 roku zawarto 12 umów z osobami niepełnosprawnymi na kwotę 52 785,00 zł.

Wyplacono dofinansowanie dla 12 osób na kwotę 52 125,39 zł

- na bariery w komunikowaniu się dla 5 osób 8 109,80 zł
- na bariery architektoniczne dla 4 osób 31 955,59 zł
- na bariery techniczne dla 3 osób 12 060,00 zł

Wśród 12 osób było:

- 6 kobiet 40 998,00 zł
- 2 mieszkańców wsi 4 798,14 zł
- 2 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej 1 900,00 zł

W ramach likwidacji barier architektonicznych środki wydatkowano głównie na przystosowanie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych do potrzeb osób niepełnosprawnych (montaż kabin natryskowych, uchwyty, siedzisk uchylnych, poszerzenia otworów drzwiowych, oraz na zakup i montaż platformy schodowej na szynie prostej.

W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się udzielono pomocy: 3 osobom przy zakupie komputera, 1 osobie przy zakupie Iphone 5 i 1 osobie przy zakupie multilektora.

W ramach likwidacji barier technicznych środki wydatkowano na zakup 2 łóżek rehabilitacyjnych i 1 schodołaza gąsienicowego.

3.2.2 Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Dofinansowanie było przeznaczone na działania zmierzające do odnowy i doskonalenia sił psychofizycznych, wspieraniu i promocji twórczości, edukacji i oświaty kulturalnej oraz akceptacji siebie w społeczeństwie.

Do 30 listopada 2012 roku 3 organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych z Powiatu Łowickiego złożyły 3 wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON organizacji imprez z udziałem osób niepełnosprawnych na kwotę ogółem 9 000,00 zł. Zawarto 3 umowy.

Dofinansowanie otrzymały i umowę podpisały następujące podmioty:

- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy z siedzibą w Łowiczu, ul. Stanisławskiego 24
 - wycieczka na Mazury dla 44 osób niepełnosprawnych z Powiatu Łowickiego. Przyznano dofinansowanie ze środków PFRON – 3 000,00 zł.
- Miejsko-Powiatowe Koło Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Łowiczu, ul. Podrzeczna 20 (ŁOK)
 - wycieczka na Mazury dla 18 osób niepełnosprawnych z Powiatu Łowickiego. Przyznano dofinansowanie ze środków PFRON – 3 000,00 zł.
- Łowickie Stowarzyszenie „DAĆ SZANSE” Łowicz, ul. Mostowa 4,
 - Piknik „Europejski Piknik Wielopokoleniowy” dla osób niepełnosprawnych z Powiatu Łowickiego. Przyznano dofinansowanie ze środków PFRON – 2 100,00 zł

Plan na 2013 r. to kwota w wysokości 12 600,00 zł

Dokonano przesunięć w miesiącu grudniu w wysokości – 4 970,40 zł

Plan po zmianach wyniósł 7 629,60 zł

Ogółem przekazano kwotę dofinansowania w wysokości 7 629,60 zł.

3.2.3 Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym

Osoba niepełnosprawna może otrzymać wsparcie finansowe ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia na zakup przedmiotów ortopedycznych lub środków pomocniczych (np. aparatu słuchowego), jeżeli lekarz specjalista uzna, że pacjent musi korzystać z określonego przedmiotu ortopedycznego lub środka pomocniczego i wystawi na nazwisko pacjenta "zlecenie na zaopatrzenie w wyrób medyczny będący przedmiotem ortopedycznym lub środkiem pomocniczym". Natomiast skierowanie do lekarza specjalisty wystawia lekarz pierwszego kontaktu (rodzinny).

Otrzymane zlecenie musi zostać potwierdzone przez Narodowy Funduszu Zdrowia. Z potwierdzonym do refundacji zleceniem osoba zgłasza się do wybranej placówki na terenie kraju, która podpisała umowę z NFZ w zakresie realizacji zaopatrzenia ortopedycznego lub środka pomocniczego. Może to być np. sklep medyczny, apteka, zakład optyczny czy punkt protetyki słuchu. Wykaz miejsc, gdzie można zrealizować zlecenie dostępny jest na stronach internetowych oddziałów wojewódzkich NFZ i w ich siedzibach.

Zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych pacjent dokonuje osobiście. Jeśli nie jest w stanie sam udać się do punktu z zaopatrzeniem może mu w tym pomóc inna osoba, posiadająca jego pisemne upoważnienie w dowolnej formie (nie dotyczy to środków pomocniczych wydawanych co miesiąc).

O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, których przeciętny miesięczny dochód za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku nie przekracza:

- 50 % przeciętnego wynagrodzenia na członka rodziny pozostającego we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 65 % przeciętnego wynagrodzenia - w przypadku osoby samotnej.

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wynosi:

- w przypadku, gdy wartość przedmiotu jest równa limitowi kasy chorych - do 100 % kosztów udziału własnego osoby niepełnosprawnej (w limicie ceny ustalonym przez kasę chorych),
- w przypadku, gdy wartość przedmiotu przekracza limit kasy chorych - do 150 % sumy kwoty limitu kasy chorych oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej. Podstawą uzyskania dofinansowania jest złożony do PCPR stosowny wniosek wraz z załącznikami.

Wnioskodawca sam dokonuje wyboru sprzedawcy i ponosi za to pełną odpowiedzialność.

Wnioskodawca pokrywa ze środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł część przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

O dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, maksymalnie do 60 % jego wartości mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z dysfunkcji.

Plan na 2013 r. to kwota w wysokości 230 514,00 zł

Plan po zmianach wynosił 272 056,01zł

Przyznano dofinansowanie dla 246 osób niepełnosprawnych.

Do 31.12.2013 roku na dofinansowanie sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych **wpłynęło 311 wniosków na kwotę 392 953,00 zł** w tym:

7 wniosków na dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego na kwotę 14 630,90 zł.

Wyplacono dofinansowanie dla 242 osób na kwotę 272 056,00 zł w tym:

• dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej (27 osób)	28 229,00 zł
• dla mieszkańców wsi (150 osób)	160 917,00 zł
• dla kobiet (126 osób)	129 563,00 zł

Z dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego zawarto 4 umowy na kwotę 10 275zł.

W tym:

- - zakup 2 rowerów trójkołowych,
- - 1 bieżni mechanicznej
- - 1 aparat do magnetoterapii i stołu do magnetoterapii.

Dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych obejmowało: aparaty słuchowe, obuwie ortopedyczne, protezy kończyn górnych i dolnych, pieluchomajtki, cewniki, przedmioty pionizujące, wózki inwalidzkie, materace przeciwoleżynowe, gorsety ortopedyczne, balkoniki,) które refunduje NFZ i które, na co dzień służą osobom niepełnosprawnym.

3.2.4 Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Turnus rehabilitacyjny to zorganizowana forma aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Rodzaje turnusów:

- usprawniająco- rekreacyjny,
- rekreacyjno-sportowy i sportowy,
- szkoleniowy,
- psychoterapeutyczny,
- rozwijający zainteresowania i uzdolnienia,
- nauki niezależnego funkcjonowania z niepełnosprawnością.

Ośrodki, w których organizowane są turnusy, zapewniają osobom niepełnosprawnym odpowiednie warunki pobytu, dostosowane do rodzaju i stopnia niepełnosprawności uczestników turnusu, oraz bazę do prowadzenia rehabilitacji i realizacji określonego turnusu. Turnusy organizowane są wyłącznie na terenie kraju i trwają co najmniej 14 dni. Raz w roku osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym.

Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym dokonuje się na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127 poz. 776 z późn. zm.), a w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230, poz. 1694)

Dofinansowanie do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym opiekuna może być przyznane osobie niepełnosprawnej o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo równoważnym oraz osobie niepełnosprawnej w wieku do 16 lat pod warunkiem, że wniosek lekarza, zawiera wyraźne wskazanie wraz z uzasadnieniem konieczności pobytu opiekuna.

Uprawnionymi do korzystania z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych są osoby niepełnosprawne w wieku:

- do 16 roku życia posiadające ważne orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez właściwy organ,
- powyżej 16 roku życia posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne tj. ZUS, KIZ

Dofinansowanie w 2013 roku przedstawiało się następująco:

Stopień niepełnosprawności	Kwota dofinansowania
Znaczny	797,00 zł
Umiarkowany	738,00 zł
Lekki	679,00 zł
Opiekun	531,00 zł
ZPCH	531,00 zł

Plan na 2013 rok to kwota w wysokości 100 000,00 zł

Plan po zmianach wynosił 91 803,00 zł

W 2013r o dofinansowanie do turnusów ze środków PFRON ubiegało się **375 osób** niepełnosprawnych, w tym **76 opiekunów**.

Przyznano dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym dla **150 osób**.

Wyplacono dofinansowanie dla 137 osób na łączną kwotę 91 803,00 zł w tym:

- dorośli niepełnosprawni (**55 osób + 10 opiekunów**) **44 202,00 zł**
- dorośli niepełnosprawni z zakładu pracy chronionej **9 osób** **4 779,00 zł**

- dzieci i młodzież niepełnosprawna (**32 osób + 31 opiekunów**) **42 822,00 zł**

Do końca roku z przyznanego dofinansowania zrezygnowało 13 osób.

Udział osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych ma ogromny wpływ na funkcjonowanie osób w życiu codziennym. Rehabilitacja społeczna w połączeniu z zabiegami rehabilitacyjnymi usprawnia organizm i poprawia ogólne samopoczucie, co przekłada się na poprawę jakości życia tych osób.

Liczba osób, którym przyznano dofinansowanie ze środków PFRON z poszczególnych gmin.

L. p	Gmina	Liczba osób
1	Łowicz	29
2	Miasto Łowicz	190
3	Domaniewice	26
4	Kocierzew	18
5	Łyszkowice	21
6	Bielawy	21
7	Chąśno	11
8	Nieborów	49
9	Zduny	22
10	Kiernozia	23

3.2.5 Rozliczenie środków z Funduszu za 2013 rok.

Zgodnie ze sprawozdaniem finansowo-rzeczowym: ogółem wykorzystano 1 418 603,00 zł środków w tym:

- na rehabilitację zawodową wykorzystano **74 800,00 zł**
- na rehabilitację społeczną wykorzystano **1 311 375,00 zł**
- na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań **32 428,00 zł**

Zwrot do Funduszu środków pozostających na wyodrębnionym rachunku bankowym wg stanu na 31.12.2013 roku.

L. p	Wyszczególnienie	Kwota (w zł)
Środki niewykorzystane do dnia 31.12.2013 r.		
1.	Środki na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej	54 700,00
2.	Zobowiązania z tytułu kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej art. 35a ust. 1 pkt. 8	0,00
3.	Razem (w.1+2)	54 700,00
4.	Koszty obsługi realizowanych zadań	3 596,00
5.	Ogółem (w.3+4)	58 296,00
Wpływy podlegające zwrotowi do PFRON		

6.	z art. 26, art.26d, art.26e	0,00
7.	z art. 12 wraz z odsetkami	0,00
8.	z rozliczenia wtz wraz z odsetkami	0,00
9.	zwroty z rozliczeń - pozostałe zadania	0,00
10.	odsetki od środków PFRON na wyodrębnionym rachunku	441,06
11.	Razem(sumaw.6-10)	441,06
Środki zwrócone ogółem (5+11) zgodnie z dokonanym przelewem/ przelewami .		58 737,06
Stan konta na 31.12.2013r		58 737,06

3.3 Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka stwarzająca osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacja przez warsztat celu, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej zmierzających do rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, zaradności osobistej, ogólnego rozwoju i sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku, a także psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Na terenie Powiatu Łowickiego funkcjonują dwa warsztaty:

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Parmie 37, gm. Łowicz;
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Urzeczcu, gm. Zduny.

Działalność Warsztatów finansowana jest w 90 % ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, pozostałe 10 % pochodzi z budżetu powiatu łowickiego.

3.3.1 Warsztat Terapii Zajęciowej w Parmie

Warsztat Terapii Zajęciowej w Parmie prowadzony jest przez Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Tacy Sami”. Zajęcia odbywają się w budynku stanowiącym własność gminy Łowicz.

Placówka działa na podstawie umowy ŁD 3/WTZ/508/99 o finansowanie kosztów zorganizowania i działalności warsztatu terapii zajęciowej z dnia 30 listopada 1999 roku pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie, a Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych „TACY SAMI”, w Łowiczu oraz Umowy nr. 1/WTZ/P/2013 z dnia 18 stycznia 2013 r. na bieżącą działalność Warsztatu na którą otrzymuje kwotę roczną w wysokości 443 880,00 zł i Umowy nr. 4/SP/WTZ/2013 z dnia 21.02.2013r. na dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej ze środków Powiatu łowickiego w kwocie 49 320,00 zł. (rozliczenie środków w załączeniu).

Warsztat Terapii Zajęciowej w Parmie funkcjonuje od marca 2000 roku, w terapii bierze udział 30 uczestników z orzeczonym stopniem niepełnosprawności i wskazanym udziałem w terapii zajęciowej.

Celem pracy Warsztatu jest rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych, oraz prowadzenie procesu terapeutycznego w taki sposób, aby uczestnicy biorący udział w rehabilitacji osiągnęli możliwie najwyższy stopień przystosowania do życia społecznego i podjęcia pracy zawodowej. Realizacja powyższego celu odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do realizacji zamierzonych celów poprzez różne formy terapii.

Zajęcia w placówce prowadzone są od poniedziałku do piątku w godzinach 7.45 – 15.45 w sześciu grupach/ pracowniach tematycznych: pracowni gospodarstwa domowego, pracowni komputerowej, pracowni „Szkole życia” pracowni plastycznej, pracowni krawiecko – rękodzielniczej, pracowni ceramiczno- wikliniarskiej. W każdej pracowni w zajęciach bierze udział pięcioro uczestników, zajęcia prowadzone są na podstawie indywidualnego programu terapii i rehabilitacji opracowywanego dla każdego uczestnika corocznie.

W warsztacie funkcjonuje Rada Programowa. W jej skład wchodzi: kierownik WTZ, instruktorzy terapii zajęciowej, specjalista ds. rehabilitacji, psycholog, pielęgniarka, pracownik socjalny i logopeda. Posiedzenia Rady odbywają się co najmniej raz w miesiącu.

Do zadań Rady należy:

- przygotowanie rocznych indywidualnych programów terapii dla uczestników,
- dokonywanie okresowej oceny realizacji tych programów
- kwalifikowanie nowych uczestników, skreślanie uczestników,
- rozwiązywanie bieżących spraw placówki.

Do pracy z uczestnikami włączają się ich rodzice i opiekunowie. Mogą oni w każdej chwili kontaktować się z instruktorami, psychologiem i kierownictwem WTZ. Co dwa miesiące odbywają się spotkania z rodzicami i opiekunami uczestników warsztatu. Współpraca z rodzinami uczestników odbywała się poprzez:

- indywidualne spotkania rodzica z terapeutą, pielęgniarką, kierownikiem lub pracownikiem socjalnym,
- wizyty w domu rodzinnym uczestnika,
- przeprowadzenia wywiadów w środowisku rodziny uczestnika,
- pomoc w rozwiązywaniu codziennych problemów życiowych,
- pomoc w rozwiązywaniu spraw dotyczących zdrowia uczestników i zmniejszających skutki ich niepełnosprawności.

Warsztat współpracuje ze środowiskiem lokalnym oraz z innymi warsztatami.

Terapia zajęciowa to przede wszystkim aktywność, działanie, które może przybierać różne formy pobudzające do pracy. Często jest tak, że terapeuta tylko wskazuje drogę, inspiruje do twórczości, pozwalając, aby to uczestnik sam doskonalił i rozwijał swój warsztat pozyskując nowe pomysły i rozwiązania.

Wśród stosowanych treningów systematycznie prowadzony jest trening ekonomiczny. Uczestnicy otrzymują określoną kwotę w celu nauki racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi oraz oszczędności.

Prowadzone jest także szerokie wsparcie psychologiczne, ćwiczenia logopedyczne oraz rehabilitacja narządów ruchu.

Opieka psychologiczna

Uczestnicy mieli możliwość korzystania z pomocy psychologicznej m.in. w formie indywidualnych rozmów terapeutycznych, rozmów kierowanych w grupach oraz ćwiczeń i gier ogólnorozwojowych. Wielokrotnie rozmowy dotyczyły analizy aktualnych wydarzeń oraz postępowania poszczególnych osób, a także sposobów radzenia sobie z emocjami i trudnościami w kontaktach z innymi. Analizowano i ćwiczone zachowanie się w określonych sytuacjach społecznych. Podejmowano także działania interwencyjne i medacyjne w sytuacjach trudnych. Większość z nich prowadziła do zakończenia konfliktu oraz przyjęcia jego konsekwencji.

W ciągu całego roku miał miejsce monitoring funkcjonowania uczestników

w sytuacjach codziennych i zadaniowych. Przeprowadzono konsultacje z instruktorami poszczególnych pracowni.

Opieka logopedyczna

Opieką logopedyczną w 2013 roku objęto wszystkich uczestników warsztatu wymagających terapii u których rozpoznano wady i zaburzenia mowy takie, jak:

- niedokształcenie mowy typu afatycznego,
- seplenienie lateralne,
- dyslalia audiogenna spowodowana obustronnym niedosłuchem,
- dyslalia wieloraka,
- zaburzona płynność mowy,
- nieutralna artykulacja głosek przedniojęzykowodziałowych oraz przedniojęzykowozębowych.

Podczas zajęć logopedycznych usprawniano narządy artykulacyjne, szczególnie mięśnie języka i jego pionizację. Wywoływano głoski szeregu syczącego (s, z, c, dz), oraz szumiącego (sz, ż, cz, dż). Utrwalano prawidłową artykulację tych głosek w nagłosie, śródgłosie i wygłosie wyrazów, w wyrażeniach 2-wyrazowych oraz prostych zdaniach. Kształtowano umiejętności różnicowania utrwalonych głosek. Podczas każdego zajęcia logopedycznego prowadzono ćwiczenia słownikowe bogacące zasób słownictwa biernego i czynnego. Doskonalono umiejętności poprawnej budowy zdań pod względem gramatycznym i stylistycznym. Ćwiczenia oddechowe w połączeniu z fonacyjnymi miały na celu poprawienie płynności mowy w przypadku występujących zdarzeń. Kontynuowano również ćwiczenia czytania mowy z warg z osobami niedosłyszącymi.

Równocześnie z niektórymi uczestnikami prowadzono ćwiczenia w zakresie:

- rozpoznawania liter i cyfr
- orientacji na zegarze
- pisania prostych wyrazów, swojego imienia, nazwiska i adresu zamieszkania
- czytania tekstu

U uczestników biorących udział w zajęciach logopedycznych nastąpiła poprawa umiejętności wypowiedzenia się co ułatwiło kontakty słowne z otoczeniem.

Opieka medyczna

Opieka medyczna w placówce polegała głównie na udzielaniu porad, wykonywaniu drobnych zabiegów tj: opatrywanie ran, wydawaniu leków, pomiarze ciśnienia, pomiarze wagi i ciała. Zaopatrywanie gabinetu w leki i materiały opatrunkowe: wyposażanie kotłowni, biura i apteczki kierowcy. Udzielanie pierwszej pomocy przedlekarskiej. Przegląd pomieszczeń pod względem sanitarnym, prowadzenie oświaty zdrowotnej indywidualnej dla każdego z uczestników. Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, jeżeli zachodzi taka konieczność. Rozwiązywanie problemów zdrowotnych. Zapobieganie sytuacjom stresowym. Prowadzenie dokumentacji zdrowotnej.

Działalność pracownika socjalnego

Praca pracownika socjalnego w roku 2013 polegała przede wszystkim na:

- pierwszy bezpośredni kontakt z kandydatami do wtz i ich rodzinami, udzielenie niezbędnych informacji związanych z działalnością warsztatu;
- kompletowanie i prowadzenie dokumentacji socjalnej uczestników;
- kształtowanie prawidłowych postaw wzajemnych i stosunków międzyludzkich;
- udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, urzędowych i socjalno-bytowych;

- udzielanie pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy;
- współpraca z rodzinami;
- przeprowadzanie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania uczestnika;
- współpraca z lekarzami, zwłaszcza z psychiatrą;
- współdziałanie z rehabilitantem, instruktorami terapii zajęciowej i pielęgniarką celem dostosowania form rehabilitacji;
- wzmacnianie uczestników, aby stali się silniejsi i bardziej zaradni;
- rozmowy indywidualne z uczestnikami.

Rehabilitacja uczestników

Zajęcia na sali rehabilitacyjnej odbywały się pod okiem rehabilitanta, cztery dni w tygodniu i brali w nich udział wszyscy uczestnicy. W prowadzonych zajęciach indywidualnych uczestniczyły osoby ze stwierdzonymi schorzeniami narządu ruchu tj.: wady postawy, niedowłady połowiczne, przykurcze mięśniowe. Z osobami tymi prowadzone były ćwiczenia oddechowe, rozluźniające, rozciągające i wzmacniające mięśnie przykurczowe i osłabione, kształtowanie postaw ciała, zwiększenia ruchomości w stawach, usprawnianie manualne dłoni. Z pozostałymi podopiecznymi prowadzona była gimnastyka ogólnorozwojowa mająca na celu podniesienie ogólnej sprawności organizmu poprzez zwiększenie zakresu ruchu w stawach, długości, elastyczności oraz siły i wytrzymałości mięśni. Uczestnicy chętnie ćwiczyli na przyrządach typu: bieżnia, rowerek stacjonarny, wioślarz, atlas. Brali również udział w zawodach sportowych, korzystali z wypoczynku na świeżym powietrzu. Dodatkowo odbywały się imprezy taneczne typu: dyskoteki, Andrzejki, Bal karnawałowy, tańce na świeżym powietrzu.

Pracownia plastyczna

W pracowni plastycznej podopieczni uczestniczyli w praktycznych zajęciach terapeutycznych: malowali obrazy na różnego typu podłożach, rysowali i kolorowali rysunki kredką i pastelą, wykonywali prace graficzne: linoryty, monotypie, drzeworyty, wykonywali matryce do grafik, poznawali obsługę prasy graficznej, uzupełniali druki rysunkowym retuszem, rzeźbili w drewnie reliefy i formy pełne, poznawali technikę wykonywania witraży metodą Tiffaniego.

W pracowni powstały projekty kartek okolicznościowych. Uczestnicy przygotowywali prace na konkurs plastyczny „Osada Pałacowo – Parkowa w Walewicach”, brali udział w plenerze plastycznym w Walewicach, następnie prezentowali prace na wystawie w Bibliotece Powiatowej w Łowiczu. Uczestnicy rozwijali umiejętności wykonywania czynności dnia codziennego, dbania o czystość i higienę osobistą, porządek w miejscu pracy i swoim otoczeniu. Uczyli się właściwego gospodarowania pieniędzmi. Brali udział w imprezach integracyjnych takich jak Wigilia i Śniadanie Wielkanocne w WTZ-cie, Jesienne Imresje- prozdrowotna impreza edukacyjna, Piknik Europejski na Błoniach w Łowiczu, konkursy, plenery, wystawy.

Wymienione imprezy aktywizowały naszych podopiecznych, uspołeczniały, poprawiały wizerunek osoby niepełnosprawnej, ukazały możliwości a nie ograniczenia osób niepełnosprawnych.

Pracownia ceramiczno-wikliniarska

W pracowni ceramiczno- wikliniarskiej pracuje i tworzy pięciu uczestników. W roku 2013 nastąpiła rotacja w wyniku której osobę niedowidzącą zastąpił uczestnik niepełnosprawny fizycznie, poruszający się na wózku. Pozostały skład został bez zmian: dwie osoby niewidome, jedna niedowidząca oraz jedna po wylewie z niedowładem ręki.

Zajęcia w pracowni ceramiczno- wikliniarskiej pomagały uczestnikom wyćwiczyć mechanizmy kompensujące braki zmysłu wzroku poprzez inne zmysły tj. dotyk, słuch. Pomagają

usprawnić manualnie, doskonalić koordynację, podnieść samodzielność. Kształtują też cierpliwość, wytrwałość oraz poczucie odpowiedzialności za wykonaną pracę.

Uczestnicy pracują w wiklinie i glinie. Poznają formy i metody wyplatania z wikliny i tworzenia z gliny. W 2013 roku zostało wykonanych bardzo dużo ciekawych prac zarówno z wikliny jak i gliny. Nowy uczestnik poznawał podstawy pracy w glinie. Tworzył naczynia wyklejane w formach, wycinał w plastrze gliny różne kształty, robiąc przeróżne ozdoby (wisiorzy, gwiazdki czy jabłka na choinkę), oraz pomagał instruktorowi przy wylewaniu w formy gliny lejnej i przy szkliwieniu wypalonych prac. Pozostali uczestnicy tworzyli: wiklinowe koszyki wielkanocne, gniazdka wiklinowe, przeróżne pojemniki wiklinowe, tace, kwietniki, kosze, wazon, osłonki na doniczki oraz wiklinowe stożki na choinki. Z gliny robiono: baranki i kury na podstawce, ryby, jajka ażurowe, różne kształty aniołków, koty psy, świeczniki o różnych kształtach choinki gliniane. Tworzono też prace z własnej wyobraźni: rzeźby koni, słoni, wiewiórkę, łabędzia, kaczkę oraz postać kobiety.

Uczestnicy brali udział też w plenerze i konkursach. Troje uczestników brało udział w plenerze organizowanym przez nasze Stowarzyszenie, gdzie dwie osoby zostały nagrodzone za prace które wykonały. Jedna osoba brała również udział w konkursie piosenki w Żychlinie i jedna w zawodach sportowych.

Pracownia krawiecko-rękodzielnicza

W zajęciach prowadzonych w pracowni biorą udział osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności zarówno fizycznej jak i intelektualnej. Rodzaj zajęć, techniki pracy oraz stopień ich trudności dobierane są do indywidualnych możliwości i zdolności uczestników. Zajęcia mają na celu wyrabianie zaradności życiowej, uczyć umiejętności odpowiedniego zachowania oraz wspólnoty z grupą i odpowiedzialności za powierzone zadanie. Działania prowadzone w pracowni pobudzają wyobraźnię i kreatywność u osób z niepełnosprawnością. Podnoszą u nich samoocenę, zachęcają do własnej twórczości, uczyć dokonywania wyboru. Kształtują cierpliwość, wytrwałość oraz poczucie odpowiedzialności za wykonaną pracę, podnoszą wiarę we własne siły. W trakcie zajęć uczestnicy poszerzają swoje zainteresowania i wiedzę. Poprawiają także swoją sprawność manualną, koordynację wzrokowo-ruchową i koncentrują uwagę.

Uczestnicy w zeszłym roku w trakcie zajęć wykonywali: stroiki świąteczne, chodniczki, haft na kanwie, wyklejali z kolorowej bibuły, projektowali kartki okolicznościowe

Uczestnicy brali udział w wyborze odpowiedniej techniki, tematu oraz kolorystyki do pracy. Dbali o estetykę w trakcie jej wykonywania. Brali udział w zawodach sportowych oraz innych spotkaniach integracyjnych.

Pracownia „szkoła życia”

Zajęcia prowadzone w tej pracowni służą wyrabianiu i podnoszeniu zaradności osobistej, która ma na celu przede wszystkim umożliwienie uczestnikom wypełnianie poszczególnych ról społecznych. Podczas zajęć duży nacisk kładzie się na kształtowanie u uczestników potrzebnych umiejętności gospodarczych, porządkowych i higienicznych niezbędnych do możliwie najlepszego usamodzielnienia się. Realizacja programu nauki zaradności osobistej odbywa się poprzez następujące działania: wypracowywanie podstawowych nawyków higienicznych, naukę kształtowania swojego wyglądu- czyste ręce, twarz, włosy, ubranie, samodzielne załatwianie potrzeb fizjologicznych, nauka samodzielnego ubierania się, wyboru garderoby odpowiedniego do pogody i okoliczności, nauka utrzymania porządku w pomieszczeniach i stanowisku pracy, trening ekonomiczny nauka samodzielnego dokonywania zakupów, prawidłowa ocena pieniądza, rozróżnianie nominałów. Ponadto podopieczni utrwalają wiedzę szkolną, ćwicząc czytanie, pisanie, liczenie w zeszytach ćwiczeń. Uczą się pielęgnować rośliny doniczkowe w pracowni oraz wokół budynku. W trakcie zajęć osoby niepełnosprawne poszerzają swoje zainteresowania i wiedzę, wykonują ćwiczenia sprawności manualnej i motorycznej tj. malują farbami, rysują kredkami,

wyklejają przy pomocy bibuły i papieru kolorowego, kolorują malowanki. Biorą udział w konkursach plastycznych, zawodach sportowych i plenerach. Tworzą stroiki okolicznościowe (bożonarodzeniowe, wielkanocne).

Pracownia komputerowa

Podstawowym celem pracowni komputerowej jest zapoznanie się z podstawowymi zasadami funkcjonowania i obsługi komputera. Podopieczni nabywali umiejętności stosowania technik multimedialnych i uczyli się pracować w prostych programach takich jak MS OFFICE, PAIN COREL DRAW. Obsługa komputera oraz umiejętność jej stosowania zwiększają możliwości pełniejszego funkcjonowania w społeczeństwie, porozumiewania się na odległość. Sprzyja rozwojowi funkcji poznawczych, stymuluje do pisania, czytania (ćwiczą pracując z programem "Mistrz Klawiatury II"), śpiewania oraz poszukiwania ciekawych informacji.

Dzięki dostępowi do Internetu uczestnicy uczyli się korzystania z nieograniczonych zasobów sieci. Wyszukiwali ciekawe dla siebie informacje oraz uczyli się używania poczty elektronicznej i komunikatorów internetowych.

Uczestnicy wykonywali wiele prac pomocniczych w pracowni m.in. pakowanie wyrobów wykonanych na terenie WTZ-ów, docinanie kartek świątecznych. Bardziej zaawansowani uczestnicy wykonywali trudniejsze zadania np. dyplomy, zaproszenia, wizytówki oraz kartki okolicznościowe.

Dzięki specjalistycznemu oprogramowaniu osoby niewidome mieli możliwość korzystania z Internetu. Stanowi to dla nich niezwykle ważny bodziec do dalszego rozwoju i możliwość poszerzenia swoich umiejętności.

W pracowni znajduje się komputer, który jest przeznaczony dla każdego z uczestników, a także drukarka atramentowa, drukarka laserowa, skaner, kserokopiarka, cyfrowy aparat fotograficzny oraz wiele innych urządzeń wykorzystywanych w codziennej pracy biurowej.

W 2013 roku podopieczni chętnie brali udział w imprezach organizowanych przez WTZ oraz instytucje zewnętrzne. Chęć zdobycia wysokich osiągnięć w zawodach sportowych mobilizowała do treningów i przełamywania własnych słabości. Aktywnie uczestniczyli zarówno w życiu pracowni komputerowej jak i całych warsztatów, chętnie brali udział zarówno w zajęciach jak i imprezach integracyjnych. Uczestnicy stają się bardziej odpowiedzialni za powierzone zadania, dokładniejsi, wytrwali i zwiększają tempo pracy.

Pracownia gospodarza

Głównym celem terapeutycznym pracowni gospodarstwa domowego jest zdobywanie umiejętności przygotowania prostych jak i bardziej złożonych potraw, korzystania z urządzeń znajdujących się w pracowni, zaradność oraz samodzielność określania swoich potrzeb.

Zadaniem w 2013 roku było utrwalanie zdobytych umiejętności, a także nabywanie nowych doświadczeń kulinarnych. Kładziony był również nacisk na kształtowanie poprawnych postaw, czynności dnia codziennego poprzez naukę zaradności i samodzielności.

Tak jak w latach ubiegłych tradycją stało się, iż pracownia gospodarstwa domowego w 2013 roku odpowiedzialna była za przygotowanie spotkań integracyjnych i innych okolicznościowych od strony kulinarnej. Były to między innymi: Śniadanie Wielkanocne, „Jesienne impresje”, spotkanie wigilijne. W przygotowaniach oprócz osób biorących udział w terapii pracowni gospodarstwa domowego pomagali pozostali podopieczni. Takie wspólne „kucharzenie”, ma ogromny wpływ na wzajemne relacje interpersonalne.

Zajęcia dodatkowe

Uczestnicy brali udział w licznych zajęciach i imprezach okolicznościowych

organizowanych w placówce jak i poza nią. Jak zawsze towarzyszy im wiele miłych radosnych chwil w gronie przyjaznych ludzi. Takie spotkania niosą dużo radości i wspomnień. Stanowią również bardzo ważny punkt w realizacji indywidualnych programów rehabilitacji. Wiąże się to bowiem z dostosowaniem w nowych okolicznościach z grupą osób zupełnie nieznanymi, jak i nauką podstawowych norm zachowań.

- 25.01.2013 r. - kulig „ U kowala,, w Nieborowie;
- 30.01.2013 r. - udział w imprezie „ Bajki naszego dzieciństwa,, WTZ „ RAZEM,, Koluszki;
- 14.02.2013 r. – Walentynki;
- 27.03.2013 r.- Śniadanie wielkanocne;
- 29.05.2013 r. - impreza integracyjna z zaprzyjaźnionym WTZ Milanówek;
- 10.06.2013 r. - plener plastyczny w Walewicach;
- 19.06.2013 r. - konkurs piosenki Żychlin;
- 25.06.2013 r. - wystawa poplenerowa w Bibliotece Powiatowej w Łowiczu;
- 19.07.2013 r.-, Piknik Europejski „Łowickie Błonie;
- 06.09.2013 r. - zawody sportowe w Sochaczewie;
- 18.09.2013 r. - „Jesienne impresje – magia warzyw;
- 29.11.2013 r. – Andrzejkki;
- 18.12.2013 r. - uroczysta wigilia.

Do placówki przyjeżdżają również aktorzy z teatru w Krakowie z przedstawieniami kulturalnymi. W roku 2013 uczestnicy chętnie brali udział w 3 przedstawieniach.

Rozliczenie środków finansowych z PFRON wydatkowanych przez WTZ Parma w 2013 roku.

Lp	Rodzaje kosztów	Plan na 2013 rok	Kwota wydatkowan a przez WTZ w I kwartale	Kwota wydatkowan a przez WTZ w II kwartale	Kwota wydatkowan a przez WTZ w III kwartale	Kwota wydatkowan a przez WTZ w IV kwartale	Kwota zwrotu do PFRON tabela 4-6
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Wynagrodzenie	299 000,00	82 133,04	75 075,01	66 888,80	74 903,15	0,00
2	Narzuty na wynagrodzenia	56 552,00	9 105,51	16 634,75	16 389,45	14 318,62	103,67
3	Materiały do terapii zajęciowej (w tym do prac. gosp.domowego)	13 780,00	2 054,56	4 288,59	672,96	9 763,89	0,00
4	Mat.(środki czystości art. biurowe)	4 500,00	463,69	949,86	266,03	2 820,42	0,00
5	Opał i woda	6 800,00	12,50	0,00	6 510,00	277,50	0,00
6	Eksploatacja pojazdu	19 330,00	6 927,64	120,00	6 408,80	5 873,55	0,01
7	Podróże służbowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Usługi materialne - obce opłaty pocztowe, ochrona obiektu, telef)	11 380,00	3 021,16	2 170,35	1 476,70	4 711,79	0,00
9	Usługi niematerialne (prow. bankowe)	1 250,00	386,00	353,50	245,50	256,50	8,50
10	Energia	5 738,00	649,96	2 027,41	947,87	2 112,25	0,51

11	Ubezpiecz. Uczestników i mienia	2 500,00	0,00	0,00	0,00	2 500,00	0,00
12	Szkolenia pracowników.	940,00	0,00	440,00	60,00	440,00	0,00
13	Trening ekonomiczny	6 000,00	4 529,50	0,00	1 470,50	0,00	0,00
14	Wyposażenie	2 800,00	0	0,00	0,00	2 800,00	0,00
15	Wycieczki	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
16	ZFSS	13 310,00	0	10 275,00	3 035,00	0,00	0,00
Ogółem		443 880,00	109 283,56	112 334,47	104 371,61	117 777,67	112,69

Rozliczenie środków finansowych z budżetu Powiatu Łowickiego przekazanych na bieżącą działalność WTZ w Parmie w 2013 roku.

Lp	Rodzaje kosztów	Plan na 2013 rok	Kwota przekazana przez Powiat Łowicki	Kwota Wydatkowana przez WTZ w Parmie	Kwota uznana do rozliczenia przez PCPR	Odsetki bankowe	Kwota do zwrotu na rachunek bankowy Starostwa Powiatowego w Łowiczu
1	2	3	4	5	6	7	8
			49 320,00				
1.	Opał i woda	10 000,00		9 999,98	9 999,98	0,00	0,02
2.	Eksploatacja pojazdu	18 020,00		18 019,66	18 019,66	0,00	0,34
3.	Trening ekonomiczny	21 300,00		21 300,00	21 300,00	0,00	0,00
Razem		49 320,00	49 320,00	49 319,64	49 319,64	0,00	0,36

3.3.2 Warsztat Terapii Zajęciowej CARITAS DIECEZJI ŁOWICKIEJ w Urzeczcu

Warsztat prowadzony jest w obiekcie stanowiącym własność gminy Zduny znajdującym się w Urzeczcu 22 w oparciu o Regulamin Warsztatu w zakresie określonym umową nr ŁD 1/WTZ/730/2000 z dnia 06.12.2000 roku o finansowaniu kosztów zorganizowania i działalności warsztatu terapii zajęciowej i umową nr 2/WTZ/U/2013 z dnia 18 stycznia 2013 roku o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - kosztów działalności warsztatu terapii zajęciowej oraz umową nr 3/SP/WTZ/U/2013 z dnia 21 lutego 2013 roku w Łowiczu zawartą pomiędzy: Powiatem Łowickim a Caritas Diecezji Łowickiej.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Urzeczcu od kwietnia 2004 r. prowadzi **CARITAS Diecezji Łowickiej**.

Plan terapii zajęciowej i rehabilitacji obejmuje 30-stu podopiecznych, którzy ukończyli 18 r. życia, mają orzeczoną znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności i posiadają wskazanie do terapii zajęciowej zawarte w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności wydanym przez właściwy organ. Podopiecznymi warsztatu są osoby w większości o znacznym stopniu niepełnosprawności

z różnymi schorzeniami m.in.: upośledzenie umysłowe, choroby psychiczne, choroby narządu

wzroku, upośledzenie narządu ruchu, epilepsja, choroby neurologiczne.

Realizacja przez warsztat celu, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej zmierzających do rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, zaradności osobistej, ogólnego rozwoju i sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku, a także psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Warsztat Terapii Zajęciowej CARITAS Diecezji Łowickiej w Urzeczcu jest placówką pobytu dziennego, czynną od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 – 15.30. W roku 2013 na zajęcia do Warsztatu uczęszczały osoby z gminy: Kiernozia, Zduny, Bielawy, Domaniewice i Łowicz, w tym 4 osoby z Domu Pomocy Społecznej w Borówku.

Uczestnicy z terenu dowożeni byli busem VOLKSWAGEN T-5 KOMBI zakupionym w 2005 roku przy dofinansowaniu ze środków PFRON i przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych (3 kursy poranne i 3 kursy popołudniowe) oraz autobusem PKS (dotyczy to uczestników mieszkających w Łowiczu oraz dwóch uczestników z miejscowości Zduny). Budynek, w którym mieści się Warsztat należy do gminy Zduny. Został on przystosowany do potrzeb uczestników przez podmiot prowadzący WTZ – CARITAS Diecezji Łowickiej.

Każdy z uczestników realizował indywidualny program rehabilitacji i terapii, który był tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, wywiadu w domu rodzinnym uczestnika, obserwacji, działań i zachowań w Warsztacie oraz szczegółowej punktowej oceny.

Program realizowany był w pracowni wiodącej i innych pracowniach według indywidualnych potrzeb. Każda z pracowni realizowała swoje cele i zadania według opracowanych harmonogramów poszczególnych pracowni oraz harmonogramów zajęć dla danego uczestnika tworzonych na I i II półroczu 2013 roku.

Realizowane indywidualne programy rehabilitacji i terapii są autorskimi programami naszej placówki. Zostały one podzielone na działy:

- ✓ zaradność osobista,
- ✓ samodzielność społeczna – wypełnianie ról społecznych,
- ✓ rehabilitacja społeczna i zawodowa,
- ✓ formy pracy,
- ✓ metody pracy,
- ✓ wskazania do zajęć dodatkowych,
- ✓ formy współpracy z rodzicami lub opiekunami prawnymi.

W każdym dziale jest kilka podpunktów, które umożliwiają uszczegółowienie, skonkretyzowanie i zindywidualizowanie programów dla poszczególnych uczestników. Programy były okresowo oceniane, modyfikowane i doskonalone.

Plan Działalności Warsztatu na 2013 rok zakładał m.in.:

- **Cel działania**

WTZ realizował zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. W Warsztacie prowadzona była również rehabilitacja. W pracy terapeutycznej najważniejsze było przystosowanie społeczno-zawodowe uczestników i osiągnięcie poprzez terapię zajęciową jak najwyższego poziomu ich dojrzałości społecznej i samodzielności.

- **Zajęcia w Warsztacie.**

Ogólne usprawnianie i doskonalenie sprawności samoobsługowej i ruchowej pozwalające na uzyskanie niezależności w zaspokojeniu podstawowych potrzeb życia codziennego.

Kształtowanie umiejętności prawidłowego zachowania się w kontaktach międzyludzkich, komunikowania się w miejscach użyteczności publicznej, bezpiecznego poruszania się po ulicach oraz korzystania ze środków komunikacji publicznej. Wdrażanie do samokontroli zachowań i prawidłowych reakcji w różnych sytuacjach. Utrwalanie i poszerzanie wiedzy szkolnej. Rozwój zainteresowań oraz przygotowanie do aktywnego i twórczego spędzania czasu wolnego. Przygotowanie do pełnienia roli obywatela i pracownika.

Trening umiejętności zachowań społecznych:

- trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej
- trening w zakresie wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej
- trening w zakresie umiejętności kulinarnych i zdrowego żywienia
- trening zachowań rynkowych i ekonomicznych
- trening w rozwiązywaniu problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich
- trening w zakresie edukacji seksualnej
- trening przygotowania do podjęcia pracy

Oczekiwane efekty

Podniesienie poziomu samodzielności w życiu codziennym, zwiększenie wiary we własną wartość i przydatność społeczną, rozwijanie wrażliwości na los innych ludzi, obycie towarzyskie. Podniesienie kompetencji społecznych i pobudzenie aktywności społecznej. Poprawa kondycji fizycznej, zwiększenie sprawności ruchowej, obniżenie napięć psychoruchowych i nauczenie odreagowywania tych napięć. Zwiększenie wrażliwości na piękno otaczającego świata i nauczenie wyzwiania własnej ekspresji twórczej poprzez wykonywanie prac użytkowych i artystycznych. Zwiększenie samodyscypliny, punktualności, odpowiedzialności za powierzone zadanie i mienie, tempa pracy, dokładności i wytrwałości oraz terminowego jej kończenia. Nabycie i utrwalenie wiadomości wykorzystywanych w życiu codziennym i przyszłej pracy zawodowej oraz doskonalenie umiejętności praktycznych. Nauczenie aktywnego spędzania czasu wolnego. Poznanie i zrozumienie roli zadań społecznych i zawodowych – wypełnianie ról społecznych.

Organizowanie zajęć wyrabiających:

- samodzielność
- zaradność
- przystosowanie do życia codziennego
- przystosowanie do pracy

Działania Warsztatu służą przygotowaniu uczestników do aktywnego włączenia się w życie społeczne oraz podjęcia pracy zawodowej odpowiadającej ich możliwościom intelektualnym i predyspozycjom.

Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywała się w grupach 5-osobowych w sześciu pracowniach terapeutycznych:

- gospodarstwa domowego,
- arteterapii,
- krawieckiej,
- przyrodniczo-ogrodniczej,
- komputerowo-edukacyjnej,
- plastycznej.

W Warsztacie funkcjonują także: gabinet pielęgniarstwa, pokój psychologa i logopedy, sala rehabilitacyjna (wyposażona w UGUL, materace, rowerkę treningową, bieżnię, wiosła, stepper, drabinki, zestaw przyrządów do ćwiczeń - atlas, ławeczki, tablicę do koszykówki, piłki do koszykówki, stół do ping-ponga i inny sprzęt sportowy wykorzystywany do zajęć sportowych na powietrzu).

Pracownia gospodarstwa domowego

Uczy podopiecznych czynności dnia codziennego, samodzielności w przygotowaniu różnego rodzaju typu potraw, tworzenia jadłospisu z uwzględnieniem zasobów pracowni i zasad racjonalnego gospodarowania, umiejętności rozróżniania i nazywania artykułów żywnościowych, mycia naczyń kuchennych, estetycznego nakrywania do stołu, estetyki spożywania posiłków, zasad zdrowego żywienia, dbania o czystość i higienę w kuchni, dbania o czystość i estetykę mieszkania oraz jego otoczenia, posługiwania się urządzeniami do utrzymania czystości, dbania o czystość osobistą i posiadanej odzieży. Uczestnicy nabywają tutaj umiejętności wykonywania przedmiotów artystycznych zdobiących dom, sprawnego wykorzystania i posługiwania się narzędziami i urządzeniami kuchennymi (zmywarka, kuchenka mikrofalowa, kuchnia gazowa, pralka automatyczna, wirówka, żelazko, krajalnica, robot kuchenny, blender, opiekacz do kanapek, gofrownica, toster, frytkownica, czajnik elektryczny), zachowania bezpieczeństwa swojego i innych, poznania i przestrzegania zasad BHP oraz utrzymywania higieny osobistej i w miejscu pracy.

Zajęcia w tej pracowni motywują do rozwijania zainteresowań kulinarnych (czytanie prasy i książek o tematyce kulinarnej, wymiana przepisów pomiędzy uczestnikami) oraz uczyć estetyki w przyrządzaniu i podawaniu potraw.

Pracownia arteterapii

Arteterapia to inaczej terapia przez sztukę, mająca wiele form: choreoterapia, muzykoterapia, teatroterapia, biblioterapia, psychodrama oraz plastyka. Te różne formy ekspresji twórczej służą celom korekcyjnym i rozwojowym m.in.: poprzez przedstawienia teatralne, naukę śpiewu, gry na różnorodnych instrumentach, zajęcia taneczne i plastyczne, a także pozwalają uczestnikom w zależności od potrzeb wspomagać proces psychoterapeutyczny oraz być ścieżką rozwoju osobistego dla osób zainteresowanych odkrywaniem swoich uzdolnień. Uczestnicy z tej pracowni biorą udział w różnego rodzaju przedsięwzięciach artystycznych (festiwalach i przeglądach twórczości artystycznej i muzycznej osób niepełnosprawnych, przygotowanie i udział w przedstawieniach teatralnych, okolicznościowych, itp.).

Pracownia krawiecka

Uczestnicy w tej pracowni uczą się podstaw szycia ręcznego (haftu krzyżkowego, matematycznego, richelieu, płaskiego), maszynowego oraz prostego kroju, a także dziergania wzorów i wykonywania wzorów hafciarskich. Poznają rodzaje i właściwości materiałów dziewiarskich, hafciarskich, tkackich i krawieckich, poznają i stosują narzędzia służące do wykonywania prac krawieckich, dziewiarskich, hafciarskich, zostają zapoznani z możliwościami wykorzystywania łączenia różnych materiałów oraz doboru kolorów. Uczą się wykonywania obrazów haftowanych i z naklejanej włóczki oraz przedmiotów użytkowych i dekoracyjnych, upominków i kart okolicznościowych wykonywanych techniką szycia, dziergania, tkania i haftowania. Poza tym szyją różnego rodzaju okolicznościowe stroje, wykonują drobne przeróbki krawieckie, a także: kartki świąteczne, pisanki, prace na konkursy plastyczne. Prowadzone są również tutaj dodatkowe zajęcia edukacyjne (pisanie, rozwiązywanie prostych zadań matematycznych i zagadek logicznych), biblioterapia, muzykoterapia oraz uzupełniające zajęcia plastyczne.

Pracownia komputerowo-edukacyjna

Uczestnicy zapoznają się tutaj z obsługą komputera, pracą z edytorami tekstu, programami informatycznymi, biurowymi, graficznymi i muzycznymi. Poznają sprzęt informatyczny, uczą się obsługi kopiarki, drukarki i skanera, zapoznają się z obsługą sprzętu RTV i aparatu fotograficznego oraz uczą się komputerowej obróbki wykonanych wcześniej przez siebie zdjęć aparatem cyfrowym.

Do terapii wykorzystywane są wszelkiego rodzaju programy multimedialne, graficzne, muzyczne i logiczno-edukacyjne. Uczestnicy wykonują tu zaproszenia, foldery, wizytówki, kalendarze, listy okolicznościowe, a także komputerowe prezentacje i inne prace artystyczne w poszczególnych programach. Odpowiednio skonfigurowany komputer pozwala rozwinąć ich umiejętności, pomysłowość, kreatywność i wyobraźnię, pobudzić ich rozwój intelektualny i emocjonalny oraz zindywidualizować proces kształcenia, czyniąc go przyjaznym (rozrywka, gry).

Pracownia przyrodniczo-ogrodnicza

Odbywają się tutaj zajęcia ogólnorozwojowe mające na celu usprawnianie psychiczne i fizyczne uczestnika oraz tzw. terapia przez kontakt z przyrodą, sylwo- i talasoterapia. Na zajęciach podopieczni rozwijają swoje umiejętności plastyczne wykorzystując w pracach materiały znalezione w naturze tj. kamienie, gałęzie, liście, kwiaty, muszle, piasek, które łączone są z tradycyjnymi materiałami plastycznymi (farby, papier kolorowy, masa solna, sznurek do makramy itp.). Uczestnicy zajmują się także hodowlą nowych sadzonek, pielęgnacją kwiatów i ogródka warzywnego, uczą się rozróżniania i hodowania roślin doniczkowych i ogrodowych, a podczas zajęć słuchają muzyki relaksacyjnej i poważnej oraz odbywają uzupełniające zajęcia edukacyjne.

Pracownia plastyczna

Tutaj każdy z uczestników poznaje i stosuje wielorakie techniki, właściwości i formy pracy z różnego rodzaju materiałami: farbami (witrażowymi, plakatowymi, tempery, akrylami, akwarelami), kredkami (bambino, świecowymi, ołówkowymi), pastelami (suchymi i olejnymi), ołówkami o różnej twardości i miękkości, pędzlami, papierem o różnej fakturze, teksturą, masą solną, papierową, szkłem, itp. Podopieczni poznają sposoby mieszania i nakładania barw, malowania na różnych fakturach i materiałach, uczą się podstawowych pojęć plastycznych (światło, cień, kompozycja, perspektywa, przestrzeń). Osoby w tej pracowni doskonalą swoją sprawność manualną rąk i palców, ćwiczą koordynację wzrokowo-ruchową i spostrzegawczość, poznają narzędzia służące do wykonywania prac plastycznych oraz uczą się bezpiecznego ich stosowania i utrzymywania w stanie sprawności. Poprzez różnorodność pomysłów oraz łączenie wielu form i technik powstają kompozycje malarskie, które pobudzają wyobraźnię, samodzielność, dokładność, kreatywność, wpływają na rozwój wrażliwości estetycznej, a także kształtują cierpliwość, wytrwałość i poczucie odpowiedzialności za wykonywaną pracę oraz usprawniają percepcję wzrokową i wzrokowo-ruchową. Podopieczni uczą się komunikacji interpersonalnej i pracy w grupie, kształtując swoje umiejętności w zakresie preorientacji zawodowej.

Zajęcia uzupełniające w Warsztacie

1. Zajęcia rehabilitacyjne z dziedziny:
 - a) fizjoterapii,
 - b) wsparcia psychologicznego,
 - c) logopedii,
 - d) inne w miarę potrzeb.
2. Zajęcia dodatkowe:
 - a) ogniska,
 - b) wycieczki,
 - c) warsztaty i plenery artystyczne,
 - d) warsztaty i plenery plastyczne,
 - e) warsztaty zawodowe,
 - f) spotkania w WTZ i u przyjaciół placówki,
 - g) imprezy integracyjne i okolicznościowe,
 - h) udział w festiwalach i konkursach twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych,
 - i) udział w olimpiadach i zawodach sportowych,
 - j) organizowanie wystaw artystycznych, kiermaszów i aukcji prac wykonanych WTZ,

- k) dyskoteki i zabawy taneczne,
 - l) turnusy rehabilitacyjne.
2. Opieka medyczna w Warsztacie
- a) pielęgniarstwo;
 - b) pomoc rodziców i opiekunom w załatwianiu spraw związanych ze zdrowiem i niepełnosprawnością uczestników,
 - c) konsultacje ze specjalistami w przypadku pogorszenia się stanu zdrowia uczestnika.
3. Współpraca ze środowiskiem
- a) W zakresie realizacji swoich zadań ustawowych Warsztat współpracuje z:
- rodzinami uczestników lub ich opiekunami prawnymi,
 - placówkami służby zdrowia i opieki społecznej, edukacji, kultury i sportu,
 - władzami i urzędami państwowymi i samorządowymi,
 - Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
 - Kościołem Katolickim i jego organizacjami,
 - organizacjami pozarządowymi działającymi w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej (m.in. z Fundacją CARITAS Diecezji Łowickiej),
 - innymi instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
 - innymi Warsztatami Terapii Zajęciowej nie tylko z regionu, ale i mieszczącymi się w całym kraju,
 - lokalnym Radiem Victoria i Nowym Łowiczaninem w celu promocji działań Warsztatu w dziedzinie likwidacji barier w stosunku do osób niepełnosprawnych,
 - firmami i osobami fizycznymi, które wspierają rozwój WTZ.
- b) Formy współpracy z rodzicami lub opiekunami:
- wywiady środowiskowe przeprowadzone oraz wizyty terapeutów zajęciowych/pięgniarki/psychologa w domu rodzinnym uczestnika,
 - indywidualne konsultacje i poradnictwo,
 - kontakty telefoniczne i korespondencja,
 - udział w spotkaniach z Radą Programową WTZ,
 - współorganizowanie i uczestnictwo w spotkaniach integracyjnych

Zakres prowadzonej w Warsztacie terapii zajęciowej i rehabilitacji zawodowej dotyczył m.in.: usprawnienia psychicznego i fizycznego uczestnika, proorientacji zawodowej i uzależniony był od właściwości psychofizycznych danego uczestnika. Stosowane były następujące metody terapii zajęciowej: grupowa, indywidualna i zbiorowa, indywidualna na tle grupy oraz różnorodne formy terapii zajęciowej: arteterapia, muzyko-, choreo- i teatroterapia, filmoterapia, poezjoterapia, ludoterapia, ergoterapia, esteterapia, biblioterapia, psychoterapia i wsparcie psychologiczne, ćwiczenia manualne, terapia pedagogiczna przy komputerze, logopedia i zajęcia logopedyczne, terapia przez kontakt z przyrodą, sylwo- i talasoterapia, przygotowanie do pracy, warsztaty zawodowe, zajęcia rekreacyjne, zajęcia kulinarne, zajęcia komputerowe, zajęcia edukacyjne, zajęcia plastyczne, obróbka papieru, krawiectwo, hafciarstwo, koronkarstwo i inne.

Zakres i metody zaradności osobistej oraz rozwijania umiejętności życia codziennego dotyczył m.in.: ćwiczeń w zakresie samoobsługi i higieny osobistej, treningu w zakresie wyglądu zewnętrznego, zajęć z gospodarstwa domowego (higieniczne i estetyczne przyrządzenie posiłków oraz ich spożywanie, utrzymywanie porządku w najbliższym otoczeniu, prace porządkowe w domu, obsługa urządzeń technicznych i audiowizualnych), rozwoju umiejętności ogrodniczych, dokonywaniu prostych zakupów („trening ekonomiczny”), samodzielności w poruszaniu się po bliskim terenie, orientacji w elementarnych zasadach życia codziennego i zapewnieniu bezpieczeństwa, umiejętności odpowiedniego zachowania się, zasady *savoir vivre*.

Stosowane formy zajęć do przygotowania do życia w środowisku społecznym to m.in.: trening umiejętności interpersonalnych, trening wiedzy o sobie samym, trening asertywności,

trening rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich, trening negocjacji, ćwiczenia umiejętności komunikacyjnych, ćwiczenia aktywności w sytuacjach społecznych, ćwiczenia z orientacji przestrzennej, ćwiczenia w pełnieniu roli uczestnika WTZ, domownika, katolika, obywatela, klienta i pracownika.

Prowadzone formy zajęć służące rozwijaniu psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy to m.in.: trening przygotowania do podjęcia pracy, trening umiejętności pracy w zespole i współodpowiedzialności za wykonywane zadanie, rozwijanie motywacji i tempa pracy, podnoszenie sprawności ruchowej i manualnej, ćwiczenia koncentracji i pamięci, ćwiczenia wytrwałości i odpowiedzialności doprowadzania powierzonego zadania do końca, ćwiczenia w zakresie dokładności pracy oraz przestrzegania dyscypliny pracy, ćwiczenia w zakresie samodzielnego planowania, kontrolowania i wykonywania zadania.

Rozwijanie umiejętności zawodowych odbywało się poprzez: stosowanie technik komputerowych i multimedialnych, w tym stosowania specjalistycznych programów użytkowych, przygotowania do telepracy, zajęcia krawieckie, hafciarskie, rękodzieł artystycznego, plastyczne, gastronomiczne i kuchenne, ogrodnicze, dekoracji i wystroju wnętrza, warsztaty zawodowe.

Ponadto prowadzone były dodatkowe ćwiczenia służące rozwijaniu innych umiejętności przy zastosowaniu różnych technik terapii: ćwiczenia umiejętności posługiwania się głosem, rozwijania wrażliwości słuchowej i dotykowej, percepcji wzrokowej, ćwiczenia mowy i dykcji, wyobraźni, orientacji kierunkowej i przestrzennej, umiejętności poznawania, nazywania i odzwierciedlania uczuć.

Stosowane były metody pracy: słowne, praktyczne, oglądowe, waloryzacyjne, objaśniająco - poglądowe, samodzielnego dochodzenia do wiedzy, programowane, weryfikujące, ośrodków pracy, trening umiejętności zachowań społecznych (trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej, trening w zakresie wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej, trening w zakresie umiejętności kulinarnych i zdrowego żywienia, trening zachowań rynkowych i ekonomicznych, trening w rozwiązywaniu problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich, trening przygotowania do podjęcia pracy).

W Warsztacie uczestnicy otrzymywali na koniec każdego miesiąca w ramach treningu ekonomicznego środki finansowe wypłacane zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Warsztatu. Wysokość tych środków określana była na podstawie *Miesięcznej oceny zaangażowania uczestnika w zajęciach* przygotowanej na specjalnym druku przez terapeutę zajęciowego prowadzącego daną pracownię w porozumieniu z innymi członkami Rady Programowej prowadzącymi zajęcia terapeutyczne z danym uczestnikiem i zatwierdzonej przez kierownika Warsztatu. Kwota miesięczna mogła zostać podwyższona lub obniżona w zależności od zaangażowania w zajęciach i postępów w rehabilitacji (wyniki *Miesięcznej oceny zaangażowania uczestnika w zajęciach*). Dla każdego uczestnika prowadzona była indywidualna ewidencja rozliczeń finansowych w treningu ekonomicznym. Uczestnicy wcześniej wypisywali oświadczenie dotyczące wykorzystania środków pieniężnych otrzymywanych w ramach „treningu ekonomicznego” - zgodnie z potrzebami i decyzjami wynikającymi z indywidualnego programu rehabilitacyjnego po uprzednim uzgodnieniu z terapeutą zajęciowym prowadzącym pracownię oraz kierownikiem Warsztatu. Oświadczenia te znajdują się w dokumentacji każdego uczestnika, a kopia u terapeuty zajęciowego w segregatorze danego uczestnika. Wypłata środków finansowych i ich przekazanie na realizację treningu ekonomicznego w Warsztacie była udokumentowana w formie miesięcznych list potwierdzonych podpisami uczestników lub w ich imieniu podpisami rodziców albo prawnych opiekunów. Wydatkowane środki finansowe w roku ubiegłym rozliczane były na podstawie paragonów bądź rachunków na specjalnym druku opracowanym przez kierownika Warsztatu i zatwierdzonym przez Radę Programową.

Radę Programową WTZ tworzą pracownicy Warsztatu: kierownik, terapeuci zajęciowi, rehabilitant, psycholog. Rada Programowa Warsztatu dokonała oceny postępów w rehabilitacji każdego uczestnika. Punktowa ocena postępów uczestnika przeprowadzana była według systemu zaproponowanego przez Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych w Warszawie. Działania te dotyczyły rehabilitacji ogólnej i zawodowej, a ich celem była kompleksowa ocena

dynamiki postępów uczestnika Warsztatu.

W pracach Rady Programowej uczestniczy również pielęgniarka, logopeda oraz zapraszany na posiedzenia Rady Programowej Dyrektor CARITAS Diecezji Łowickiej i przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu.

Przewodniczącym Rady Programowej jest kierownik Warsztatu.

Rada Programowa w 2013 roku realizowała swoje zadania poprzez:

- kwalifikację kandydatów do uczestnictwa w warsztacie,
- opracowanie rocznych indywidualnych programów rehabilitacji i terapii dla każdego uczestnika Warsztatu, ich modyfikację w miarę potrzeb oraz wskazanie osoby odpowiedzialnej za realizację tego programu (jeśli uczestnik przeniesiony zostaje do innej pracowni tworzony jest wówczas nowy IPRiT dla danego uczestnika i wskazana zostaje osoba odpowiedzialna za realizację tego programu),
- dokonanie oceny indywidualnych efektów rehabilitacji i terapii przy udziale uczestnika Warsztatu (na koniec każdego miesiąca, podsumowanie półroczne postępów uczestników osiągniętych w okresie od stycznia do czerwca b.r. odbyło się 11 lipca 2013 roku),
- dokonanie rocznej oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji i terapii uczestnika (na zakończenie roku - 18.12.2013 r.),
- ustalanie składów osobowych poszczególnych grup terapeutycznych,
- określanie zasad dysponowania środkami finansowymi związanymi z treningiem ekonomicznym oraz ich przeznaczeniem dla każdego uczestnika (podjęto decyzję o przyznaniu premii poszczególnym uczestnikom),
- podjęcie decyzji o skreśleniu uczestników z listy Warsztatu (w 2013 roku zostały skreślone z listy uczestników dwie osoby),
- podjęcie decyzji o przyjęciu nowych uczestników na listę (w 2013 roku zostały przyjęte na listę uczestników dwie osoby),
- dokonanie kompleksowej oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji i terapii na podstawie oceny:
 - stopnia zdolności do samodzielnego wykonywania czynności życia codziennego
 - umiejętności interpersonalnych, w tym komunikowania się oraz współpracy w grupie
 - stopnia opanowania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia, z uwzględnieniem sprawności psychofizycznej, stopnia dojrzałości społecznej i zawodowej oraz sfery emocjonalno-motywacyjnej.

Posiedzenie Rady Programowej dotyczące kompleksowej oceny za rok 2013 realizacji indywidualnego programu rehabilitacji i terapii odbyło się dnia 13.01.2014 r.

Podsumowanie 3-letniej kompleksowej oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji uczestników Warsztatu będącej podstawą do zajęcia stanowiska w kwestii osiągniętych przez uczestnika postępów w rehabilitacji (art. 10a ust. 5 ustawy o rehabilitacji) od stycznia 2011 do grudnia 2013 roku odbyło się 23.01.2014 roku.

Posiedzenia Rady Programowej WTZ odbywały się systematycznie i były udokumentowane w formie protokołów (w 2013 roku odbyło się w sumie 13 posiedzeń).

Poza prowadzoną rehabilitacją i terapią zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji dla każdego uczestnika organizowano zajęcia dodatkowe i uzupełniające. Uczestniczono w wyjazdach poza teren placówki: plenerach plastycznych, warsztatach zawodowych, olimpiadach i zawodach sportowych w Łasku, Pabianicach, Sochaczewie, Żychlinie, imprezach integracyjnych i okolicznościowych, spotkaniach z zaprzyjaźnionym Warsztatem w Parmie, Konstancynie Łódzkiej, Domu Pomocy Społecznej w Łasku, turnusach rehabilitacyjnych, różnorodnych konkursach, zabawach tanecznych, festiwalach i przeglądach twórczości artystycznej i muzycznej osób niepełnosprawnych, festynach, wystawach, kiermaszach i aukcjach prac wykonanych w WTZ.

Podobnie jak w ubiegłych latach uczestnicy brali udział w zorganizowanych w siedzibie WTZ-Urzedze tzw. „Dniach Filmowych”, podczas których odbywały się projekcje filmów na „dużym ekranie” (filmy obyczajowe, przygodowe, przyrodnicze, komedie, dokumentalne,

animowane). Po zakończonej projekcji prowadzone były dyskusje z podopiecznymi na tematy poruszone w danym filmie.

Ważniejsze wydarzenia w ramach rehabilitacji społecznej:

1. W miesiącu styczniu - udział w konkursie plastycznym „Świat Nikiforów” – VII edycja (kategorie: „Święta Bożego Narodzenia” oraz „Zwierzęta – moi przyjaciele”) – projekt realizowany przez Fundację Wspólna Droga United Way z Warszawy programu społecznego „Nikifory” objętego honorowym patronatem Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Uczestnik z pr. plastycznej otrzymał wyróżnienie w kategorii Zwierzęta – moi przyjaciele”.
2. W miesiącu styczniu – udział w konkursie plastycznym na logo „Sztuka jak balsam” w Łodzi.
3. 15 stycznia - projekcja filmu „Tootsie”.
4. 31 stycznia – „Dyskoteka Karnawałowa” w siedzibie Warsztatu dla wszystkich uczestników.
5. 7 lutego – „Tłusty Czwartek” – pieczenie pączków i faworków.
6. 12 lutego – ostatki i pieczenie mazurków na konkurs.
7. 14 lutego – Walentynki.
8. W miesiącu marcu – udział w VIII edycji konkursu plastycznego „Na szkle malowane – ptaki i ich siedliska” zorganizowanego przez Zespół Szkół Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Waliszew i Okolic im. Jana Pawła II w Starym Waliszewie.
9. 21 marca – pożegnanie zimy i topienie Marzanny w pobliskiej rzece.
10. 25 marca - wyjazd uczestników wraz z opiekunami do Zespołu Szkół Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Waliszew i Okolic im. Jana Pawła II w Starym Waliszewie na rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „Na szkle malowane – ptaki i ich siedliska” (uczestnicy naszego Warsztatu zajęli I, II i III miejsce oraz otrzymali wyróżnienie).
11. W miesiącu marcu – udział w Ogólnopolskim konkursie poezji dla osób niepełnosprawnych „Słowa, dobrze, że jesteście” zorganizowanym przez Republikę Marzeń Fundacji Anny Dymnej „Mimo Wszystko” z Krakowa.
12. W okresie przedświątecznym - Wystawa Wielkanocna 2013 prac wykonanych przez uczestników WTZ-Urzecze w Bibliotece Publicznej i Domu Kultury gminy Zduny oraz Wystawa Wielkanocna prac podopiecznych WTZ-Urzecze w NZOZ Stacji Opieki CARITAS w Łowiczu oraz w biurze CARITAS.
13. 27 marca - uroczyste Śniadanie Wielkanocne dla uczestników, pracowników i zaproszonych gości, Misterium Paschalne w wykonaniu uczestników oraz prezentacja multimedialna.
14. Przełom marca i kwietnia - udział w XV edycji konkursu plastycznego SZTUKA JAK BALSAM - „O, jak tu ładnie” zorganizowanym przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi oraz Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.
15. 17 kwietnia – projekcja filmu „Edith Piaf niczego nie żałuje”.
16. 18 kwietnia – dyskoteka dla wszystkich.
17. 22 kwietnia – przyjazd zaproszonej młodzieży z opiekunami z Zespołu Szkół z Waliszewa do siedziby Warsztatu i przedstawienie Eko-śmiecici w wykonaniu młodzieży dla uczestników WTZ.

18. Przełom czerwca i lipca – kolejna wystawa prac uczestników WTZ-Urzecze w biurze CARITAS oraz w Domu Rekolekcyjno-Wypoczynkowym w Kołobrzegu.
19. W miesiącu maju – udział w konkursie plastycznym „Cztery strony świata” w Ozorkowie.
20. 23 maja – wyjazd do Łasku na VIII Wojewódzką Olimpiadę dla Osób Niepełnosprawnych „Ziemia Łódzka 2013”.
21. 25 maja – wyjazd uczestników do Bielic na XXI Jubileuszowe Europejskie Biegi Młodych Olimpijczyków.
22. 3 czerwca - udział w Regionalnych Indywidualnych Mistrzostwach w Lekkiej Atletyce „Sprawni razem” na Stadionie OS i R w Łowiczu.
23. 3 czerwca - wyjazd delegacji uczestników i opiekunów do Łodzi na rozstrzygnięcie konkursu plastycznego SZTUKA JAK BALSAM i uroczyste wręczenie nagród XV edycji konkursu plastycznego.
24. W dniach od 4 do 13 czerwca odbyły się wyjazdy uczestników wraz z opiekunami do Carrefour Express w ramach organizowanego w WTZ praktycznego „treningu ekonomicznego” w celu właściwego gospodarowania środkami pieniężnymi otrzymywanymi przez uczestników w Warsztacie.
25. 5 czerwca – wyjazd do Ozorkowa na IX Piknik Integracyjny i rozstrzygnięcie konkursu plastycznego (zdobycie wyróżnienia).
26. 7 czerwca - DZIEŃ RODZINY w siedzibie Warsztatu dla rodzin naszych uczestników (przedstawienie, słodki poczęstunek oraz prezentacja multimedialna).
27. 13 czerwca - Dzień Sportu w Urzeczcu - zawody sportowe połączone z różnorodnymi konkurencjami, zabawami i grami zręcznościowymi.
28. 18 czerwca - wyjazd do Konstantynowa Łódzkiego i udział w X Wojewódzkim Festiwalu Tańca o Puchar Prezesa Spółdzielni Inwalidów „Zgoda”.
29. 21 - 22 czerwca - wystawa prac uczestników WTZ-Urzecze podczas Dni Łowicza.
30. 22 czerwca – wyjazd delegacji do Warszawy na rozstrzygnięcie konkursu ŚWIAT NIKIFORÓW 2013, wręczenie nagród i dyplomu za zdobycie wyróżnienia dla naszego uczestnika.
31. 25 czerwca – występ zespołu WRZOS z gminy Zduny w siedzibie naszego Warsztatu (wspólne śpiewanie i zabawa taneczna oraz poczęstunek).
32. 26 czerwca – przygotowanie prac z motywem łowickim przez uczestników na specjalne zamówienie na zakończenie roku szkolnego.
33. 7 lipca – wystawa prac uczestników podczas Niedzieli Sannickiej.
34. 10 lipca – projekcja filmu „Pręgi” oraz prezentacja multimedialna i pokaz slajdów z I półrocza.
35. 13 sierpnia – projekcja filmu „Seksmisja”.
36. 25 sierpnia - wystawa prac uczestników WTZ-Urzecze podczas Biesiady Łowickiej.
37. 29 sierpnia – dyskoteka dla uczestników.
38. w dniach od 3 do 9 września odbyły się wyjazdy uczestników wraz z opiekunami do Carrefour Express w ramach organizowanego w WTZ praktycznego „treningu ekonomicznego” w celu właściwego gospodarowania środkami pieniężnymi otrzymywanymi przez uczestników w Warsztacie.

39. 6 września – wyjazd uczestników na XX Ogólnopolskie Zawody Sportowe Osób Niepełnosprawnych do Sochaczewa.
40. 6 września – projekcja filmu „Boso przez świat – Droga Krzyżowa” – cztery części dla pozostałych uczestników.
41. 8 września - wystawa prac uczestników WTZ-Urzecze podczas Księżackiego Jadła w Łowiczu.
42. 12 września - ognisko dla uczestników WTZ i wycieczka do pobliskiego lasu.
43. 18 września - wyjazd delegacji uczestników do Parmy na spotkanie „Jesienne impresje”.
44. 27 września – pokaz prezentacji multimedialnych o Ziemi Świętej i Jerozolimie.
45. 19 października - prezentacja dorobku artystycznego naszego Warsztatu podczas Święta Chleba w Zduńskiej Dąbrowie (wystawa prac wykonanych przez uczestników WTZ-Urzecze i prezentacja naszego Warsztatu).
46. 23 października – pokaz slajdów z Olimpiady i ogniska, prezentacja multimedialna „Zgadnij kto to” oraz projekcja filmu „Mniam” i „Jak wytresować smoka”.
47. 24 października – dyskoteka dla uczestników.
48. W miesiącu listopadzie – udział w konkursie plastyczno-fotograficznym „Połączeni pasją” zorganizowanego przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi w ramach kampanii społeczno informacyjnej Niepełnosprawni – Myśl pozytywnie (zdobycie wyróżnienia przez uczestnika naszego Warsztatu).
49. 13 listopada – wyjazd uczestników do Konstątnowa Łódzkiego na Przegląd Piosenki i Poezji Żołnierskiej (zdobycie wyróżnienia).
50. 28 listopada - Zabawa Andrzejkowa w siedzibie WTZ.
51. 6 grudnia - Mikołajki dla uczestników i kadry WTZ, projekcja filmu „Rodzina Adamsów” oraz „W krzywym zwierciadle – witaj Św. Mikołaju”.
52. Na przełomie listopada i grudnia uczestnicy w swoich pracowniach przygotowywali prace bożonarodzeniowe, które zamówiła zaprzyjaźniona firma na prezenty świąteczne dla swoich pracowników oraz karki świąteczne na zamówienie dla Pana Senatora RP.
53. W miesiącu grudniu- Wystawa Bożonarodzeniowa w siedzibie CARITAS w Łowiczu.
54. 18 grudnia - uroczyste Spotkanie Opłatkowe w siedzibie Warsztatu (Jaselka przygotowane przez uczestników, poczęstunek dla zaproszonych gości).

Warsztat Terapii Zajęciowej w Urzeczu współpracował z organizacjami pozarządowymi działającymi w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej (z Fundacją CARITAS Diecezji Łowickiej), instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, innymi Warsztatami Terapii Zajęciowej, a także lokalnym Radiem Victoria w celu promocji działań Warsztatu w dziedzinie likwidacji barier w stosunku do osób niepełnosprawnych.

Plan kosztów na bieżącą działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Urzeczu na 2013 rok:

- ze środków PFRON to kwota w wysokości **443 880,00 zł.**
- z budżetu Powiatu Łowickiego to kwota w wysokości **49 320,00 zł.**

Rozliczenie środków finansowych z budżetu Powiatu Łowickiego przekazanych na bieżącą działalność WTZ w Urzędzie w 2013 roku.

Lp.	Rodzaje kosztów	Plan na 2013 rok	Kwota przekazana przez Powiat	Kwota wydatkowana przez WTZ	Kwota uznana do rozliczenia przez PCPR	Odsetki bankowe	Kwota do zwrotu z rozliczeń	Ogółem kwota zwrócona na rachunek bankowy Starostwa
1	2	3	4	5	6	7	8	9
			49 320,00			0,00	0,00	0,00
1.	Opał i woda	18 000,00		18 000,00	18 000,00		0,00	0,00
2.	Eksploatacja pojazdu	11 120,00		11 120,00	11 120,00		0,00	0,00
3.	Trening ekonomiczny	20 200,00		20 200,00	20 200,00		0,00	0,00
	Razem	49 320,00	49 320,00	49 320,00	49 320,00	0,00	0,00	0,00

Rozliczenie środków finansowych z PFRON wydatkowanych przez WTZ w Urzędzie w 2013 roku

Lp.	Rodzaje kosztów	Plan na 2013	Kwota wydatkowa na przez WTZ w I kwartale 2013	Kwota wydatkowa na przez WTZ w II kwartale 2013	Kwota wydatkowa na przez WTZ w III kwartale 2013	Kwota wydatkowa na przez WTZ w IV kwartale 2013	Kwota pozostała do zwrotu do PFRON
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Wynagrodzenia	295700,00	62969,81	77691,46	77381,24	77621,17	36,32
2	Narzuty na wynagrodzenia	54300,00	11473,89	13929,95	14279,08	14617,08	0,00
3	Materiały do terapii	6000,00	48,00	1724,87	715,62	3510,48	1,03
4	Mat. środki czystości artykuły biurowe	2900,00	0,00	264,94	556,62	2078,07	0,37
5	Opał i woda	17412,00	13398,85	0,00	0,00	3992,85	20,30
6	Eksploatacja pojazdu	28380,00	10374,86	300,00	7548,14	10157,00	0,00
7	Podróże służbowe	201,00	100,29	100,29	0,00	0,00	0,42
8	Usługi materialne (usługi obce, opłaty pocztowe, ochrona obiektu, telefon)	12800,00	3828,35	3168,15	2212,42	3591,07	0,01
9	Usługi niematerialne (prowizje bankowe)	700,00	9,60	201,00	223,50	109,30	156,60
10	Energia elektryczna	5100,00	1330,84	840,03	1068,00	1857,41	3,72
11	Ubezpieczenie uczestników i mienia	2000,00	0,00	0,00	0,00	2000,00	0,00
12	Szkolenia pracowników	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13	Trening ekonomiczny	7187,00	4542,50	2644,00	0,00	0,00	0,50
14	Wyposażenie	1200,00	0,00	0,00	0,00	1193,54	6,46
15	Wycieczki uczestników WTZ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	ZFŚS	10000,00	0,00	10000,00	0,00	0,00	0,00
	Ogółem	443880,00	108076,99	110864,69	103984,62	120727,97	225,73

3.4 Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Podstawą prawną do działania Rady stanowi ustawa z dn. 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407 z późn. zm.).

Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych powołuje i odwołuje Starosta, spośród zgłoszonych kandydatów. Składa się ona z 5 osób powołanych wśród przedstawicieli działających na terenie powiatu łowickiego, organizacji pozarządowych, fundacji oraz przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego. Kadencja Rady trwa 4 lata. Przewodniczącą Rady jest wybierany przez jej członków. Na jego wniosek Rada wybiera spośród swoich członków wiceprzewodniczącą oraz sekretarza.

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych została powołana Zarządzeniem Nr 24/2011 Starosty Łowickiego z dnia 10.10.2011r.

Powiatowa Rada jest organem opiniodawczo-doradczym.

Do jej zakresu działania należy:

- inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:
 - integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
 - realizacji praw osób niepełnosprawnych.
- opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

3.5 Współdziałanie z Łódzkim Oddziałem PFRON w zakresie realizacji programów celowych Funduszu

Pracownicy działu pomocy osobom niepełnosprawnym prowadzą stałą współpracę z Oddziałem PFRON w Łodzi. W roku ubiegłym dzięki szerokiemu rozpropagowaniu informacji nt. programów celowych Funduszu oraz zaangażowaniu w bezpośrednią pomoc w wypełnianiu wniosków i gromadzeniu odpowiednich dokumentów, niepełnosprawni mieszkańcy naszego powiatu weszli w posiadanie nowoczesnego sprzętu komputerowego, wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym.

Do zadań PCPR należy również utrzymywanie stałych merytorycznych kontaktów z Funduszem w zakresie sprawozdawczości oraz rozliczania i przekazywania środków finansowych.

3.6 Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ściśle współpracuje z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, które w procesie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych odgrywają istotną rolę. Organizacje te tworzą tzw. „trzeci sektor” działając na obszarze pomiędzy administracją państwową, a osobą niepełnosprawną, jako ważne podmioty współtworzące społeczeństwo obywatelskie.

Przedstawiciele organizacji pozarządowych zasiadają w Powiatowej Społecznej Radzie ds. Osób Niepełnosprawnych.

3.7 Realizacja powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych

W 2006 roku opracowano „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2006-2013”. Celem strategicznym programu jest podjęcie i realizacja działań, które doprowadzą do stworzenia warunków pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu

społecznym i gospodarczym oraz upowszechnienie im dostępu do różnorodnych form rehabilitacji społecznej i zawodowej.

W 2013 roku kontynuowano realizację przyjętego Powiatowego Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych. Wśród celów i zadań są również zadania wymienione w niniejszym sprawozdaniu.

3.8. Aktywny Samorząd

Powiat Łowicki w 2013 roku przystąpił do realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”. Bezpośrednim realizatorem programu było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu.

Program obejmował następujące obszary wsparcia dla osób niepełnosprawnych:

1. Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową.

W tym:

- a) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
 - zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu;
 - zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B.
- b) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
 - zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania;
 - zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.
- c) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
 - zadanie 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
 - zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
 - zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości;
 - zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości).
- d) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

4. Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Powiat Łowicki otrzymał środki finansowe PFRON przeznaczone na realizację w/w zadań w wysokości **188. 069,00 zł.**

Do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu wpłynęło **31** wniosków na kwotę **298 428,30 zł.**

Z czego:

- podpisano 23 umowy, z których 1 umowa została rozwiązana przed wypłaceniem środków,
- 3 wnioski zostały rozpatrzone negatywnie,
- 2 osoby złożyły rezygnację,
- na 3 wnioski zabrakło środków finansowych.

Wyplacono dofinansowanie dla 22 osób na łączną kwotę 143 971,65 zł w ramach obszarów:

Moduł	Obszar	Zadanie	Liczba osób, którym wypłacono dofinansowanie	Kwota
<u>Moduł I:</u> Likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową	<u>Obszar A:</u> Likwidacja bariery transportowej	<u>Zadanie 1:</u> Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	1	3 587,00
		<u>Zadanie 2:</u> Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	0	0
	<u>Obszar B:</u> Likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym	<u>Zadanie 1:</u> Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	4	26 592,99
		<u>Zadanie 2:</u> dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	0	0
	<u>Obszar C:</u> Likwidacja barier w poruszaniu się	<u>Zadanie 1:</u> pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	2	22 262,00
		<u>Zadanie 2:</u> pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	1	1 800,00
		<u>Zadanie 3:</u> pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy co najmniej na III	3	59 472,00

		poziomie jakości,		
		<u>Zadanie 4:</u> pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na II poziomie jakości)	0	0
	<u>Obszar D:</u> pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej		0	0
<u>Moduł II:</u> pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym			11	30 257,66
RAZEM			22	143 971,65

4. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI PUNKTU INTERWENCJI KRYZYSOWEJ PRZY PCPR W ŁOWICZU

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i interwencji kryzysowej w roku 2013, podobnie jak w latach ubiegłych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu realizowało za pomocą Punktu Interwencji Kryzysowej

Udzielano porad i wsparcia przez specjalistów zatrudnionych w Punkcie Interwencji Kryzysowej, który od miesiąca marca działa przy ul. Podrzecznej 30 w sali nr 19 Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1. W miesiącu lipcu Punkt był nieczynny (przerwa urlopowa). Od sierpnia w Punkcie Interwencji Kryzysowej dyżury pełnili: prawnik i psycholog, a od września również - psychoterapeuta rodziny.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013r. ogółem udzielono 253 porady dla 303 osób, w tym:

- psycholog - 149 porad,
- prawnik - 57 porad,
- psychoterapeuta - 47 porady.

Dodatkowo psycholog wspierał rodziny zastępcze, dzieci w nich umieszczone i pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych. Uczestniczył w ocenie kandydatów do sprawowania funkcji rodziny zastępczej oraz zespołach oceniających dzieci umieszczone w pieczy zastępczej.

Informacje dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz możliwości wsparcia przekazywane były także przez pracowników socjalnych PCPR w godzinach urzędowania PCPR.

W roku 2013 nie organizowano szkoleń tematycznych dla osób pracujących nad ograniczeniem zjawiska przemocy. Pracownik socjalny, który jest członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego przy MOPS w Łowiczu uczestniczył w jednodniowym szkoleniu „Niebieskie Karty krok po kroku” organizowanym przez MOPS.

Od 23 września do 5 grudnia 2013r. działała grupa wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie. W spotkaniach grupy uczestniczyły kobiety objęte procedurą Niebieskiej Karty (klientki PIK i osoby skierowane przez MOPS Łowicz). Grupa prowadzona była przez psychoterapeutę rodziny i pracownika socjalnego.

4.1 Sprawozdanie z realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie

W okresie od 27 sierpnia do 19 listopada 2013r. po raz kolejny prowadzony był program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie. PCPR otrzymało z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego dotację na realizację programu. Program prowadzony był w warunkach izolacji w Zakładzie Karnym w Łowiczu. Przystąpiło do niego 13 mężczyzn, dwóch przewieziono do innych jednostek penitencjarnych. Program zakończyło 11 osób.

Pomimo nawiązania współpracy z sądem, policją i ośrodkami pomocy społecznej oraz licznymi rozmowami z klientami Punktu Interwencji Kryzysowej w Łowiczu nie udało się programem korekcyjno-edukacyjnym objąć osób stosujących przemoc w rodzinie z warunkowym zawieszeniem wykonania kary lub ujętych w „Niebieskich Kartach”.

Realizowany w 2013 roku program edukacyjno-korekcyjny dla sprawców przemocy w rodzinie prowadzony był przez grupę specjalistów: pracownika socjalnego – koordynatora programu, prawnika i 2 psychologów – psychoterapeutów. Program obejmował 2 sesje indywidualne i 22 grupowe podzielone na blok edukacyjny i korekcyjny. Zajęcia prowadzone były w formie wykładów, ćwiczeń i warsztatów.

Zajęcia w łącznym wymiarze 72 godzin dydaktycznych prowadzone były dwa razy w tygodniu po trzy godziny dydaktyczne.

Po zakończeniu programu została przeprowadzona ewaluacja w postaci ankiet oceniających. Środki finansowe przekazane na realizację programu zostały wydatkowane na wynagrodzenia, zakup materiałów piśmienniczych i informacyjnych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

5. INFORMACJA O REALIZACJI WSPÓLFINANSOWANEGO PRZEZ EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY PROJEKTU UMIEM WIĘCEJ W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI PRIORYTET VII, PODDZIAŁANIE 7.1.2

W 2008 roku Powiat Łowicki podpisał umowę ramową na lata 2008-2013 na dofinansowanie realizacji projektu UMIEM WIĘCEJ w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, który realizowany jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu. Wniosek o dofinansowanie w roku 2013 dotyczył okresu dwuletniego 2013-2014 i opiewał na kwotę łączną **1 312 281,25 zł**, w tym 2013r. – **643 157,39 zł** i zakładał wkład własny w kwocie **67 531,53 zł (10,5%)**, **2014 rok - 669 123,86 zł** – wkład własny **70 258,00 zł**, który został sfinansowany w formie świadczeń na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych.

Wartość projektu w latach 2008-2014

Lp.	Rok	Wartość projektu wg umowy		Ogółem
		Dotacja	Wkład własny	
1.	2008	80 036,89	9 389,80	89 426,69
2.	2009	355 845,71	41 747,27	397 592,98
3.	2010	381 282,60	44 731,48	426 014,08
4.	2011	551 854,53	64 742,71	616 597,24
5.	2012	552 502,85	64 818,77	617 321,62
6.	2013	575 625,86	67 531,53	643 157,39
7.	2014	598 865,86	70 258,00	669 123,86
Ogółem		3 096 014,30	363 219,56	3 459 233,86

Pozyskane środki finansowe wydatkowano na realizację zaplanowanych działań, a mianowicie:

1. Program Aktywności Lokalnej

- usługi wspierające aktywizację edukacyjną – zajęcia wyrównawcze (korepetycje) dla młodzieży 15-18 lat,
- warsztaty zdrowy styl życia dla 15 osób niepełnosprawnych,
- zajęcia rehabilitacyjne, w tym basen dla 16 osób niepełnosprawnych,
- vouchery na zakup usług społecznych dla 15 osób niepełnosprawnych,
- sześciomiesięczne staże u pracodawcy dla 2 osób.

2. Osoby niepełnosprawne – zadanie aktywna integracja

- zorganizowanie dla 61 osobowej grupy niepełnosprawnych plus 8 opiekunów turnusu rehabilitacyjnego z programem aktywności zawodowej oraz indywidualnego wsparcia psychologicznego, wraz z pokryciem kosztów transportu i wyposażenia na turnus,
- indywidualne konsultacje rodzinne,
- kurs prawo jazdy kat. B dla 4 osób niepełnosprawnych,

3. Rodziny zastępcze, wychowankowie rodzin zastępczych, itp. – aktywna integracja

- grupowe i indywidualne doradztwo zawodowe,
- grupowe warsztaty komunikacji interpersonalnej,
- trening kompetencji i umiejętności społecznych,
- grupowe poradnictwo prawne,
- poradnictwo rodzinne indywidualne i grupowe,
- wypłata 6 świadczeń na zagospodarowanie w formie rzeczowej,
- kurs prawa jazdy kat. B. dla 8 pełnoletnich wychowanków,
- kurs obsługi wózków widłowych dla 4 wychowanków,
- kurs obsługi koparko-ładowarki dla 3 wychowanków,
- specjalistyczne szkolenie dla rodzin zastępczych – Zrozumieć dziecko z FAS (20 osób),
- warsztaty integracyjno-szkoleniowe dla rodzin zastępczych.

W ramach zadania „działania o charakterze środowiskowym” zorganizowano m.in.: piknik integracyjny i wyjazd na basen dla dzieci z rodzin zastępczych oraz 2 wycieczki: integracyjną weekendową wycieczkę do Kotliny Kłodzkiej z jednodniowym zwiedzaniem Pragi i integracyjną weekendową wycieczką do Torunia. Dla wszystkich uczestników projektu zakupiono upominki, które zostały wręczone podczas spotkania podsumowującego projekt.

6. DZIAŁALNOŚĆ POWIATOWEGO ZESPOŁU DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W ŁOWICZU

Informacje ogólne. W ramach zadań w zakresie polityki społecznej Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łowiczu wydaje orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności oraz wskazaniach do ulg i uprawnień. Powiatowy zespół w Łowiczu został powołany Zarządzeniem Starosty Łowickiego w 1999r., jako zadanie z zakresu administracji rządowej. Zespół orzeka na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo, za ich zgodą, na wniosek ośrodka pomocy społecznej. Wnioski najczęściej składane są dla następujących celów: uzyskania świadczeń rodzinnych, w tym zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń pielęgnacyjnych, możliwość zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zakładach pracy, głównie w zakładach pracy chronionej, na otwartym rynku pracy na stanowiskach dostosowanych do potrzeb i możliwości, dla celów szkolenia w związku z niemożnością wykonywania zawodu wyuczonego z powodu niepełnosprawności, pobierania świadczeń socjalnych z pomocy społecznej, uczestniczenia w warsztatach terapii zajęciowej, korzystania ze środków finansowych PFRON (m.in. możliwość dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, dofinansowania do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych i innych, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne rolników), możliwość ubiegania się o kartę parkingową, wskazanie zamieszkiwania w oddzielnym pokoju, a także możliwość korzystania z innych ulg i uprawnień, przysługujących osobom niepełnosprawnym (ulgi komunikacyjne i telekomunikacyjne, zwolnienia od opłat abonamentowych za radio i telewizję, możliwość odliczenia niektórych wydatków od dochodu, udziały w projektach współfinansowanych ze środków UE).

Wojewoda po zasięgnięciu opinii starostów ustala obszar działania powiatowego zespołu, który może obejmować swoim zasięgiem więcej niż jeden powiat oraz siedziby wyjazdowych składów orzekających w powiatach, w których nie powołano zespołu. Wydatki związane z tworzeniem i działalnością zespołów pokrywane są ze środków finansowych budżetu państwa. Wydatki te mogą być również pokrywane ze środków finansowych jednostek samorządu terytorialnego. Nadzór nad orzekaniem sprawuje Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, bezpośredni nadzór nad zespołem pełni wojewoda.

Starosta przedkłada wojewodzie kwartalne informacje o realizacji zadań i wystawia legitymację dokumentującą niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności.

W powiatowym zespole w Łowiczu zadania te wykonuje przewodniczący zespołu, działając z upoważnienia starosty.

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych zespół obsługuje Elektroniczny System Monitoringu Osób Orzekanych o Niepełnosprawności (EKSMOON), w którym przetwarza się dane osobowe.

Kadra zespołu.

W 2013r. w zespole powołanych było 9 lekarzy o następujących specjalizacjach: rehabilitacji medycznej, neurologii, ortopedii, psychiatrii, okulistyki, chorób wewnętrznych, otorynolaryngologii oraz pediatrii, a także psycholog, pedagog, pracownicy socjalni i doradcy zawodowi. Członkowie zespołu pracowali w składach orzekających, których skład ustalał przewodniczący zespołu w zależności od schorzenia zasadniczego i chorób współistniejących, różnego typu zaburzeń, wieku osoby i celu wskazanego we wniosku.

Na wydanie orzeczenia składały się następujące czynności: wstępna weryfikacja wniosku poprzez dokładną analizę dokumentacji medycznej i określenie czy jest ona wystarczająca do wydania orzeczenia, ewentualnie o jakie badania należy wniosek uzupełnić oraz określenie specjalności przewodniczącego składu orzekającego; wystawienie oceny stanu zdrowia na podstawie dokumentacji, badania podmiotowego i przedmiotowego, zgłoszenie ewentualnych uwag do protokołu z posiedzenia, podpisanie protokołu i orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, analiza ewentualnie złożonego odwołania.

Posiedzenia składów orzekających odbywały się w siedzibie powiatowego zespołu. Natomiast w sytuacji, gdy badanie przedmiotowe i podmiotowe osoby orzekanej było niezbędne do prawidłowego wydania orzeczenia, a osoba z powodu długotrwałej i nierokującej poprawy choroby była niezdolna stawić się na badanie, organizowany był skład wyjazdowy do miejsca pobytu osoby.

Stawki wynagrodzeniowe brutto za wydanie 1 orzeczenia wynosiły w 2013r. odpowiednio:

Lekarz orzecznik przewodniczący lub konsultant	30,00 zł	60,00 (skład wyjazdowy)
Psycholog	16,00 zł	
Pedagog	16,00 zł	
Doradca zawodowy	16,00 zł	
Pracownik socjalny	14,00 zł	20,00 zł (skład wyjazdowy)

Liczba wniosków i wydanych orzeczeń.

	Liczba wniosków	Liczba orzeczeń
dla dzieci do 16 r. ż.	125	121
dla dorosłych i osób po 16 r. ż	893	855

Od orzeczeń wydanych przez zespół odwołały się 117 osoby (w tym 5 osób po terminie przysługującym do odwołania). 114 odwołań przesłano do drugiej instancji, 3 sprawom WZON przywrócił termin i rozpatrzył odwołanie, w 2 przypadkach termin nie został przywrócony. WZON rozpatrzył odwołania w następujący sposób:

	Orzeczenia rozpatrzone przez powiatowy zespół w ramach samokontroli	Utrzymane w mocy	Uchylono w części	Uchylono w całości	Uchylono w całości i przekazano do ponownego rozpatrzenia przez zespół powiatowy	Uchylono w całości i umorzono postępowanie przed zespołem powiatowym	Inny sposób zakończenia postępowania odwoławczego: pozostawiono bez rozpoznania, zgon, uchybienie terminu	Razem
dzieci do 16 r. ż i dorośli razem	3	65	13	28	0	0	6	112 rozpatrzonych

Wydano **296 legitymacji** osób niepełnosprawnych.

Koszty utrzymania.

Otrzymane środki i wykonanie z budżetu					
Wojewody		Powiatu		Ogółem	
Plan:	Wykonanie:	Plan:	Wykonanie:	Plan:	Wykonanie:
94 228,00	94 227,17	82 575,00	72 523,87	176 803,00	166 751,04
Wykorzystanie w %	100%	Wykorzystanie w %	87,83 %	Wykorzystanie w %	94.31 %

W 2013r. dofinansowanie zespołu przez powiat wyniosło **43,49 %** w stosunku do środków wydatkowanych ogółem.

**7. SPRAWOZDANIE FINASOWE Z WYKONANIA BUDŻETU
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W ŁOWICZU ZA 2013 ROK**

Klasyfikacja budżetowa				Plan (po zmianach)	Wydatki wykonane
Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa paragrafu		
1	2	3	4	5	6
852	85201 (placówki op.-wych.)	3110	Świadczenia z budżetu państwa	90 827,00	81 365,91
	Razem			90 827,00	81 365,91
	85204 (rodz. zastępcze)	3110	Świadczenia z budżetu państwa	1 247 862,47	1 228 561,35
		3119	Świadczenia z budżetu państwa	67 531,53	61 531,53
		4010	Wynagrodzenia osobowe	60 529,00	60 290,29
		4110	Ubezpieczenia społeczne	30 832,00	29 451,50
		4120	Fundusz Pracy	4 584,87	4 190,24
		4170	Bezosobowy fundusz płac	145 137,00	119 520,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 150,00	1 109,37
		4300	Zakup usług pozostałych	13 000,00	2 293,95
	Razem			1 572 626,87	1 506 948,23
	85205 (zadania w zakresie przemocy w rodzinie)	4110	Ubezpieczenia społeczne	3 593,00	3 592,63
		4120	Fundusz Pracy	516,00	515,86
		4170	Bezosobowy fundusz płac	33 970,00	32 450,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 271,00	3 252,81
		4260	Zakup energii	6 000,00	3 769,80
		4370	Oplaty telefonii stacjonarnej	1 500,00	651,00
		4400	Oplaty za wynajem powierzchni biurowych	2 025,00	2 024,60
	Razem			50 875,00	46 257,57
	85218 (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie)	3117	Świadczenia finansowane z budżetu państwa	39 551,21	39 551,21
		3119	Świadczenia finansowane z budżetu państwa	2 094,79	2 094,79
		4010	Wynagrodzenia osobowe	278 453,00	277 644,97
		4017	Wynagrodzenia osobowe	65 951,73	64 242,27
		4019	Wynagrodzenia osobowe	3 493,07	3 402,53
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	20 000,00	19 081,33
		4110	Ubezpieczenia społeczne	51 956,00	50 651,89
		4117	Ubezpieczenia społeczne	15 045,24	15 045,24
4119		Ubezpieczenia społeczne	796,86	796,86	
4120		Fundusz Pracy	7 580,00	6 812,18	
4127		Fundusz Pracy	1 637,81	1 606,77	

		4129	Fundusz Pracy	86,75	85,07
		4170	Bezosobowy fundusz płac	4 800,00	4 800,00
		4177	Bezosobowy fundusz płac	47 135,51	43 469,66
		4179	Bezosobowy fundusz płac	2 496,49	2 302,34
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	21 150,00	18 719,12
		4217	Zakup materiałów i wyposażenia	48 944,12	45 558,64
		4219	Zakup materiałów i wyposażenia	2 592,28	2 401,63
		4267	Zakup energii	569,82	0,00
		4269	Zakup energii	30,18	0,00
		4280	Zakup usług zdrowotnych	200,00	200,00
		4300	Zakup usług pozostałych	28 000,00	26 704,91
		4307	Zakup usług pozostałych	324 030,54	266 266,11
		4309	Zakup usług pozostałych	17 149,46	14 102,91
		4350	Zakup dostępu do sieci Internet	750,00	544,77
		4357	Zakup dostępu do sieci Internet	577,20	513,04
		4359	Zakup dostępu do sieci Internet	30,57	27,20
		4370	Oplaty telefonii stacjonarnej	8 000,00	6 895,56
		4377	Oplaty telefonii stacjonarnej	1 132,27	802,27
		4379	Oplaty telefonii stacjonarnej	59,96	42,43
		4400	Wynajem powierzchni biurowych	17 280,00	17 280,00
		4407	Wynajem powierzchni biurowych	1 823,42	1 823,42
		4409	Wynajem powierzchni biurowych	96,58	96,58
		4410	Podróże służbowe	700,00	656,18
		4430	Różne opłaty i składki	450,00	250,00
		4437	Różne opłaty i składki	284,91	129,16
		4439	Różne opłaty i składki	15,09	6,84
		4440	ZFŚS	16 774,00	16 774,00
		4700	Szkolenia pracowników	9 000,00	8 808,00
		Razem		1 040 718,86	960 189,93
853	85321 (ZON)	4010	Wynagrodzenia osobowe	64 342,00	63 725,88
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	4 353,00	4 352,73
		4110	Ubezpieczenia społeczne	13 875,00	13 875,00
		4120	Fundusz Pracy	1 044,00	1 043,44
		4170	Bezosobowy fundusz płac	44 392,00	40 170,00

	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	6 724,00	6 128,75
	4300	Zakup usług pozostałych	40 120,00	35 503,74
	4350	Zakup dostępu do sieci Internet	203,00	202,59
	4370	Opłaty telefonii stacjonarnej	1 750,00	1 748,91
	Razem		176 803,00	166 751,04
85324 (PFRON)	4010	Wynagrodzenia osobowe	3 125,00	0,00
	4110	Ubezpieczenia społeczne	539,00	0,00
	4120	Fundusz Pracy	70,00	0,00
	4170	Bezosobowy fundusz płac	3 500,00	3 500,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	6 788,00	6 627,51
	4300	Zakup usług pozostałych	17 862,00	17 812,00
	Razem		31 884,00	27 939,51
85334 (Pomoc dla repatriantów)	3110	Świadczenia finansowane z budżetu państwa	26 476,00	26 475,45
	Razem		26 476,00	26 475,45
RAZEM			2 990 210,73	2 815 927,64

8. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ „BORÓWEK” W 2013 ROKU

I. SPIS TREŚCI	Str.
Wstęp	1
Roczny plan pracy	2
Budżet	9
Zatrudnienie	11
Bezpieczeństwo i higiena pracy	15
Mieszkańcy DPS	16
Standard świadczonych usług	21
Zespoły terapeutyczno-opiekuńcze	22
Praca socjalna	22
Świadczenia medyczne	24
Aktywizacja mieszkańców	25
Kontrole	31
Skargi	33
Potrzeby remontowe i inwestycyjne	33

II. WSTĘP

Domy pomocy społecznej (DPS) mają coraz większe problemy związane z zachowaniem wymaganego przepisami odpowiedniego standardu świadczenia usług. Problemy te wynikają głównie z braku pieniędzy. Taka sytuacja jest spowodowana niskimi opłatami za pobyt w tych placówkach w stosunku do kosztów utrzymania. Także wiele gmin wstrzymuje skierowania swoich mieszkańców do DPS-ów lub ogranicza ich liczbę. Pojawia się przekonanie, że w poprawieniu ich kondycji mogłaby pomóc nowelizacja ustawy o pomocy społecznej. O wprowadzenie zmian apelują samorządy powiatowe. Samorządy, które prowadzą DPS-y, obserwują, że gminy w związku z koniecznością ponoszenia części odpłatności za pobyt osoby wymagającej opieki w placówce decydują się na kierowanie do niej mieszkańców w ostateczności. Praktyką staje się odmawianie przyjęcia dokumentów i wydania skierowań. Zdarzają się też przypadki, gdy samorząd woli umieścić osobę w kolejce do własnej placówki, niż skierować do sąsiedniej, gdzie są wolne miejsca.

Przezwycięzeniu kłopotów finansowych związanych z utrzymaniem DPS nie ułatwia to, że te placówki muszą ponosić koszty zapewnienia usług pielęgniarских i rehabilitacyjnych swoim mieszkańcom i organizować je we własnym zakresie. Część domów zatrudnia pielęgniarki na etacie. Dlatego jedną z propozycji jest zmiana polegająca na tym, aby to NFZ ponosił koszty powyższej opieki, na zasadzie jak to ma miejsce w przypadku np. zakładów opiekuńczo-leczniczych (ZOL). Byłoby to słuszne rozwiązanie, tym bardziej, że w DPS przebywają także seniorzy spełniający kwalifikacje do umieszczenia w ZOL.

Obecnie brak udziału gmin w kosztach pobytu w ZOL powoduje, że są do nich kolejki. To właśnie tam samorządy starają się umieścić swoich mieszkańców.

Na zwiększenie dochodów DPS mogłoby wpłynąć przyznanie prawa do prowadzenia dodatkowej działalności gospodarczej. Obecnie nie możemy mieć wyodrębnionego rachunku dochodów własnych. Moglibyśmy między innymi szeroko udostępniać całkowicie odpłatne miejsca na pobyt czasowy pod warunkiem zachowania pełnego standardu opieki dla stałych mieszkańców DPS.

Naszym oczekiwaniem jest też zwiększenie dotacji przekazywanej przez Wojewodę na osoby umieszczone na starych zasadach, czyli na takich, które otrzymały skierowania do DPS przed 1 stycznia 2004r. Za ich pobyt w placówce nie płacą ani gmina, ani rodzina. Opłata wnoszona przez samego mieszkańca, w wysokości nie większej niż 70% jego dochodu, oraz dofinansowanie z budżetu państwa nie pokrywają miesięcznego kosztu utrzymania danej osoby. To oznacza, że oprócz pieniędzy brakujących z powodu niewykorzystanych miejsc, DPS musiał radzić sobie z problemami wynikającymi z powstałej w ten sposób różnicy. Dopiero teraz przygotowywana jest zmiana ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, która uwzględnia wyrównanie deficytów finansowych dla DPS-ów, w których przebywają osoby na starych zasadach.

Planowane zmiany są obecnie na etapie założeń do nowelizacji. Nie wiadomo od kiedy zaczną obowiązywać. Nie jest też znany sposób, w jaki powiaty mogłyby uzyskać wyższe dofinansowanie.

Optymistyczne jest to, że z założeń do ustawy wynika, że DPS będą mogły pozyskiwać pieniądze z zewnątrz. Będą zmiany związane z dostępem do opieki zdrowotnej. Jednak w tych przypadkach jest brak szczegółowych informacji, na czym będą polegały modyfikacje.

Coraz słabsza sytuacja ekonomiczna DPS wpływa też na pracowników, którzy z tego powodu nie mogą liczyć na realny wzrost płac.

Przygotowując tę informację – tak jak w poprzednich latach – posłużyliśmy się wskaźnikami liczbowymi jako miernikami naszych działań w poszczególnych obszarach funkcjonowania DPS. Do wskaźników liczbowych odnoszących się do 2013 roku (zawartych w większości tabel) dołączyliśmy wskaźniki liczbowe z minionych lat tak, aby umożliwić porównanie ich ze sobą, gdyż

w ten sposób chcemy pokazać stan naszej działalności w dłuższym przedziale czasu niż jeden rok.

Podobnie jak w minionych latach w 2013 roku nasze działania były ukierunkowane głównie na utrzymanie posiadanego standardu świadczenia usług. Tymi działaniami staraliśmy się tworzyć dogodne warunki do świadczenia usług na wymaganym i oczekiwanym poziomie.

III. ROCZNY PLAN PRACY

Zgodnie z treścią §9 Księgi Systemu Kontroli Zarządczej, wprowadzonej Zarządzeniem nr 26/2011 Dyrektora DPS „Borówek” z dnia 30 listopada 2011 roku w sprawie systemu kontroli zarządczej, zostały wyznaczone cele do realizacji w 2013 roku – Tablica 3.1. Na podstawie wyznaczonych celów został opracowany plan działań w DPS „Borówek” w 2013 roku, który zawierał szczegółowe cele/zadania, planowane mierniki (nazwa miernika i jego wartość), wymagane zasoby finansowe i osobowe oraz wskazania właścicieli celów/zadań.

Każdy cel/zadanie został poddany identyfikacji ryzyka, w którym określono obszar ryzyka, opis zidentyfikowanego ryzyka, stosowane aktualne systemy kontrolne, analizę siły oddziaływania, analizę prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka oraz analizę istotności ryzyka. W odpowiedzi określiliśmy naszą reakcję na ryzyko, a także priorytety kierownictwa.

Sprawozdanie z wykonania planu działalności DPS za I półrocze 2013 roku wykazało, że wszystkie zaplanowane zadania były realizowane zgodnie z planem. Końcowe sprawozdanie z realizacji Planu działalności DPS „Borówek” zostanie sporządzone zgodnie z harmonogramem w lutym 2014 roku.

Plan działalności Domu Pomocy Społecznej „Borówek” w 2013 roku został wykonany z następującymi wskaźnikami, w adekwatnym zakresie do wyznaczonych celów:

Cele strategiczne do osiągnięcia:

1. Zapewnić mieszkańcom DPS „Borówek” świadczenie usług bytowych na poziomie nie niższym niż obowiązujący standard.
2. Zapewnić mieszkańcom DPS „Borówek” świadczenie usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych na poziomie nie niższym niż obowiązujący standard.
3. Zapewnić mieszkańcom DPS „Borówek” świadczenie usług wspomagających na poziomie nie niższym niż obowiązujący standard.
4. Utrzymać infrastrukturę DPS „Borówek” na poziomie wymaganym i oczekiwanym, między innymi na poziomie wymaganym przez prawo.
5. Stanowiska pracy wyposażyć w urządzenia, sprzęt i materiały.
6. Zapewnić bezpieczeństwo na terenie DPS „Borówek”.
7. Wykonać zaplanowane dochody.
8. Upublicznić informacje o działalności DPS „Borówek”.

Cele strategiczne zaplanowano osiągnąć poprzez realizację celów taktycznych, operacyjnych oraz zadań na odpowiednich szczeblach zarządzania – tablica 3.1.

Tablica 3.1

Numer celu/zadania	Określenie celu/zadania	Planowany miernik		Wymagane zasoby finansowe/osobowe	Właściciel celu/zadania
		Nazwa miernika	Planowana wartość do osiągnięcia na koniec roku, którego plan dotyczy		
1	2	3	4	5	6
1.1	Odnowić ściany w pomieszczeniach mieszkalnych i ogólnodostępnych – wyznaczone stanem intensywności ich zabrudzenia.	m ²	1000	3.000,00 zł Wykonają pracownicy działu T-O.	Agnieszka Brynkiewicz
1.2	Wzbogacić żywienie mieszkańców DPS „Borówek” w mięso wieprzowe z własnego tuczu świń.	- Ilość tuczników skierowanych do uboju – szt. - Waga uzyskanych półtuszy - kg	30 3500	15.500,00 zł Wykonają pracownicy działu A-G.	Zofia Kostusiak
1.3	Poprawić estetykę pomieszczeń sanitarnych przy pokojach mieszkalnych nr 105, 107, 116, 218, w budynku oznaczonym literą B.	- Ilość odnowionych pomieszczeń w szt.. - Powierzchnia ścian z ułożoną glazurą i terakotą w m ² .	4 60	Wykonają pracownicy działu A-G. 4000 zł.	Zofia Kostusiak
1.4	Zakupić i wymienić zniszczone wyposażenie pomieszczeń mieszkalnych: - szafy ubraniowe, - szafki nocne, - tapczany, wersalki, - materace do łóżka, - kołdry, - poduszki, - prześcieradła, - powłoki, - powłoczki, - ręczniki, - koce, - pokrowce z tkaniny nieprzemakalnej, - tkanina nieprzemakalna,	- szt. - szt. - szt. - szt. - szt. - szt. - szt. - szt. - szt. - szt. - szt. - szt. - m.b.	- 4 - 8 - 10 - 10 - 15 - 20 - 70 - 80 - 90 - 100 - 10 - 10 - 21	35.000,00 zł Zadanie wykonają osoby przygotowujące specyfikację istotnych warunków zamówienia, osoby przygotowujące procedury zamówień publicznych, a także osoby realizujące te zamówienia publiczne.	Agnieszka Brynkiewicz
2.1	Mieszkańcom DPS „Borówek” zapewnić dostęp (transport) do miejsca świadczeń usług zdrowotnych, rozłożony w jak najdłuższym czasie.	- Czas zapewnienia dostępu w godz.. - Liczba osób objętych dostępem. - Ilość	7.00-19.00 130 100% potrzeb	16.000,00 zł Kierowcy i opiekunowie.	Agnieszka Brynkiewicz

		przypadków udostępnienia.	(osoboprzy- padki)		
2.2	Przeszkolić pracowników w zakresie: - ochrony zdrowia psychicznego, - prowadzenia terapii zajęciowej, - przepisów prawa pomocy społecznej	Ilość przeszkolonych pracowników.	5	Zewnętrzny podmiot szkolący.	Agnieszka. Brynkiewicz
2.3	Opracować i wprowadzić do stosowania procedurę kontroli rozchodu leków w DPS „Borówek”.	Opracowana procedura.	Wprowadzona procedura.	Kierownik działu A-G.	Agnieszka Brynkiewicz
3.1	W ramach działalności edukacyjno-poznawczej zorganizować mieszkańcom DPS zaprogramowany wyjazd poza miejsce położenia placówki.	Ilość wyjazdów.	1	Opiekunowie, terapeuci.	Joanna Gawrysiak
3.2	W ramach integracji społecznej zorganizować mieszkańcom DPS zaprogramowany wyjazd poza miejsce położenia placówki.	Ilość wyjazdów.	2	Opiekunowie, terapeuci, prac. socjalni.	Magdalena Anyszewska
3.3	W ramach integracji mieszkańców DPS „Borówek” zorganizować zaprogramowany wyjazd poza miejsce położenia placówki.	Ilość wyjazdów.	1	Opiekunowie, terapeuci, prac. socjalni.	Jadwiga Szymczak
4.1	Wydzielić pożarowo pomieszczenie kotłowni poprzez zamontowanie drzwi przeciwpożarowych EI-30 i EI-60 oraz uszczelnić przepusty instalacyjne do klasy odporności ogniowej ścian EI-60 i stopu REI-60: - wykonać dokumentację techniczną (kosztorys), - wykonać zadanie.	- Wykonana dokumentacja i kosztorys w szt.. - Zamontowane drzwi pożarowe w szt.	1 2	Wykonanie zadania zlecić specjalistom wyłonionym poprzez zastosowane procedury zamówień publicznych.	Małgorzata Fabiszewska Zofia Kostusiak
4.2	Budynek B i C wyposażyć w przeciwpożarowy wyłącznik prądu i oznakować go. - wykonać dokumentację techniczną. - wykonać zadanie.	- Wykonana dokumentacja i kosztorys w szt. - Zamontowany wyłącznik przeciwpożarowy – szt.	1 1	Wykonanie zadania zlecić specjalistom wyłonionym poprzez zastosowane procedury zamówień publicznych.	Małgorzata Fabiszewska Zofia Kostusiak
4.3	Klatki schodowe w budynku B wyposażyć w urządzenia służące do usuwania dymu lub zapobiegające zadymieniu. - wykonać dokumentację	- Wykonana dokumentacja i kosztorys w szt. - Zamontowane urządzenia oddymiające w	1 2	Wykonanie zadania zlecić specjalistom wyłonionym poprzez zastosowane procedury	Małgorzata Fabiszewska Zofia Kostusiak

	techniczną w tym kosztorys. - wykonać zadanie.	szt.		zamówień publicznych.	
5.1	Utworzyć pracownię krawiecką i prowadzić zajęcia krawieckie w ramach organizacji zajęć terapeutycznych.	Tygodniowa ilość zajęć planowanych w godzinach.	4	Instruktor terapii zajęciowej.	Joanna Gawrysiak
5.2	Zaktualizować deklaracje zgłoszeniowe pracowników do ZUS, opracować i wprowadzić wzór rejestru oraz zaktualizować ten rejestr.	Ilość pracowników objętych aktualizacją	85	Pracownik prowadzący sprawy kadrowe.	Beata Michalak
5.3	Stanowiska pracy wyposażyc w zestawy komputerowe wraz z oprogramowaniem lub wymienić istniejące zestawy na nowe.	Ilość zestawów w komórce pracownika socjalnego w szt. Ilość zestawów w gabinecie zabiegowym w szt.	1 1	3.200 zł 3.200 zł	Jadwiga Zakrzewska Agnieszka Brynkiewicz
6.1	Przeprowadzić procedury zamówienia publicznego na wyłonienie wykonawcy przeglądów okresowych i utrzymania w sprawności technicznej instalacji sygnalizacji pożaru.	Umowa.	Zawarta umowa.	Zadanie wykonają osoby przygotowujące specyfikację istotnych warunków zamówienia, osoby przygotowujące i prowadzące procedury zamówień publicznych.	Małgorzata Fabiszewska
6.2	Dokonać aktualizacji tabeli norm przydziału środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego oraz środków higieny osobistej.	Opracowana tabela norm przydziału środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego oraz środków higieny osobistej.	Wprowadzona tabela norm przydziału środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego oraz środków higieny osobistej.	Zespół pracowników opracowujący tabelę norm przydziału środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego oraz środków higieny osobistej.	Ewa Jęczkowska
7.1	Wykonać dochody budżetowe w wysokości nie mniejszej niż zaplanowane	Wysokość dochodów w zł.	2.100.000	Współdziałanie Komórki Pracowników Socjalnych z działem Księgowości i z działem T-O.	Alicja Zaborska
7.2	Zgromadzić dokumentację w celu zaktualizowania wysokości dochodów poszczególnych mieszkańców DPS.	Ilość mieszkańców objętych aktualizacją.	135	Komórka Pracowników Socjalnych	Jadwiga Szymczak
8.1	Budować dobry wizerunek DPS poprzez właściwe utrzymanie miejscowych grobów zmarłych	Ilość zorganizowanych wyjazdów w celu	7	Terapeuci zajęciowi, samochód z	Ewa Kostusiak

	mieszkańców DPS.	wykonania prac porządkowych.		kierowcą.	
8.2	Na stronie internetowej BIP Starostwa Powiatu Łowickiego systematycznie udostępniać społeczeństwu informacje o zdarzeniach kulturalno-oświatowych w DPS „Borówek”.	Ilość zamieszczonych informacji.	Wg. zdarzeń	Dostęp do internetu	Ewa Kostusiak.

Najważniejsze zadania, z uwagi na ich znaczenie w tworzeniu warunków do prawidłowego funkcjonowania DPS, były realizowane głównie przez dwie komórki organizacyjne:

- Dział Administracyjno-Gospodarczy,
- Dział Terapeutyczno-Opiekuńczy.

W dziale Administracyjno-Gospodarczym zaplanowano i zrealizowano zadania określone w tablicy 3.2.

Tablica 3.2

Lp.	Nazwa zadania	Zakres		Wartość przetargu (zł)	Poniesione wydatki (zł)
		j.m.	Ilość		
1	2	3	4	5	6
1.	Zamówienia publiczne powyżej 14 000 euro				
1.1	Dostawy pieczywa	kg	16.656	51.845,46	47.265,16
1.2	Dostawy węgla (orzech i miał)	t	350	180.498,25	168.653,27
1.3	Dostawy produktów mleczarskich	kg l	5.350 3.120	98.905,90	74.865,00
1.4	Dostawy wędlin i produktów wędliniarskich oraz wołowiny	kg	6.755	74.421,15	65.326,80
1.5	Dostawy kurczaków	kg	1.584	Brak ofert	9.453,77
1.6	Dostawy artykułów spożywczych	kg l	9.727 772	47.399,36	43.851,93
1.7	Dostawy warzyw i owoców przetworzonych	kg	3.305	Brak ofert	10.637,97
1.8	Dostawy jajek	kg	1.000	7.308,00	7.799,30
1.9	Dostawy warzyw	kg	18.500	Brak ofert	19.276,78
1.10	Dostawy ryb	kg	903	11.214,00	11.624,72
1.11	Dostawy owoców	kg	5.200	Brak ofert	5.745,22
2.	Zamówienia publiczne poniżej 14 000 euro				
2.1	Dostawy (zakup) paliw płynnych	dm ³	8.500	46.991,04	37.974,46
2.2	Dostawy artykułów chemicznych i higienicznych: - środki piorące - środki czyszczące i polerujące - szczotki, miotły i inne artykuły do sprzątnia - środki do pielęgnacji ciała - środki antyseptyczne i dezynfekcyjne			3.575,00 13.741,65 5.130,83 9.790,95 4.045,14	14.002,06
2.3	Usługi badania instalacji elektrycznej			1.934,79	1.934,79
2.4	Usługa nadzoru nad urządzeniami dźwigowymi			4.082,40	4.082,40
2.5	Usługa ochrony obiektów przed gryzoniami, szkodnikami			2.382,36	2.382,36
2.6	Usługi kominiarskie			2.337,62	2.337,62

3.	Rolnicze wykorzystanie ziemi ornej o powierzchni 3,30 ha				
3.1	Wysiewy: - mieszanka zbożowa - saletrzak - polifoska - mocznik	kg kg kg kg	850 300 300 200		510,00 360,00 636,00 344,00
3.2	Zużycia paliwa (wysiew zboża, podorywka, kultywator, orka, wywóz obornika itp.)	l	190		1.041,20
3.3	Usługa kombajnu (w tym podatek VAT)				1.197,00
3.4	Prasowanie słomy (w tym podatek VAT)				240,00
3.5	Zakup części do ciągnika C-360				549,92
3.6	Podatek rolny				916,00
3.7	Otrzymana dopłata z ARiMR				6.314,72
3.8	Zebrany plon mieszanki zbożowej	kg	5520		2.760,00
3.9	Zebrana słoma	kg	2600		260,00
4.	Hodowla tuczników				
4.1	Zakup prosiaków	szt	22		4.000,40
4.2	Zużyta słoma	kg	3240		324,00
4.3	Zużyta mieszanka „Starter”	kg	483,20		993,92
4.4	Zużyty koncentrat uniwersalny	kg	1013		2.805,12
4.5	Zużyta mieszanka zbożowa	kg	10.428		5.980,20
4.6	Zużyta energia elektryczna (kW x 0,64 zł)	kWh	670		428,80
4.7	Zużyty opał (węgiel – tony x 589,99 zł)	t	8		4.719,92
4.8	Ilość i koszt uboju tuczników	szt	24		2.952,00
4.9	Ilość i koszt uzyskanych półtuszy wieprzowych	kg	2.544,30		16.015,84
5.	Praca kotłowni o łącznej mocy 585 kW				
5.1	Łączne zużycie opału	t	316,67		168.653,27
	- zużycie węgla orzech	t	164,88		97.709,63
	- zużycie węgla miał	t	151,79		70.943,64
6.	Kuchnia				
6.1	Roczny wydatek na żywność				299.054,00
6.2	Średni dzienny koszt art. żywnościowych				7,19
	- koszt art. żywnościowych na śniadanie				1,80
	- koszt art. żywnościowych na obiad				3,60
	- koszt art. żywnościowych na kolację				1,79
6.3	Koszt zużytych środków czystości				5.213,01
7.	Pralnia				
7.1	Zużycie środków czystości				6.190,53
7.2	Maksymalna dobowo ilość prania	kg	154		
8.	Oczyszczalnia				
8.1	Badania ścieków oczyszczonych	szt	4		590,40
8.2	Badanie osadu ściekowego pod względem metali ciężkich	szt	2		1.263,20
8.3	Badanie osadu ściekowego na obecność bakterii chorobotwórczych (Salmonella, żywe jaja pasożytów)	szt	2		738,00
8.4	Badanie gleby na obecność metali	szt	1		405,92

	ciężkich				
8.5	Badanie skratek – test na wymywalność	szt	1		861,00
8.6	Wywóz skratek na składowisko	szt	1		489,46
9.	Pozostałe zadania				
9.1	Wymiana zniszczonej glazury i terakoty w pomieszczeniach sanitarnych przy pokojach mieszkańców: - ilość pomieszczeń - wymieniona glazura - wymieniona terakota - pomalowane ściany wewnętrzne	szt m ² m ² m ²	4 40,05 9,49 24		840,34 286,73 45,60
9.2	Pozostałe naprawy - hydraulika - sprzęt, urządzenia, maszyny i instalacje (części zamienne) - konserwatorzy				4.598,49 10.772,58 1.031,56
9.3	Zużycie środków czystości (palacze + konserwatorzy)				2.598,52
9.4	Montaż włącznika pożarowego dla budynków A, B, C				4.536,00
9.5	Agregat prądowórczy – naprawa				1.194,37
9.6	Ciągnik ogrodowy TZ-4k – części do napraw				4.084,30

W Dziale Terapeutyczno-Opiekuńczym zrealizowano dostawy określone w tablicy 3.3.

Tablica 3.3

Lp.	Asortyment dostaw	J.m.	Ilość zakupiona	Ilość wymieniona
1	Szafy ubraniowe na wymiar	szt.	6	6
2	Szafki przyłóżkowe	szt.	13	13
3	Fotel fryzjerski (do golarni)	szt.	1	1
4	Pralka automatyczna (w pralni podręcznej bud. "B")	szt.	1	1
5	Pralka z wirówką (w pralni podręcznej bud. "B")	szt.	1	1
6	Rozdrabniacz pokarmów	szt.	1	1
7	Odkurzacz	szt.	1	1
8	Czajniki b/przewodowe	szt.	4	4
9	Poszwa	szt.	40	51
	Poszewka		80	82
	Prześcieradło		50	46
	Ręczniki		120	93
	Koce		15	13
	Kołdry		10	11
	Poduszki		20	19
10	Tkanina nieprzemakalna na podkłady	m.b.	18	-
11	Podkłady z tkaniny nieprzemakalnej	szt.	-	10
12	Pokrowce na materace z tkaniny nieprzemakalnej	szt.	6	4
12	Wózki do prowadzenia sprzątanina (poprawa warunków pracy)	szt.	3	3

W ramach posiadanych rezerw i możliwości dział Terapeutyczno-Opiekuńczy wykonał prace:

- pomalowano 643 m² powierzchni ścian w pokojach mieszkalnych, łazienkach i innych pomieszczeniach ogólnego dostępu w budynkach A, B, E i F;

- naprawiono i odnowiono uszkodzony sprzęt, wymieniając jego uszkodzone elementy i malując bądź lakierując wersalki, tapczany, krzesła, stoły, szafki, szafy.

Przeprowadził procedury zamówień publicznych o wartości poniżej 14.000 euro, realizując dostawy o wartościach przedstawionych w tablicy 3.4.

Tablica 3.4

Lp.	Przedmiot dostawy	Wartość (zł)	Łączna wartość (zł)
1	Szafy ubraniowe na wymiar i ich montaż w miejscu przeznaczenia. Szafki przyłóżkowe.	14.760,00 3.198,00	17.958,00
2	Bielizna pościelowa, kołdry, poduszki, koce, ręczniki. Wyroby z tkaniny nieprzemakalnej (podkłady i pokrowce na materace zapinane na suwak).	5.784,69 1.103,31	6.888,00
3	Sprzęt AGD: - pralka automatyczna, - pralka z wirówką, - rozdrabniacz ręczny do pokarmów, - odkurzacz, - czajniki b/przewodowe.	1.089,00 529,00 125,00 276,00 316,00	2.335,00
4	Pieluchomajtki dla dorosłych.	3.408,00	3.408,00
5	Wózki do sprzątania.	2.767,50	2.767,50
RAZEM			33.356,50

IV. BUDŻET

Plan wydatków budżetowych na 2013 rok został ostatecznie przyjęty i zatwierdzony na ogólną kwotę **4.153.656** zł. Na początku 2013 roku mogliśmy zaplanować wydatki tylko na kwotę 3.891.886 zł. Taka kwota nie pokrywała naszych całorocznych i koniecznych wydatków. Dokonywane w ciągu roku korekty planu wydatków – przesunięcia środków finansowych między paragrafami, a także zwiększenia kwot we wskazywanych paragrafach – spowodowały zrealizowanie najpotrzebniejszych wydatków na ostateczną kwotę **4.149.379** zł. Ogólna kwota przeznaczona na wydatki nie została w pełni wykorzystana. Powstała oszczędność środków finansowych w wysokości 4.277 zł została dokonana z niewielkich kwot, pozostałych w niektórych rodzajach zaplanowanych wydatków.

Układ wykonawczy zrealizowanych wydatków przedstawia tablica 4.1.

Tablica 4.1

Lp.	§	Rodzaje wydatków*	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
1	2	3	4	5	6	7	8
1	3020	Wydatki osobowe niezależne	2697	3000	8.361	9.129	25.363
2	4010	Wynagrodzenia osobowe	1.770.374	1.993.715	2.266.293	2.408.553	2.409.976
3	4040	Nagroda roczna tzw. „13”	124.558	137.874	158.072	182.951	197.375
4	4110	Składki na ZUS	286.429	341.070	388.984	432.499	442.953
5	4120	Składki na ZFP	43.154	47.093	51.026	54.346	55.244
6	4210	Zakup mat. i wyposażenia	297.561	425.125	366.467	348.634	281.500
7	4220	Zakup żywności	300.000	300.000	306.981	311.433	299.054
8	4230	Zakup leków	23.476	24.700	22.000	25.745	23.000
9	4260	Zakup energii	139.247	180.865	174.033	185.950	176.937
10	4270	Zakup usług remontowych	56.548	48.845	50.109	38.088	15.198
11	4280	Zakup usług zdrowotnych	6.292	4.538	6.131	4.968	6.295
12	4300	Zakup pozostałych usług	41.874	41.245	35.968	35.362	29.327

13	4350	Zakup dostępu do Internetu	616	550	390	530	600
14	4360	Połączenia tel. komórkowym	700	1.200	900	835	876
15	4370	Połączenia tel. stacjonarnym	4.033	3.200	3.040	3.000	2.685
16	4410	Delegacje	35	94	183	300	114
17	4430	Pozostałe opłaty i składki	6.109	8.669	8.119	8.219	15.500
18	4440	ZFŚS	84.837	91.162	94.959	117.750	119.486
19	4480	Podatek od nieruchomości	5.775	6.047	6.281	6.659	6.008
20	4500	Podatek rolny	722	751	781	836	916
21	4520	Opłata na rzecz budżetu j.s.t.	-	-	-	552	552
22	4700	Szkolenia pracowników	2.878	4.220	1.279	1.290	3.567
23	4780	Składka na FEP	-	-	-	24.040	23.953
24	6050	Inwestycje	24.530	0	20.910	0	12.900
25	6060	Zakupy inwestycyjne	0	31.993	0	0	0
RAZEM:			3.229.141	3.701.469	3.971.267	4.201.669	4.149.379

* Wartości liczbowe przedstawione w kol. od 4 do 7 są w złotych

Wydatki wykonane w 2013 roku były mniejsze o 1,3% od wydatków wykonanych w 2012 roku, tj. mniej o 52.290 zł. Różnica ta nie jest oszczędnością wydatków, lecz jest wskaźnikiem wielkości niezaspokojonych potrzeb (przesuniętych-dodanych do zadań), które będzie trzeba zaspokoić w 2014 roku.

Główne źródła finansowania wydatków DPS są przedstawione w tablicy 4.2. Środki finansowe wniesione przez Mieszkańców, gminy oraz Powiat Łowicki w 2013 roku były większe o 3,7% w porównaniu do tych samych źródeł finansowania w 2012 roku.

Tablica 4.2

Rok	Źródła finansowania wydatków DPS		
	Środki finansowe od Mieszkańców, gmin i Powiatu (zł)	Środki finansowe z budżetu państwa - dotacja Wojewody (zł)	Łączna kwota wydatków (zł) (2 + 3)
1	2	3	4
2003	400.857	1.927.875	2.328.732
2004	420.731	1.775.249	2.195.980
2005	614.232	1.896.295	2.510.527
2006	741.758	1.839.864	2.581.604
2007	869.229	1.808.402	2.677.631
2008	1.205.672	2.475.222	3.680.894
2009	1.646.596	1.582.545	3.229.141
2010	2.137.925	1.563.544	3.701.469
2011	2.317.723	1.653.544	3.971.267
2012	2.517.687	1.683.982	4.201.669
3013	2.610.000	1.547.656	4.149.379

Wysokość kwot zaplanowanego i uzyskanego przez DPS dochodu przedstawia tablica 4.3. Osiągany przez DPS dochód systematycznie wzrasta w każdym następującym po sobie roku. Spowodowane to jest między innymi tym, iż z każdym rokiem ubywa Mieszkańców skierowanych do DPS na tzw. „starych zasadach”, którym pobyt w placówce współfinansował Wojewoda, a na ich miejsce przyjmowane są osoby, którym pobyt w placówce współfinansowała rodzina lub właściwa dla nich gmina, i stąd uzyskiwane środki finansowe są kwalifikowane jako nasz dochód.

Tablica 4.3

Rok	Dochód zaplanowany zł	Dochód wykonany zł	Dochód z opłat za pobyt w DPS zł	Dochód pozostały zł	Wykonanie dochodu %
1	2	3	4	5	6
2006	815.121	820.438	811.000	9.438	100,7
2007	914.490	922.224	910.664	11.560	100,9
2008	1.107.731	1.253.350	1.241.000	12.350	113,2
2009	1.505.136	1.637.453	1.626.763	10.690	108,8
2010	1.735.136	1.845.039	1.835.467	9.572	106
2011	1.823.000	1.958.443	1.948.692	9.751	107,4
2012	2.147.000	2.175.094	2.161.424	13.670	101,3
2013	2.300.000	2.326.352	2.301.344	25.008	101

W tablicy 4.4 zawarto liczbę Mieszkańców posiadających określone źródła dochodów, a także określone źródła współfinansujące ich pobyt w placówce.

Tablica 4.4

Rok	Źródła dochodów Mieszkańców*				Dotacja* Wojewody	Dotacja* gminy (w tym rodziny)
	Emerytura	Renta	Zasilek	Brak		
1	2	3	4	5	6	7
2003	6	100	17	0	123	0
2004	6	97	18	0	118	3
2005	6	98	18	1	110	13
2006	8	100	16	1	106	19
2007	10	100	19	1	100	30
2008	9	97	20	1	95	32
2009	16	88	25	1	90	40
2010	20	88	22	1	87	44
2011	13	97	20	1	82	49
2012	9	102	18	0	78	51
2013	14	98	17	0	74	55

*ilość osób

Średni miesięczny wydatek przypadający na jednego Mieszkańca w 2013 roku wyniósł 2.763,82 zł przy ustalonym średnim miesięcznym koszcie utrzymania osoby w DPS wynoszącym 2.686,39 zł. Zwiększenie średniego miesięcznego wydatku o 77,43 zł, przypadające na każdego Mieszkańca, ponad ustalony średni miesięczny koszt jego utrzymania w DPS było możliwe dzięki dotacji Wojewody, dotacji Ministra Finansów oraz środków finansowych Powiatu Łowickiego.

V. ZATRUDNIENIE

Zatrudnienie w DPS „Borówek” w 2013 roku było organizowana w ramach 85 etatów Wszystkie etaty były wykorzystane.

W ciągu roku zatrudniono cztery osoby na czas zastępstwa, dwie osoby na czas określony oraz jednej osobie powierzono czasowe wykonywanie pracy na innym stanowisku. Organizowanie takiego zatrudnienia było spowodowane długotrwałą absencją pracowników przy konieczności zapewnienia Mieszkańcom całodobowej opieki. Umowy na czas zastępstwa dotyczyły trzech opiekunek i trzech pokojowych. Umowy na czas określony dotyczyły jednej opiekunki i jednego kierowcy-zaopatrzeniowca.

Dwie umowy o prace zostały rozwiązane w umówionym terminie – dotyczyły jednej opiekunki i jednej pokojowej.

Strukturę zatrudnienia przedstawia tablica 5.1.

Tablica 5.1

Lp.	Stanowisko	Ilość etatów		Płeć	
		Plan	Wykorzystanie	K	M
1	2	3	4	5	6
Administracja		6	6	5	1
1.	Dyrektor	1	1	-	1
2.	Główny księgowy	1	1	1	-
3.	Kierownik działu Administracyjno- Gospodarczego	1	1	1	-
4.	Starszy księgowy	1	1	1	-
5.	Kasjer	1	1	1	-
6.	Inspektor ds. kadr	1	1	1	-
Samodzielne stanowiska pracy		6,5	6,5	6	1
1.	Starszy specjalista pracy socjalnej	1	1	1	-
2.	Starszy pracownik socjalny	1	1	1	-
3.	Pracownik socjalny	1	1	1	-
4.	Kapelan	0,5	0,5	-	1
5.	Starszy instruktor ds. Kulturalno –Oświatowych	1	1	1	-
6.	Starszy instruktor ds. Kulturalno-Oświatowych	1	1	1	-
7.	Starszy instruktor ds. Terapii Zajęciowej	1	1	1	-
Dział Terapeutyczno-Opiekuńczy		50,5	50,5	46	6
1.	Kierownik działu Terapeutyczno -Opiekuńczego	1	1	1	-
2.	Starsze pielęgniarki	5,5	5,5	6	-
3.	Starsi opiekunowie	18	23	14	4
4.	Opiekunowie	10	5	10	1
5.	Starsze pokojowe/pokojowi	14	14	13	1
6.	Pokojowe	2	2	2	-
Dział Administracyjno-Gospodarczy		22	22	10	12
1.	Kierowcy -zaopatrzeniowcy	2	2	-	2
2.	Starszy magazynier	1	1	1	-
3.	Szef kuchni	1	1	-	1
4.	Starsze kucharki	6	6	6	-
5.	Pracunki	3	3	3	-
6.	Starsi konserwatorzy	4	4	-	4
7.	Palacze c.o.	4	4	-	4
8.	Pracownik gospodarczy – palacz c.o.	1	1	-	1
RAZEM		85	85	68	20

Budżet wydatków na wynagrodzenia osobowe w 2013 r. został wykorzystany w kwocie 2.409.976,03 zł, w którym zawarto między innymi:

- 7 podwyżek wynagrodzeń związanych z awansem poziomym dotyczącym uzyskania stopnia: „starszy”, na zajmowanym stanowisku – 2.848,00 zł;
- 11 dodatków funkcyjnych – 55.770,00 zł;
- 5 dodatków specjalnych – 15.238,80 zł;
- 5 nagród jubileuszowych – 16.900,00 zł;
- 33 przypadków nabycia prawa do dodatku stażowego lub prawa do zwiększenia dodatku stażowego – 47.037,19 zł;
- 1 odprawa pośmiertna – 7.443,99 zł;
- 75 nagród uznaniowych – 61.000,00 zł.

Ostatnia podwyżka wynagrodzeń u pracowników była wprowadzona od 01.05.2011r. i wynosiła 15% zasadniczego uposażenia brutto (tj. ok.250 zł. brutto/etat), co skutkowało znaczącym dla budżetu DPS „Borówek” zaangażowaniem wydatków w płace, i skutek ten jest odczuwalny także teraz.

Na podstawie Ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 nr 237 poz. 1656) od 1 stycznia 2010r. DPS „Borówek”, jako płatnik składek, opłaca składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze, prowadzi centralny rejestr i wykaz stanowisk o szczególnym charakterze oraz centralny rejestr i ewidencję pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze.

Stanowiska, na których była wykonywana praca o szczególnym charakterze, wg. etatów i liczby pracowników na dzień 31.12. 2013 r., przedstawia tabela 5.2.

Tablica 5.2

L.p.	Stanowisko	Ilość etatów	Ilość osób
1	Kierownik działu Terapeutyczno-Opiekuńczego	1	1
2	Starszy pracownik pracy socjalnej	1	1
3	Starszy pracownik socjalny	2	2
4	Starszy instruktor ds. Kulturalno-Oświatowych	2	2
5	Starszy instruktor ds. Terapii Zajęciowej	1	1
6	Kapelan	0,5	1
7	Starsze pielęgniarki	5,5	6
8	Starsi opiekunowie	22	22
9	Opiekunowie	6	7
10	Starsze pokojowe/pokojowi	16	17
RAZEM		57	60

Pracownikom umożliwiono udział w 12 szkoleniach lub konferencjach zawodowych. Wykaz stanowisk pracy, osób uczestniczących w szkoleniach lub konferencjach, przedstawia tablica 5.3.

Tablica 5.3

Lp.	Stanowisko	Ilość szkoleń
1	2	3
1	Dyrektor	1
2	Główny księgowy	1
3	Starszy księgowy	1
4	Kierownik działu Administracyjno-Gospodarczego	2
5	Koordinator ds. zamówień publicznych	1
6	Starszy pracownik socjalny	1
7	Starszy instruktor ds. Kulturalno - Oświatowych	1
8	Pielęgniarka	1
9	Opiekunki	3
RAZEM		12

W tablicy 5.3 przedstawione są liczbowe wskaźniki wykorzystania czasu pracy.

Tablica 5.3

Rok	Norma czasu do przepracowania*	Czas faktycznie przepracowany*	Czas nieprzepracowany*	Wykorzystania czasu pracy w %
1	2	3	4	5
2003	157.064	130.518	26.546	83,1
2004	155.476	131.284	24.191	84,6
2005	155.144	130.120	25.023	83,9
2006	156.556	129.019	27.537	82,4
2007	151.620	128.648	22.972	84,8
2008	162.144	136.482	25.662	84,2
2009	167.936	144.255	23.681	85,9
2010	180.136	146.752	27.777	81,5
2011	173.622	147.184	26.438	84,8
2012	174.772	149.576	25.196	85,6
2013	175.141	145.529	29.612	83,09

* czas pracy w godzinach

Na procentową wartość wskaźnika wykorzystania czasu pracy (kol. 5) miały wpływ nieobecności w pracy, których wskaźniki zostały przedstawione w tablicy 5.4.

Tablica 5.4

Rok	Delegacje	Zwolnienia lekarskie płatne przez:		Zwolnienia lekarskie na członka rodziny	Urlop okolicznościowy	Urlop wypoczynkowy	Nieob. nieuspr.	Opieka nad dzieckiem do 14 lat	Urlop macierz.
		Zakład	ZUS						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2003	336	4.198	5.872	224	136	15.780	0	-	0
2004	120	3.568	3.056	528	168	16.751,5	0	-	0
2005	424	4.394	4.512	432	116	15.146	0	-	0
2006	128	4.357	6.568	696	168	15.460	0	-	0
2007	16	3.488	2.216	784	32	16.412	0	-	0
2008	72	3.972	3.788	648	176	16.998	0	-	0
2009	16	3.328	2.413	476	100	17.244	104	-	0
2010	56	5.928	5.590	960	72	16.012	0	-	0
2011	252	5.132	2.784	612	160	17.498	0	-	0
2012	352	3.128	2.664	528	112	17.728	60	-	60
2013	212	3.465	6.520	656	132	16.880	48	368	1.328

*Wartości liczbowe, zawarte w kolumnach od 2 do 8, podane są w godzinach

VI. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

W 2013 roku zarejestrowano 6 wypadków w pracy. Wypadków w drodze do pracy, czy chorób zawodowych nie zarejestrowano.

Przeeglądy warunków pracy były dokonywane zgodnie z Zarządzeniem nr 3/03 Dyrektora DPS z dnia 21.01.2003 r. – jeden raz w każdym kwartale roku. Wniosków dyscyplinarnych za nieprzestrzeganie przepisów bhp nie stosowano. Wydane zalecenia pokontrolne zostały wykonane w wyznaczonych terminach.

Na koniec 2013 roku wszyscy pracownicy posiadali aktualne szkolenia z zakresu bhp i ppoż.. Przeprowadzono szkolenie okresowe dla 39 pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych oraz dla 36 pracowników zatrudnionych na stanowiskach administracyjno-biurowych. Koszt szkolenia tych pracowników wyniósł 2.777,26 zł.

Profilaktyczne badania lekarskie pracowników kosztowały 6.295,00 zł. Wykonano następujące badania: wstępne dla 7 pracowników, okresowe dla 47 pracowników, kontrolne dla 7 pracowników. Wykonano także dodatkowe (uzupełniające) badania u osób mających kontakt z żywnością, osób wykonujących prace na wysokości powyżej 3m oraz osób kierujących pojazdami. W wyniku tych działań wszyscy pracownicy na koniec 2013 roku posiadali aktualne orzeczenia o zdolności do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach.

Odzież i obuwie robocze, środki ochrony indywidualnej oraz środki higieny osobistej były wydawane zgodnie z Zarządzeniem Nr 8/05 Dyrektora DPS z dnia 15.10.2004 r. wprowadzającym zakładową tabelę norm przydziału w/w wyposażenia. Na ten cel zostały poniesione koszty w wysokości 24.975,00 zł. W nich zostały zawarte wydatki na:

- odzież, obuwie robocze i środki ochrony indywidualnej w wysokości 16.230,00 zł;
- środki czystości i rękawice jednorazowego użycia w wysokości 6.520,00 zł;
- ekwiwalent za używanie własnego obuwia w wysokości 2.225,00 zł.

W zakresie działań przeciwpożarowych zrealizowane zadania są przedstawione w tabelicy 6.1.

Tablica 6.1

Lp.	Rodzaj zrealizowanego zadania	Poniesione koszty (zł)
1	Przeгляд techniczny sprzętu pożarowego (gaśnice, węże i hydranty)	533,82
2	Przeгляд techniczny systemu sygnalizacji pożaru	2474,76
3	Aktualizacja instrukcji bezpieczeństwa pożarowego	369,00
4	Wykonanie instalacji pożarowego wyłącznika prądu dla budynków DPS „Borówek” oznaczonych: A,B i C	4536,00

Przeгляд sprawności i ważności podręcznego sprzętu pożarowego został wykonany przez pana Włodzimierza Dymowskiego z Rawy Mazowieckiej. Sprzęt gaśniczy nienadający się do dalszego użytku został wymieniony na nowy (jedna gaśnica, jeden wąż hydrantowy). Badane węże hydrantowe i gaśnice odpowiadają wymaganiom określonym we właściwych przepisach.

System sygnalizacji pożaru został sprawdzony pod względem sprawności jego działania. Uznano, że jest sprawny, co potwierdza protokół z dnia 27.08.2013 r. sporządzony przez firmę „Flortech” z Konina.

W sierpniu 2013 r. została wprowadzona aktualizacja Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w DPS „Borówek”, sporządzona przez firmę: „Partner-BHP” Anny Jędrachowicz ze Zdun.

Zainstalowano nowy pożarowy wyłącznik prądu dla budynków A, B i C. Zadanie zostało zrealizowane w związku z Decyzją z dnia 29.11.2012 r., oznaczoną: PZ-5580/22/12, Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Łowiczu. Wyłącznik zamontował Zakład Usług Technicznych „IWTECH” z Łowicza.

W grudniu 2013 r. Kierownik działu T-O oraz pielęgniarki zatrudnione w DPS „Borówek” otrzymali duplikat instrukcji postępowania z centralą przeciwpożarową ESSER IQ8.

W dniu 01.10.2013 r. zostały przeprowadzone ćwiczenia ewakuacyjne mieszkańców i pracowników ze wszystkich pomieszczeń budynku „B”. Ewakuowano 93 osoby.

W dniu 25.10.2013 r. konserwator-elektryk zatrudniony w DPS „Borówek” zakończył sprawdzanie skuteczności oświetlenia ewakuacyjnego zainstalowanego we wszystkich budynkach mieszkalnych. Sprawność oświetlenia ewakuacyjnego ocenił jako dobrą.

VII. MIESZKAŃCY DPS

Ilość osób umieszczonych w DPS „Borówek” z podziałem na płeć oraz źródła współfinansujące im pobyt w placówce przedstawia Tablica 7.1. W ostatnim dziesięcioleciu, w każdym minionym roku, zmniejszała się liczba Mieszkańców, których pobyt w DPS był współfinansowany dotacją wojewódzką. To zmniejszanie było korzystne dla nas, gdyż Wojewoda nie zawsze dotował te osoby do pełnej wysokości średniego miesięcznego kosztu ich utrzymania, czym pogłębiał niedofinansowanie DPS.

Tablica 7.1

Rok	Liczba osób umieszczonych w DPS z podziałem na płeć i źródła dotowania ich pobytu*				
	Mężczyźni	Kobiety	Dotowani przez Wojewodę	Dotowani przez samorządy	Ogółem (2 + 3)
1	2	3	4	5	6
2003	82	41	123	0	123
2004	84	37	117	4	121
2005	81	42	110	13	123
2006	84	41	106	19	125
2007	88	42	100	30	130
2008	88	39	95	32	127
2009	89	41	90	40	130
2010	90	41	87	44	131
2011	90	41	82	49	131
2012	92	37	78	51	129
2013	88	41	74	55	129

* stan na dzień 31 grudnia

Stosunek liczby mężczyzn do liczby kobiet umieszczonych w DPS od lat utrzymuje się na porównywalnym poziomie – Tablica 7.1.

Tablica 7.2

Rok	Liczba Mieszkańców w określonej rozpiętości wiekowej*				
	19-40	41-60	61-74	75 i więcej	Razem (2+3+4+5)
1	2	3	4	5	6
2003	24	65	27	7	123
2004	23	64	29	5	121
2005	24	65	30	4	123
2006	22	63	36	4	125
2007	21	65	32	12	130
2008	20	68	26	13	127
2009	23	68	29	10	130
2010	22	65	34	10	131
2011	21	67	34	9	131
2012	24	64	35	6	129
2013	24	62	36	7	129

* stan na dzień 31 grudnia

Liczba Mieszkańców w określonych rozpiętościach ich wieku – tablica 7.2, od lat jest porównywalna.

Liczba Mieszkańców przybyłych do DPS z określonych rejonów ich pochodzenia – tablica 7.3, jest porównywalna w każdym roku minionego dziesięciolecia.

Tablica 7.3

Rok	Liczba Mieszkańców z określonego rejonu przybycia do DPS		
	pow. łowicki	woj. łódzkie	pozostała część kraj
2003	42	52	29
2004	41	51	29
2005	44	49	30
2006	45	53	27
2007	49	49	32
2008	48	49	30
2009	43	55	32
2010	42	60	29
2011	43	61	27
2012	40	62	27
2013	38	65	26

* stan na dzień 31 grudnia

Wskaźniki wykorzystania miejsc w DPS „Borówek” są przedstawione w tablicy 7.4. Po raz drugi, w ostatnich latach, procentowy wskaźnik wykorzystania miejsc (kol. 6) jest niższy od 100%. Taki stan rzeczy spowodowany był przerwą pomiędzy datą powstania wolnego miejsca a datą przyjęcia nowego Mieszkańca.

DPS „Borówek” dysponuje 130 miejscami stałego pobytu oraz 5 miejscami czasowego pobytu. Powstała w 2013 r. różnica wartości wskaźników zawartych w kol. 2 i kol. 3 tablicy 7.4 wskazuje, że w ciągu tego roku posiadaliśmy średnio 0,24 wolnego miejsca. Natomiast miejsca czasowego zakwaterowania były całkowicie niewykorzystane. Z osiągniętego wskaźnika wykorzystania miejsc stałego zakwaterowania ocenia się, że miejsca te były dość dobrze wykorzystane, zwłaszcza kiedy weźmie się pod uwagę aktualnie stosowaną politykę kierowania osób do placówek takich jak nasza – stosowane są ograniczenia.

Tablica 7.4

Rok	Osobodni wykorzystania miejsc w DPS*				Wykorzystanie miejsc (kol.3/kol.2)%
	Osobodni zaplanowane	Osobodni wykorzystane	Osobodni żywienia	Różnica (kol.3-kol.4)	
1	2	3	4	5	6
2003	44.165	44.348	42.253	2.095	100,4
2004	44.165	44.893	41.999	2.894	101,6
2005	44.165	44.231	41.574	2.657	100,2
2006	44.165	45.472	42.509	2.963	103,0
2007	44.165	46.297	43.438	2.859	105,0
2008	44.286	47.123	43.778	3.345	106,0

2009	44.165	47.505	44.305	3.200	107,6
2010	44.165	47.752	45.495	2.257	108,1
2011	47.074	47.754	45.551	2.203	101,4
2012	49.410	47.853	46.140	1.713	96,8
2013	47.450	47.361	45.046	2.315	99,8

stan na dzień 31 grudnia

Wskaźniki „ruchu” Mieszkańców – odejścia i przybycia osób w ciągu roku – zostały przedstawione w tablicy 7.5. Ilości „odejść”, które występowały w następujących po sobie latach, utrzymywały się na porównywalnym poziomie. Przyjęcia nowych osób w miejsce osób ubytych były dokonywane w możliwie krótkim czasie. Liczba osób oczekujących na wolne miejsce w DPS teoretycznie utrzymywała się na podobnym poziomie, tak jak w przeciągu minionych lat. Na końcu 2013 roku zarejestrowaliśmy 5 osób skierowanych/zgłoszonych do umieszczenia w DPS, w tym 4 osoby nie posiadały decyzji o umieszczeniu, jedna osoba opóźniała swoje przybycie.

Tablica 7.5

Rok	Ruch mieszkańców DPS w ciągu roku*					
	Ubyli				Przybyli do DPS	Oczekują na DPS
	Zgon	Środowisko	Inny dps	Razem		
1	2	3	4	5	6	7
2003	4	2	0	6	8	7
2004	12	0	0	12	10	1
2005	10	1	0	11	13	0
2006	6	0	0	6	8	3
2007	10	0	0	10	15	4
2008	9	0	0	9	6	9
2009	9	1	0	10	13	3
2010	4	1	0	5	6	15/2
2011	6	0	1	7	7	8
2012	9	1	0	10	9	7/5
2013	6	3	0	9	9	5/4

* stan na dzień 31 grudnia

Ilościowy podział Mieszkańców pod względem dominujących zaburzeń osobowości przedstawia tablica 7.6. Osoby z zaburzeniami psychicznymi stanowiły 69,8% ogółu.

Tablica 7.6

Rok	Rodzaje zaburzeń*		
	Emocjonalne	Psychiczne	Upośledzenie umysłu
1	2	3	4
2003	5	82	36
2004	2	76	43
2005	7	75	41
2006	6	82	37
2007	5	88	35
2008	7	83	37
2009	5	97	28
2010	2	93	36
2011	2	95	34
2012	2	91	36

2013	2	90	37
------	---	----	----

* stan na dzień 31 grudnia

Ilościowy podział Mieszkańców z uwagi na rodzaj i stopień upośledzenia zmysłu przedstawia tablica 7.7. Wskaźniki zawarte w tablicy od lat pozostają na porównywalnym poziomie.

Tablica 7.7

Rok	Stopień upośledzenia narządów zmysłu								
	Mowa*			Słuch*			Wzrok*		
	Częściowy	Głęboki	Całkowity	Częściowy	Głęboki	Całkowity	Częściowy	Głęboki	Całkowity
2003	14	12	4	3	0	2	15	2	0
2004	8	5	6	2	0	2	11	1	1
2005	8	3	9	0	1	1	9	0	0
2006	9	4	9	5	2	1	17	0	0
2007	7	4	6	1	1	2	14	1	1
2008	6	1	10	2	2	2	11	3	0
2009	11	0	10	6	4	0	10	1	0
2010	11	3	10	9	4	1	13	2	0
2011	12	9	10	8	7	3	16	4	0
2012	9	9	9	7	3	3	14	4	0
2013	8	9	9	11	2	3	14	4	0

* stan na dzień 31 grudnia

Sprawność ruchowa Mieszkańców w zakresie możliwości przemieszczania się została przedstawiona w ujęciu ilościowym w tablicy 7.8. Z tej tablicy wynika, że 22 osoby wymagały pomocy osobowej, a także w niektórych przypadkach pomocy sprzętowej, w zaspokojeniu potrzeb przemieszczenia się.

Tablica 7.8

Rok	Liczba osób o określonej sprawności ruchowej w zakresie przemieszczania się*					
	Pomoc opiekuna	Wózek inwalidzki	Wózek z opiekunem	Unieruchomieni, leżą w łóżku	Samodzielnie	Razem
1	2	3	4	5	6	7
2003	6	5	7	5	100	123
2004	6	5	7	5	100	123
2005	4	4	3	3	109	123
2006	1	3	4	5	112	125
2007	4	5	1	4	116	130
2008	2	3	4	3	115	127
2009	6	4	3	2	115	130
2010	9	4	4	2	113	131
2011	13	3	5	1	109	131
2012	10	8	2	1	108	129
2013	14	7	1	0	107	129

* stan na dzień 31 grudnia

Tablica 7.9 przedstawia ilościowe zapotrzebowanie Mieszkańców na określone usługi opiekuńcze. Wielkość tego zapotrzebowania jest porównywalna ilościowo w przedziale czasu ostatnich 10 lat. Występują także przypadki, iż sygnalizowane zapotrzebowanie na określone usługi nie wynika z faktycznej niesprawności osób, ale z przyjętego przez nich stylu życia. Mieszkańcy

bardzo chętnie wyręczają się pracownikami w wykonywaniu prostych, podstawowych czynności, które są w stanie sami wykonać. Zjawisko to dotyczy najczęściej utrzymania higieny osobistej oraz utrzymania porządku w miejscu zamieszkania. Roszczeniowe postawy Mieszkańców stają się stałym elementem stylu ich życia, stają się nawykiem utrwalającym się wraz z upływem czasu ich pobytu w DPS. Obniżanie ilości tego negatywnego zjawiska to główny cel i zadanie dla personelu terapeutyczno-opiekuńczego.

Tablica 7.9

Rok	Zapotrzebowanie na niektóre usługi opiekuńcze – ilość osób									
	Żywienie		Kąpanie		Ubieranie		Fizjologia		Higiena	
	Pomoc przy jedzeniu	Całkowite karmienie	Pomoc przy kąpaniu	Całkowite kąpanie	Pomoc przy ubieraniu	Całkowite ubieranie	Pomoc w WC	Pampersowanie	Dbający o higienę	Niedbalstwo higieniczne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2003	16	7	57	39	37	21	22	16	5	82
2004	21	8	43	42	44	20	17	18	6	100
2005	20	7	54	39	53	19	15	13	9	101
2006	18	4	67	32	44	18	12	15	14	111
2007	20	6	54	34	37	23	13	15	22	108
2008	16	3	51	34	47	25	14	17	19	108
2009	27	6	55	38	41	25	8	17	23	107
2010	31	4	54	32	43	24	4	15	18	88
2011	26	5	48	38	50	21	5	16	26	84
2012	27	3	54	35	46	25	2	12	29	84
2013	24	1	53	33	53	19	1	13	37	86

* stan na dzień 31 grudnia

Rodzaj i ilość przypadków zastosowanego bezpośredniego przymusu wobec Mieszkańców przedstawia Tablica 7.10. W 2013 roku wystąpiła konieczność zastosowania przymusu tylko w jednym przypadku – unieruchomienie. Każdy przypadek zastosowanego przymusu bezpośredniego był zgłaszany do lekarza upoważnionego przez Marszałka Województwa Łódzkiego w celu oceny zasadności jego zastosowania. Przymus bezpośredni był stosowany zawsze w ostateczności, kiedy rozmowy nie przynosiły oczekiwanych efektów, kiedy pojawiało się ewidentne zagrożenie zdrowia lub życia osób, albo powstało zagrożenie bezpieczeństwa w DPS.

Tablica 7.10

Rok	Przypadki i rodzaje zastosowanego przymusu			
	Przytrzymanie	Podanie leków	Unieruchomienie	Izolacja
1	2	3	4	5
2003	0	0	16	0
2004	0	0	10	0
2005	0	0	9	0
2006	0	0	26	0
2007	0	0	26	0
2008	0	0	21	0
2009	0	0	11	0
2010	0	0	1	0
2011	0	0	2	0

2012	0	0	12	0
2013	0	0	1	0

* stan na dzień 31 grudnia

VIII. STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG

DPS „Borówek” świadczył usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające, których standardy świadczenia zostały określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. 2012.964).

Usługi bytowe były świadczone w trzech budynkach mieszkalnych oznaczonych literami: B, E, F, w pokojach: jednoosobowych – 13 pokoi o łącznej powierzchni 144,3 m²; dwuosobowych – 52 pokoje o łącznej powierzchni 717,6 m²; trzyosobowych – 5 pokoi o łącznej powierzchni 112,5 m². Ilość punktów kąpielowych i oczek WC przypadających na określoną ilość Mieszkańców spełniała wymagany standard. Mieszkańcy mieli zapewnione cztery posiłki dziennie, tj. śniadanie, obiad, podwieczerek i kolację. Posiadali także całodobowy dostęp do przekąsek przygotowywanych w formie kanapek. Przygotowywane posiłki uwzględniały zalecenia dietetyczne. Zapewniano również odzież i obuwie właściwego rozmiaru, dostosowane do pory roku i indywidualnych potrzeb każdego Mieszkańca, w ilościach określonych standardem. W wielu przypadkach te ilości były znacznie wyższe od ilości ustalonych standardem. Odzież uzyskaną z darowizn przekazano dla 16 osób. Pozostali Mieszkańcy zaspokoili swoje potrzeby odzieżowe własnymi środkami finansowymi.

W ramach świadczenia usług opiekuńczych personel terapeutyczno-opiekuńczy pomagał swoim podopiecznym w codziennych czynnościach, między innymi w racjonalnym gospodarowaniu środkami finansowymi – organizował Mieszkańcom zakupy. W zdecydowanej większości przypadków ta pomoc była organizowana przy akceptacji kuratorów bądź opiekunów prawnych ustanowionych przez sąd.

Własnymi środkami finansowymi samodzielnie gospodarowało 39 osób, przy pomocy opiekuna prawnego – 36 osób, przy pomocy kuratora – 54 osoby.

Usługi opiekuńcze i wspomagające były świadczone głównie przez pracowników działu Terapeutyczno-Opiekuńczego, w którym zatrudniono pracowników na 51 etatach. Pracownicy tego działu pracowali w sześciu wyodrębnionych zespołach terapeutyczno-opiekuńczych na stałe przypisanych do wykonywania określonych zadań w określonej grupie Mieszkańców, wyodrębnionej miejscem ich zakwaterowania. Ponadto usługi opiekuńcze i wspomagające świadczyli pracownicy zatrudnieni na określonych samodzielnych stanowiskach pracy – 6,5 etatów.

Rozkład czasu pracy działu Terapeutyczno-Opiekuńczego na poszczególnych stanowiskach pracy przedstawia Tablica 8.1.

Tablica 8.1

Lp.	Stanowisko pracy	Czas pracy (godziny)	Ilość pracowników w dni robocze	Ilość pracowników w dni wolne od pracy
1	Pielęgniarka dyżurna	7.00-19.00	1-2	1
		19.00-7.00	1-2	1-2
2	Opiekun	7.00-19.00	7-12	7-12
		19.00-7.00	0-1	0-1
3	Opiekun-kierowca	7.00-19.00	0-1	0-1
4	Pokojuowa	7.00-19.00	3-4	3-4
		7.00-15.00	5-7	3-4
		19.00-7.00	2	2

W stosowanym rozkładzie czasu pracy w godzinach od 19.00. do 7.00 (zawierających porę nocną) opiekę nad Mieszkańcami sprawowało pięć osób, w tym palacz CO, który w „trudnych” sytuacjach był zobowiązany służyć możliwą pomocą personelowi zawodowo sprawującemu opiekę nad Mieszkańcami.

Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb Mieszkańców oraz ustalenie dla nich stopnia opieki pozwalało określić odpowiednie zakresy świadczenia usług opiekuńczych i wspierających.

W 2013 roku zapotrzebowanie na usługi opiekuńczo-pielęgniacyjne było w stopniu:

- minimalny dla 43 osób;
- umiarkowany dla 59 osób;
- znaczny dla 24 osób;
- intensywny dla 2 osób.

Pozytywnym faktem była możliwość posiadania zatrudnienia pielęgniarek na 6 etatach. Osoby mające uprawnienia do wykonywania zawodu pielęgniarki są coraz trudniej dostępne na rynku pracy. Domy pomocy społecznej coraz bardziej odczuwają braki pielęgniarek, gdyż nie są w stanie konkurować swoją ofertą zatrudnienia. Pielęgniarki znajdują atrakcyjniejsze warunki zatrudnienia u innych pracodawców, w bardziej prestiżowych miejscach pracy niż domy pomocy społecznej.

IX. ZESPOŁY TERAPEUTYCZNO-OPIEKUŃCZE

W celu określania zakresu indywidualnego wsparcia udzielanego Mieszkańcom, a tym samym objęcia ich stosownym zakresem usług, powoływane były zespoły terapeutyczno-opiekuńcze składające się głównie z pracowników zajmujących się na co dzień bezpośrednim wsparciem tychże Mieszkańców. W tablicy 9.1 przedstawiono liczbę odbytych spotkań zespołów terapeutyczno-opiekuńczych, liczbę rozpatrzonych spraw oraz liczbę Mieszkańców, którym określono indywidualne zakresy wsparcia. Z tego zestawienia wynika, że w 2013 roku każdy Mieszkaniec przynajmniej jeden raz był rozpatrywany pod kątem określenia dla niego indywidualnego planu wsparcia lub pod kątem weryfikacji wcześniej ustalonego planu wsparcia.

Tablica 9.1

Rok	Posiedzenia Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego*		
	Ilość posiedzeń	Ilość rozpatrzonych spraw	Ilość mieszkańców objętych planem działania
1	2	3	4
2003	73	123	123
2004	82	122	121
2005	118	131	123
2006	123	123	123
2007	128	128	128
2008	117	121	121
2009	72	136	136
2010	57	132	132
2011	59	134	134
2012	60	131	131
2013	63	120	120

* stan na dzień 31 grudnia

X. PRACA SOCJALNA

Na stanowisku pracownika socjalnego były zatrudnione 3 osoby w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracownicy socjalni byli dostępni mieszkańcom w dni robocze od godziny 7 do godziny 19.

W tych godzinach byli dostępni także w niektórych dniach wolnych od pracy – w ramach pełnionego dyżuru. Ustalany rozkład czasu pracy pracowników socjalnych zapewniał Mieszkańcom oraz ich rodzinom możliwość kontaktu z pracownikiem socjalnym. Stosowana organizacja czasu pracy pracowników socjalnych, uwzględniająca charakter zadań przez nich wykonywanych, umożliwiała sprawny podział obowiązków między nimi. Pracownicy socjalni uzupełniali się wzajemnie w całym obszarze przydzielonych im zadań, zapewniając tym efektywność ich wykonywania.

Zgodnie z zakresem czynności, który głównie uwzględnia potrzeby Mieszkańców, pracownicy socjalni między innymi zajmowali się:

1. Pozyskiwali i gromadzili dokumenty umożliwiające wyrobienie dowodów osobistych dla Mieszkańców (wyrobiono 3 dowody).
2. Występowali do Sądu Rejonowego w Łowiczu z wnioskami o zmianę-wyznaczenie Mieszkańcom opiekunów prawnych lub kuratorów. Złożono dokumenty dla dwóch Mieszkańców o zmianę opiekuna prawnego i o zmianę kuratora dla jednego Mieszkańca.
3. Kompletowali i składali do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawach dokumenty wymagane do przyznania zasiłku pielęgnacyjnego (uzyskano zasiłek dla jednego Mieszkańca).
4. Kompletowali dokumenty do wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i przekazywali je do Powiatowego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności działającym przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu (uzyskano orzeczenia dla 4 Mieszkańców).
5. Organizowali posiedzenia Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego w celu ustalenia lub weryfikacji stopnia samodzielności i opieki oraz ustalenia celów wsparcia i sposobu ich realizacji u poszczególnych mieszkańców. Zorganizowano 63 posiedzenia, na których ustalono bądź zweryfikowano plany opieki dla 120 Mieszkańców.
6. Podejmowali działania podtrzymujące współpracę z samorządem Mieszkańców. W 2013 r. odbyło się 11 spotkań z Radą Mieszkańców, na których zgłaszano sprawy związane głównie z pobytem w DPS, między innymi dotyczące:
 - docieplenie budynku „F” i wymiana w nim okien;
 - propozycje zmian w jadłospisie;
 - usuwanie bieżących usterek w budynkach mieszkalnych;
 - zakupu dekoderów do telewizorów w aneksach (zmiana telewizji analogowej na cyfrową).

Aby rozszerzyć bezpośredni kontakt z rodzinami Mieszkańców, jak również stworzyć podopiecznym możliwość „wygadania się”, pracownicy socjalni pracowali również w godzinach popołudniowych oraz w dni ustawowo wolne od pracy. Istotnym elementem ich pracy socjalnej było dążenie do zbudowania u podopiecznego wiary w posiadaną wartość pomimo choroby i wbrew chorobie.

Podejmując współpracę z personelem opiekuńczym pracownicy socjalni przyuczali Mieszkańców do funkcjonowania w warunkach DPS i akceptowania tego stanu rzeczy. Mobilizowali Mieszkańców do przyswajania jak najlepszych nawyków, co miało znacznie ułatwić im integrację i normalizację. Starali się zdobywać zaufanie Mieszkańców poprzez swoje staranne zachowanie. Porozumiewali się z nimi w sposób jednoznaczny i wyraźny, bez używania przenośni, przysłów, ukrytego sensu i ironii, gestami i mimiką adekwatną do wypowiedzianych słów.

Pracownicy socjalni uznali, że osiągnęli następujące sukcesy zawodowe:

- zmniejszyli ilość hospitalizacji u dwóch Mieszkanek;

- skutecznie złagodźli większość konfliktów powstałych na styku mieszkaniac-mieszkaniec, pracownik-mieszkaniec, mieszkaniac-pracownik;
- skutecznie współpracowali z terenowymi ośrodkami pomocy społecznej szczebla gminnego lub powiatowego, czym zapewnili dobry wynik wykorzystania miejsc w DPS;
- owocnie współpracowali z Warsztatami Terapii Zajęciowej w Urzeczcu, przez co Mieszkańcy mogli korzystać z oferty uczestnictwa w ich działalności.

XI. ŚWIADCZENIA MEDYCZNE

Podstawową placówką świadcząca usługi medyczne dla Mieszkańców był NZOZ w Bielawach. W tablicy 11.1 są przedstawione formy dostępu Mieszkańców do lekarza, ilość wizyt oraz liczby osób nimi objętych.

Analizując poszczególne wskaźniki z tablicy 11.1 i odnosząc je do lat minionych można stwierdzić, że w 2013 roku zauważalnie zwiększyła się ilość przypadków wizyty lekarza w DPS, co świadczy, że każdy Mieszkaniec potrzebujący porady medycznej uzyskał ją, i to najczęściej niezwłocznie.

Tablica 11.1

Rok	Miejsce i forma dostępu							
	Wizyta w NZOZ w Bielawach*		Wizyta w innych ZOZ*		Wizyta lekarza w DPS*		Wezwanie pogotowia*	
	Przypadki	Osoby	Przypadki	Osoby	Przypadki	Osoby	Przypadki	Osoby
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2003	87	568	9	30	83	669	9	9
2004	104	1512	43	48	56	721	17	17
2005	128	1024	41	53	45	706	11	11
2006	65	402	27	34	54	607	9	9
2007	64	272	40	48	26	648	24	25
2008	72	430	37	16	74	614	29	29
2009	60	320	32	51	53	598	40	42
2010	61	408	23	169	52	595	21	21
2011	107	428	25	156	49	598	40	40
2012	68	373	25	165	67	648	43	43
2013	94	386	46	166	72	634	34	34

* stan na dzień 31 grudnia

Liczba porad medycznych udzielonych Mieszkańcom przez lekarzy specjalistów została przedstawiona w tablicy 11.2. Ogólna ilość porad udzielonych w 2013 roku jest porównywalna z ilością porad udzielonych w ostatnich latach. W naszej ocenie Mieszkańcy mieli zapewniony w miarę szybki dostęp do lekarzy specjalistów. Ocenę taką dokonujemy w odniesieniu do negatywnych informacji medialnych z obszaru działania polskiej służby zdrowia.

Tablica 11.2

Lp.	Specjalista*	Rok – liczba konsultacji										
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Stomatolog	43	33	27	29	48	29	46	50	61	43	46
2.	Dermatolog	19	30	18	10	17	10	8	34	14	14	13
3.	Ginekolog	4	1	4	8	1	13	19	6	12	19	20
4.	Chirurg	30	38	35	28	28	21	34	54	39	36	50

5.	Onkolog	0	7	3	3	2	6	33	16	17	5	5
6.	Pulmonolog	2	0	3	0	5	1	0	0	0	8	14
7.	Ortopeda	2	3	1	3	2	2	16	2	13	8	5
8.	Protetyk	27	21	0	3	6	5	6	2	0	13	0
9.	Okulista	3	10	21	6	4	11	8	7	13	15	5
10.	Kardiolog	0	0	0	0	0	3	0	0	0	5	0
11.	Diabetolog	5	5	2	0	3	5	2	2	7	5	9
12.	Urolog	0	0	0	0	0	7	9	15	16	30	23
13.	Neurolog	0	0	0	0	0	5	20	4	3	10	3
14.	Laryngolog	0	0	0	0	0	7	7	16	26	6	14
15.	Endokrynolog	0	0	0	0	0	1	0	3	3	4	2
16.	Angiolog	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
17.	Alergolog	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
18.	Radiolog	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0
19.	Hematolog	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
20.	Gastrolog	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
21.	Psycholog	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
22.	Nefrolog	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Razem		135	138	114	90	116	126	208	219	225	227	223

*stan na dzień 31 grudnia

Ilość przypadków hospitalizacji oraz jej miejsca została przedstawiona w tablicy 11.3. Najwięcej przypadków hospitalizacji, tak jak w minionych latach, miało miejsce w oddziałach psychiatrycznych. Ogólna liczba przypadków hospitalizacji utrzymała się na poziomie porównywalnym do poziomu z lat minionych.

Tablica 11.3

Rok	Polożenie szpitala – ilość przypadków hospitalizacji													Razem
	Łowicz	Sochaczew	Zgierz	Łódź	Warta	Pabianice	Gostynin	Kutno	Głowno	Łagiewniki	Skierzwice	Zduńska Wola	Inne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2003	12	17	12	6	12	3	8	13	0	0	0	0	4	87
2004	7	4	5	1	7	0	1	1	0	0	0	0	1	27
2005	23	7	9	5	8	2	3	0	0	0	0	0	0	57
2006	24	8	7	3	9	1	3	1	0	0	0	0	1	57
2007	16	11	8	2	14	1	7	2	0	0	0	0	1	62
2008	11	7	12	2	12	0	15	2	0	0	0	0	0	61
2009	19	7	6	2	20	0	4	0	3	1	2	1	0	65
2010	25	4	14	2	10	0	7	2	2	2	4	4	0	76
2011	7	3	12	4	3	0	12	1	2	3	2	0	0	49
2012	18	5	13	0	6	0	6	1	0	0	1	0	0	50
2013	19	5	24	9	1	0	6	0	0	0	2	0	1	67

* stan na dzień 31 grudnia

XII. AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW

Celem aktywizacji Mieszkańców było psychiczne i fizyczne ich usprawnianie, w tym wypełnianie im czasu wolnego. Zajęcia aktywizujące prowadzono głównie w oparciu o trzy etaty pracownicze. Dwa etaty były obsadzone przez instruktorów ds. kulturalno-oświatowych, jeden etat

– przez instruktora ds. terapii zajęciowej.

Aktywizację Mieszkańców prowadzono w oparciu o ramowy roczny plan pracy i na jego podstawie szczegółowo opracowywano miesięczne plany pracy. Zajęcia aktywizujące prowadzono głównie w pomieszczeniu świetlicy, pomieszczeniu czytelnicy oraz w pomieszczeniu pracowni robót ręcznych. W przypadkach szczególnych, niektóre zajęcia były prowadzone także w pokojach mieszkalnych – terapia indywidualna. W okresie letnim, w czasie sprzyjających warunków atmosferycznych zajęcia rekreacyjno-terapeutyczne były organizowane także na zewnątrz budynków, na terenie okolicy DPS „Borówek”.

Organizowano różne formy zajęć tak, aby każdemu uczestnikowi dać szansę wyrażenia siebie, dać możliwość odkrycia własnych predyspozycji. Głównym celem zajęć było włączanie Mieszkańców w nurt życia DPS i w otaczające ich środowisko.

Czas pracy pracowników zajmujących się aktywizacją Mieszkańców był planowany tak, aby zajęcia wypełniały Mieszkańcom czas od godziny 7. do godziny 19, i dłużej.

Terapia zajęciowa to pewne określone czynności o charakterze zajęć fizycznych bądź umysłowych, które mają na celu poprawianie sprawności fizycznej, psychicznej i umysłowej osób wykonujących te czynności. Terapia zajęciowa to celowe organizowanie zajęć wytwórczych za pomocą prostych narzędzi i materiałów w celu poprawy sprawności manualnej, zwiększenia zakresu ruchu i siły mięśni. Nie zawsze musi powstać produkt, ważny jest proces aktywizacji. Wartość terapii zajęciowej dla procesu usprawniania z punktu widzenia fizjologicznego i kinezyterapeutycznego polega na tym, że dany ruch – ćwiczenia w czasie pracy – jest możliwy do wykonania przez mieszkańca DPS przez dłuższy czas bez zmęczenia fizycznego i psychicznego. Tym samym dokonuje się usprawnianie. Poza tym skoncentrowanie uwagi na samej technice i szczegółach pracy stwarzało okoliczności, w których podopieczny zapominał, że ćwiczy i dzięki temu mógł daną pracę wykonywać dłużej bez uczucia zmęczenia i znużenia.

Cel terapii zajęciowej był zawsze określony indywidualnie w odniesieniu do poszczególnych mieszkańców DPS, w zależności od ich możliwości fizycznych, umysłowych, posiadanych predyspozycji i jednostek chorobowych.

Formy terapii zajęciowej były odpowiednio dobierane, tak aby wpływały uspakajająco, mobilizująco oraz usprawniająco. Dobór prac terapeutycznych uzależniano od stopnia zaburzeń chorego i wskazań dotyczących celów terapii. Nie przymuszano a tylko zachęcano, proponowano różne czynności. Zdarzało się, że początkowo niechętną osobę dało się nakłonić do działania, niejednokrotnie sama wychodziła z inicjatywą. Czasami unikała i odmawiała wykonywania najprostszych czynności. Dotyczyło to zarówno chorych zahamowanych jak i pobudzonych. Trudności trzeba było przezwyciężyć zwłaszcza wtedy, gdy podopieczny dłuższy czas był bezczynny i odwykł od uporządkowanego trybu życia. U osób słabych, zahamowanych stosowaliśmy zajęcia mniej skomplikowane, wymagające mniejszej siły fizycznej. Natomiast u osób pobudzonych, jeśli ich stan zdrowia na to pozwalał, organizowaliśmy zajęcia wyzwalające energię bez przeciążenia siły chorego.

Pracownia terapii zajęciowej w DPS to pomieszczenie o powierzchni 26 m². Znajduje się na niższym parterze dworku i można do niej dostać się także windą do przewożenia osób na wózkach inwalidzkich. Pracownia jest wyposażona w krzesła, stoliki oraz szafki i półki do przechowywania materiałów. Wyposażona jest również w dodatkowy sprzęt: maszynę do szycia, żelazko z deską do prasowania, radiomagnetofon i podręczny sprzęt do prowadzenia zajęć plastycznych. W trakcie prowadzenia zajęć w pracowni może jednocześnie, swobodnie przebywać 12 osób, w tym dwie osoby poruszające się przy pomocy wózków inwalidzkich. Większa ilość uczestników zajęć niż 12 stanowi utrudnienie dla nich w swobodnym przemieszczaniu się po tym pomieszczeniu.

Mieszkańcy DPS mogli uczestniczyć w zajęciach organizowanych nie tylko w pomieszczeniu terapii zajęciowej, ale także w świetlicy, brali udział w nabożeństwach w kaplicy, korzystali z biblioteki, a w miesiącach ciepłych dni również korzystali z parku i tam proponowanych form

spędzania czasu wolnego. Wzajemnie uzupełniające się formy aktywnego spędzania czasu umożliwiały mieszkańcom DPS korzystanie z zajęć organizowanych w dniach od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 19.00, jak również w dniach wolnych od pracy, a to dzięki dyżurom pracowników organizujących te zajęcia i dyżurom pracowników socjalnych współuczestniczących w tej organizacji.

Liczba mieszkańców uczestniczących w zajęciach terapeutycznych organizowanych w pracowni i w zajęciach indywidualnych organizowanych w pokojach mieszkalnych to ok. 60 osób. Liczba mieszkańców korzystających z rekreacyjnych form terapii, czyli uczestniczących w wycieczkach i wyjazdach integracyjnych, to 50 osób, co uwarunkowane było między innymi ich możliwościami finansowymi.

Niestety nie wszyscy mieszkańcy korzystali z proponowanych form terapii. Spowodowane to było różnymi czynnikami m.in. ich stanem chorobowym, brakiem chęci i brakiem zainteresowania.

Zauważono, że największym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia plastyczne i kulturalno-edukacyjne, natomiast zajęciami krawieckimi było najmniejsze zainteresowanie, bo uczestniczyło w nich tylko 10 osób.

Formy i techniki terapii stosowane w zajęciach:

1. Arteterapia (terapia poprzez sztukę) stosowana jest nie tylko jako terapia, której zadaniem jest terapia lecznicza (wspomagająca proces leczenia), często jest stosowana także jako metoda rozwoju osobistego. Prowadzone zajęcia arteterapii to:

- a)** plastyczne (malowanie, rysowanie) przy wykorzystaniu różnych technik i materiałów plastycznych – uczestniczyło 40 osób (w różnym stopniu zaangażowania w zależności od sprawności i umiejętności);
- b)** papieroplastyka – prace techniką papier-mâché (wykonanie szopki Bożonarodzeniowej, pojemników i segregatorów do przechowywania materiałów), wycinanki i wyklejanki – uczestniczyło 20 osób (w zależności od sprawności i posiadanych umiejętności);
- c)** nauka orgiami i wykonywanie prac, orgiami modułowe – uczestniczyło 5 osób (2 osoby nauczyły się składać moduły i wykonać pracę wg. schematu, pozostali wycinać i składać);
- d)** kalkografia i grafika (drukowanie i odbijanie) – uczestniczyło 5 osób (2 osoby pomagały drukować ze względu na predyspozycje i umiejętności natomiast reszta wykańczała i malowała);
- e)** wykonanie kartek świątecznych i okolicznościowych – uczestniczyło 10 osób (w różnym stopniu, w zależności od sprawności i umiejętności);
- f)** rękodzieło – przygotowywanie dekoracji i stroików z różnych materiałów i darów natury – uczestniczyło 25 osób (w różnym stopniu, w zależności od sprawności i umiejętności);
- g)** oprawianie prac – uczestniczyły 3 osoby (ograniczona liczba względami predyspozycji, sprawnością manualną oraz bezpieczeństwem – używanie ostrych narzędzi).

2. Zajęcia krawieckie:

- a)** nauka szycia ręcznego – przyszywanie guzików, fastrygowania, cerowanie i proste naprawy odzieży, ozdabianie cekinami i koralikami różnych prac krawieckich – uczestniczyło 10 osób (stopień trudności dopasowany do umiejętności i sprawności mieszkańca);
- b)** nauka szycia na maszynie – szycie prostych rzeczy, jak: toreb, powłoczek na poduszki, zabawek, podwijania, przyszywania zamków, przyszywania aplikacji i maszynowych dziurek do guzików – uczestniczyły 4 osoby (w trakcie pracy jest tylko jeden mieszkaniec z instruktorem ze względów bezpieczeństwa);
- c)** nauka obsługi maszyny do szycia – ćwiczenie posługiwania się maszyną, ustawiania ściągów oraz konserwacji maszyny – uczestniczyły 4 osoby (w różnym stopniu,

w zależności od sprawności i umiejętności);

- d)** nauka wykonywania schematów, krojenia materiałów i przygotowanie do szycia: torebek serwetek, powłoczek na poduszki, szycie makatki itp. – uczestniczyło 8 osób (ze względu na umiejętności i trudność pracy);
- e)** przygotowanie projektu i szycie chorągwi na „konkurs rycerski” w DPS w Rąbieniu – uczestniczyły 2 osoby;
- f)** nauka obsługi żelazka i deski do prasowania, dobór temperatury prasowania do rodzaju materiału i odczytywanie informacji na metkach – uczestniczyły 3 osoby (przy wykonywaniu pracy jest jeden mieszkaniec z instruktorem ze względów bezpieczeństwa);
- g)** nauka i wykonanie prostych rzeczy szydełkiem i na drutach – uczestniczyło 6 osób (ze względu na umiejętności i upodobania);
- h)** wyszywanie serwetek różnymi ściegami – uczestniczyły 2 osoby (brak zainteresowania taką techniką terapii).

3. Muzykoterapia:

- a)** słuchanie różnej, odpowiednio dobranej muzyki – uczestniczyło 35 osób;
- b)** zajęcia uspakajające i wyciszające – słuchanie muzyki relaksacyjnej z elementami plastyki, malowanie mandali – uczestniczyło 10 osób (ze względu na upodobanie i chęci);
- c)** wspólne śpiewanie i nauka tekstów piosenek i kolęd – uczestniczyło od 35 do 40 osób (grupy wg upodobań, umiejętności);
- d)** nauka tańca i zabawy taneczne – uczestniczyło 20 osób (nauka kroków do różnych rodzajów muzyki i zabaw).

4. Zajęcia rekreacyjne, sportowe i integracyjne:

- a)** spacer i zajęcia w parku, spotkania przy ognisku – uczestniczyło około 50 osób;
- b)** gry sportowe w parku i świetlicy (rzutki, tenis stołowy itp.) – uczestniczyło od 10 do 15 osób (większa liczba zagrażałaby bezpieczeństwu);
- c)** gra w różne gry planszowe (chińczyk, warcaby, itp.) – uczestniczyło 15 osób (ze względu na umiejętności i predyspozycje);
- d)** wycieczki poznawcze:
 - wyjazdy do Muzeum Fryderyka Chopina w Żelazowej Woli oraz obiad w restauracji w Sochaczewie – uczestniczyły 32 osoby;
 - wyjazd do Bazyliki w Niepokalanowie i zwiedzanie zakonu oraz grill w Kiernozi – uczestniczyło 40 osób;
 - wyjazd do ZOO – Safari w Borysewie i obiad w restauracji – uczestniczyło 40 osób;
 - wyjazd do Senatu RP w Warszawie i oglądanie Bazyliki Opatrzności Bożej – uczestniczyło 8 osób, (zorganizowany przez Klub Krystyn Polskich);
- e)** -wyjazd na zawody rycerskie do DPS w Rąbieniu pow. zgierski (przygotowanie chorągwi na konkurs, wykonanie plakatu o tematyce ochrony środowiska oraz udział w zawodach sportowych) – uczestniczyło 6 osób;
- f)** wyjazd do DPS w Dąbrowie, pow. brzeziński, na konkurs Szopki Bożonarodzeniowej – uczestniczyło 6 osób;

5. Zajęcia kulturalno-edukacyjne:

- a)** przeglądanie i czytanie albumów i czasopism o sztuce – uczestniczyło 10 osób (kilka razy w miesiącu);
- b)** oglądanie i czytanie książek i albumów o różnej tematyce – uczestniczyło 10 osób (kilka razy w miesiącu);
- c)** oglądanie filmów na płytach DVD oraz nagrań z imprez okolicznościowych – uczestniczyło od 30 do 35 osób (ze względu na ograniczenia lokalowe);
- d)** układanie puzzli i układanek – uczestniczyło 12 osób (ograniczeniem była sprawność

- umysłowa i zainteresowanie);
- e) czytanie i oglądanie czasopism – uczestniczyło 15 osób;
- f) rozwiązywanie krzyżówek, rebusów i zagadek – uczestniczyło 8 osób (ograniczeniem była sprawność umysłowa i zainteresowanie).

6. Zajęcia indywidualne:

- a) rozmowy (często z inicjatywy mieszkańców);
- b) nauka prostych codziennych czynności i prac – uczestniczyło 10 osób.

Zasadniczym celem terapii zajęciowej było rozwijanie i ćwiczenie u mieszkańców nowych umiejętności i czynności. Stosowane różne formy i technik terapeutyczne umożliwiały ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej, rozwijały wyobraźnię, pobudzały wrażliwość i poczucie estetyki, ćwiczyły wytrwałość w działaniu i cierpliwość oraz utrzymanie i rozwijanie sprawności intelektualnej.

Zajęcia grupowe miały na celu integrowanie mieszkańców, poprawianie sprawności fizycznej, jak również zdobywanie umiejętności nawiązywania poprawnych kontaktów międzyludzkich, radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz uczenia się niesienia pomocy innym.

W trakcie zajęć edukacyjnych i poznawczych mieszkańcy zdobywali umiejętności spostrzegania, myślenia, skupienia uwagi, poznawania, odgadywania i zapamiętywania, współpracy w grupie oraz poprawnej rywalizacji.

Działalność kulturalno-oświatowa w DPS „Borówek” to głównie wspieranie i utrzymywanie rozwoju i sprawności psychofizycznej mieszkańców, tworzenie warunków do zdobywania umiejętności technicznych. Celem tej działalności jest utrzymanie dobrej kondycji i sprawności ruchowej, usamodzielnienie, pobudzenie zaradności, utrzymywanie i rozwijanie sprawności intelektualnej, nabywanie nowych umiejętności oraz kontynuowanie dawnych zainteresowań, zapewnienie dostępu do kultury, organizowanie wypoczynku i rekreacji. Twórczy udział w zajęciach buduje poczucie wartości własnej, eliminując monotonię dnia codziennego, nudę i pustkę.

Program zajęć kulturalno-oświatowych w DPS był dostosowany do możliwości i oczekiwań, a także do indywidualnych zainteresowań uczestników. Organizowane zajęcia były ukierunkowane na wykorzystanie tkwiącego w każdym z Mieszkańców potencjału rozwojowego, wiedzy i umiejętności.

Wyznaczone cele i zadania zajęć kulturalno-oświatowych to:

- aktywizowanie Mieszkańców do współpracy w prowadzonych zajęciach terapeutycznych,
- zainteresowanie Mieszkańców życiem DPS oraz społeczności lokalnej,
- organizowanie imprez kulturalnych w różnych formach, wycieczek jednodniowych,
- możliwość wyrażania się w różnych formach prac artystycznych,
- utrzymanie sprawności umysłowej,
- prowadzenie kroniki DPS „Borówek”.

Organizacją zajęć k-o w DPS zajmowało się dwóch instruktorów ds. kulturalno-oświatowych. Zajęcia były prowadzone w oparciu o roczny plan pracy i wynikających z niego miesięcznych ofert oraz tygodniowego planu pracy. Zajęcia głównie prowadzone były w pomieszczeniach świetlicy i czytelnicy a gdy sprzyjały warunki atmosferyczne także na terenie wokół DPS. Dla mniej sprawnych mieszkańców, którzy nie mogli sami aktywnie uczestniczyć w zajęciach na świetlicy, były przeprowadzone zajęcia indywidualne w ich pokojach mieszkalnych lub w aneksach usytuowanych w pobliżu tych pokoi mieszkalnych.

Pomieszczenie świetlicy, o powierzchni 70 m², wyposażone jest w stoliki, fotele, kanapy, krzesła, sprzęt RTV, biurko, komputer, szafę, zestaw mebli, rowerek stacjonarny i materac do rehabilitacji. Świetlica, w zależności od rodzaju prowadzonych zajęć, może pomieścić od 20 osób (zajęcia plastyczne, gry stolikowe) lub do 45 osób (oglądanie audycji telewizyjnych, filmów) albo

do 60 osób (okolicznościowe imprezy). Dostęp do świetlicy dla osób mających problem z poruszaniem się lub poruszających się przy pomocy wózków inwalidzkich był umożliwiany przy pomocy platformy schodowej.

Pomieszczenie biblioteki-czytelnia, o powierzchni 15 m², wyposażone jest w regały z książkami, stoliki i fotele, magnetofon, keyboard.

Mieszkańcy mają możliwość korzystania ze „sklepiku” zaopatrzonego w artykuły spożywcze.

Liczba Mieszkańców, którzy minimum trzy razy w tygodniu biorą udział w zajęciach, waha się wokół 20 osób. Liczba osób, które choć raz w tygodniu biorą udział w zajęciach, waha się wokół 25 osób. Jest też grupa osób, które biernie uczestniczą w zajęciach, są to obserwatorzy prowadzonych zajęć.

Udział Mieszkańców w zajęciach uzależniony jest głównie od ich stanu psychicznego i kondycji fizycznej, samopoczucia, a także ich zainteresowania oraz atrakcyjności proponowanych zajęć.

Formy aktywizacji i ilościowa ocena udziału mieszkańców w zajęciach przedstawia tablica 7.1.

Tablica 7.1

Lp.	Formy aktywizacji	Liczba osób uczestniczących w zajęciach
1.	Udział w zajęcia plastycznych	25
2.	Udział w zajęciach muzycznych	15
3.	Udział w zajęciach świetlicowych	45
4.	Udział w zajęciach przy komputerze	6
5.	Udział w przygotowaniu i wystawieniu Jasełek	10
6.	Udział w spacerach	18
7.	Udział w gimnastyce ruchowej z elementami Jogi	12
8.	Indywidualna praca terapeutyczna	10
9.	Udział w imprezach okolicznościowych	60
10.	Czytelnictwo	9
11.	Udział w wycieczce jednodniowej do Borysewa	38
12.	Udział w wycieczce jednodniowej do Warszawy	7
13.	Udział w pracach porządkowych i pomalowanie krzyży na cmentarzu	8
14.	Udział w pracach porządkowych na świetlicy	6
15.	Udział w pracach porządkowych w parku	12
16.	Zajęcia indywidualne w pokojach mieszkalnych	75

Zorganizowane i przeprowadzone zajęcia w ramach działalności to:

- plastyczne: malowanie farbami plakatowymi na bloku, wykonywanie prac z plasteliny, wykonywanie prac z papieru kolorowego, bibuły, przygotowanie kartek okolicznościowych, układanie kompozycji z kwiatów suchych i kwiatów sztucznych, robienie stroików świątecznych, ozdabianie gałązek palmowych, przygotowanie elementów dekoracji i rekwizytów do Jasełek;
- muzyczne: śpiewanie piosenek, nauka nowych i utrwalanie poznanych piosenek, zajęcia relaksacyjne przy muzyce, dyskoteki;
- świetlicowe: gry i zabawy pamięciowe, rozwiązywanie krzyżówek, labiryntów, rebusów, gry stolikowe, układanie puzzli, oglądanie wybranych programów telewizyjnych, filmów video i filmów okolicznościowych – przedstawiających ważne wydarzenia związane z DPS;
- przy komputerze: zapoznanie się z elementarnymi podstawami dotyczącymi pracy z komputerem, gry komputerowe, pisanie prostych tekstów, przeglądanie stron

internetowych;

- ruchowe: spacery na świeżym powietrzu, gry sportowe, gimnastyka ruchowa z elementami Jogi, ćwiczenia na rowerku stacjonarnym;
- indywidualna praca z Mieszkańcem: nauka pisania liter i całych wyrazów, pomoc w korespondencji, zapoznanie z regulaminem DPS, rozmowy, dostarczanie prasy;
- wykonywanie pracy użytecznej: prace porządkowe w pomieszczeniu świetlicy oraz wokół DPS, prace porządkowe na grobach zmarłych naszych Mieszkańców, na cmentarzu w Orłowie.

W ramach prowadzonych zajęć kulturalno-oświatowych Mieszkańcy korzystali z:

- biblioteki, która oprócz stałych pozycji była wzbogacana o książki wypożyczone z Gminnej Biblioteki w Bielawach, do której wyjazdy odbywały się raz w miesiącu, a tematyka książek dobierana była według oczekiwań Mieszkańców. W bibliotece, oprócz wypożyczania książek, przeglądano prasę codzienną i periodyki, ilustrowane albumy, encyklopedie, odbywało się także czynne i bierne czytanie książek;
- sklepu, w którym Mieszkańcy mogli samodzielnie zrobić zakupy. Asortyment sklepu był uzupełniany przed każdą wypłatą świadczeń pieniężnych dla Mieszkańców i zgodnie z ich potrzebami.

W ramach prowadzonej działalności kulturalno-oświatowej były zorganizowane okolicznościowe imprezy i jednodniowe wycieczki. Zorganizowano „walentynki”, „ostatki”, powitanie wiosny, „tłusty” czwartek, dzień kobiet, dzień matki, „andrzejki”, imieninowe spotkania (na prośbę mieszkańca), przygotowano i wystawiono Jasełka, zorganizowano zabawy taneczne na świetlicy i w parku, ogniska, wycieczka do Borysewa i Warszawy.

XIII. KONTROLE

W 2013 roku w DPS „Borówek” było 8 kontroli przeprowadzonych przez podmioty zewnętrzne. Kontrole przeprowadzili:

1. Sędzia Sądu Rejonowego w Łowiczu – dwukrotnie:

- a) Pierwsza kontrola objęła okres od dnia 15 września 2012 r. do dnia 14 marca 2013 r. W jej wyniku nie stwierdzono uchybień skutkujących wydaniem zaleceń pokontrolnych. Całokształt pracy DPS w kontrolowanych obszarach oceniono pozytywnie.
- b) Druga kontrola objęła okres od dnia 15 marca 2013 r. do dnia 11 października 2013 r. W jej wyniku nie stwierdzono uchybień skutkujących wydaniem zaleceń pokontrolnych. Całokształt pracy DPS w kontrolowanych obszarach oceniono pozytywnie.

2. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Łodzi Delegatura w Skierniewicach.

- a) Kontrola przeprowadzona w dniach od 20.02.2013 r. do 14.03.2013 r.. Kontrola posiadała charakter kompleksowy i obejmowała okres od 2011 roku do dnia rozpoczęcia kontroli. Kontrola wykazała następujące naruszenia i nieprawidłowości:
 - nieprzesyłanie rejestrów ilości odprowadzonych ścieków i analiz ścieków oczyszczonych do WIOŚ Delegatura w Skierniewicach;
 - brak odpowiedniej ilości wykonanych analiz ścieków oczyszczonych odprowadzanych z oczyszczalni;
 - nieprzesyłanie do WIOŚ Delegatura w Skierniewicach wykazów za korzystanie ze środowiska.

Wskazane naruszenia i nieprawidłowości zostały natychmiast wyeliminowane.

3. Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi.

- a) Kompleksowa kontrola bloku żywienia przeprowadzona w dniu 21.02.2013 r.. W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, natomiast w celu poprawy żywienia zalecono:
- układać jadłospisy uwzględniając w każdym posiłku dodatek warzyw lub owoców;
 - zwiększyć spożycie artykułów spożywczych podawanych poniżej normy, zwłaszcza mleka i produktów mlecznych oraz warzyw i owoców z witaminą C i z karotenem;
 - obniżyć spożycie tłuszczu w taki sposób, aby udział procentowy energii z tłuszczu nie przekraczał 30.

4. Inspektor Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi Oddział w Skierniewicach.

- a) Kontrola była przeprowadzona w dniu 8 i 22 lutego oraz 8 marca 2013 r.. W wyniku kontroli nakazano:
- wykonać pomiary czynników chemicznych na stanowisku pracy palacza w kotłowni;
 - wykonać pomiary na stanowisku pracy pracownika gospodarczego i palacza;
 - wykonać pomiary hałasu na stanowisku pracy pracownika gospodarczego i palacza;
 - dostarczyć ochrony stóp pracownikom narażonym na działanie czynników biologicznych;
 - wyposażyć prasownicę nieckową pe-3 w osłony lub inne urządzenia ochronne;
 - wyposażyć śrutownik w osłony, które zapobiegną dostępowi do strefy zagrożenia;
 - zapewnić pracownikom odpowiedni sprzęt do załadunku i wyładunku pościeli ze schowka na bieliznę.
- b) Inspektor Pracy także wystąpił o:
- Przechowywanie w zakładzie programów szkoleń, na podstawie których prowadzone są szkolenia pracowników.
 - Uzupełnienie oceny ryzyka zawodowego na stanowisku praczki.
 - Uzupełnienie oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracownika gospodarczego.
 - Skonsultowanie z przedstawicielami pracowników oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na działanie czynników biologicznych.
 - Skonsultowanie z przedstawicielami pracowników i organami inspekcji sanitarnej zasadności wyposażenia pracowników narażonych na działanie czynników biologicznych w ochrony nóg.
 - Zmianę § 80 Regulaminu pracy poprzez wykreślenie stanowisk pracy, na których dopuszcza się używanie własnej odzieży i obuwia roboczego na stanowiskach pracy pracowników zawodowo narażonych na działanie czynników biologicznych.
 - Nie zatwierdzanie protokołów powypadkowych, które nie potwierdzają oględzin miejsca wypadku i nie ustalają przyczyn wypadków.

Nakazy i wystąpienia Inspektora Pracy zostały zrealizowane w wyznaczonych terminach, a także są realizowane na bieżąco.

- c) Kontrola przeprowadzona w dniach 10 i 17 maja 2013 r. na skutek odwołania się DPS „Borówek” od otrzymanego Nakazu dotyczącego wyposażenia prasownicy nieckowej PE-3 w osłony lub inne urządzenia ochronne. W wyniku tej kontroli treść Nakazu została podtrzymana, a tym samym pozostała do wykonania.
- d) Kontrola przeprowadzona w dniach 18 i 19 czerwca 2013 r. W czasie kontroli sprawdzono realizację uprzednio wydanych decyzji i wystąpień. W wyniku kontroli Inspektor Pracy wystąpił o:
- Niezwłoczne zawiadomienie właściwego inspektora pracy o śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym wypadku przy pracy oraz o każdym innym wypadku, który wywołał wymienione skutki, mające związek z pracą, jeżeli może być uznany za wypadek przy pracy.

- Zapewnienie dokonania przez zespół powypadkowy oględzin miejsca wypadku, sporządzenia szkicu, fotografii.
- Zamieszczenie w pkt. 5 protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, stwierdzonych naruszeń przepisów prawa pracy.
- Sporządzenie statystycznej karty wypadku przy pracy na podstawie zatwierdzonego protokołu powypadkowego zapewniając zgodność wszystkich danych.
- Zapewnienie dokonania systematycznych analiz przyczyn zaistniałych wypadków przy pracy celem zastosowania właściwych środków zapobiegawczych.

5. Inspektor Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi.

- a) Kontrola była przeprowadzona w dniach 21 czerwca i 4 lipca 2013 r. w związku z toczącym się postępowaniem odwoławczym od Nakazu z dnia 24.05.2013 r. dotyczącego wyposażenia prasownicy nieckowej typ PE-3 w osłony lub inne urządzenia ochronne, które zapobiegają dostępowi do sfery niebezpiecznej tj. przestrzeni pomiędzy walcem prasującym a niecką prasującą lub powodują zatrzymanie ruchu części niebezpiecznej tj. walca prasującego. W czasie tej kontroli wydano 5 decyzji ustnych, które zostały wykonane w wyznaczonych terminach. Ponadto wydano Nakaz nakazując ustalenie instrukcji bezpiecznego stosowania procesów technologicznych, realizowanych w pralni Domu Pomocy Społecznej „Borówek”. Natomiast postępowanie odwoławcze zostało umorzone na wniosek DPS „Borówek”.

XIV. SKARGI

W 2013 roku nie wpłynęła żadna skarga na działalność DPS „Borówek”.

XV. POTRZEBY INWESTYCYJNE I REMONTOWE

Informacja o potrzebach DPS „Borówek” w zakresie zrealizowania zadań inwestycyjnych i wykonania prac remontowych ma na celu wskazać obszary, w których należy podjąć działania zapewniające prawidłowe funkcjonowanie placówki w czasie przyszłym. Potrzeby inwestycyjne i remontowe zostały przedstawione w niżej zamieszczonych czterech wnioskach:

WNIOSEK NR 1

Przedsięwzięcie inwestycyjne:

Przystosowanie budynku „B” Domu Pomocy Społecznej „Borówek” do przepisów ochrony przeciwpożarowej.

Dodatkowe informacje*:

Przedsięwzięcie inwestycyjne obejmuje roboty budowlane związane z wykonaniem obowiązków określonych w Decyzjach Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Łowiczu, których treść została przekazana także Staroście Powiatu Łowickiego. Zakres robót budowlanych dotyczy:

- wyposażenia klatek schodowych w urządzenia oddymiające,
- oddzielenia pożarowego pomieszczenia składu paliwa stałego od kotłowni,
- wydzielenia pożarowego pomieszczenia kotłowni,
- wymiany drzwi na klatkach schodowych,
- wykonania wyjścia na zewnątrz z jednej klatki schodowej.

Termin zakończenia realizacji powyższego przedsięwzięcia inwestycyjnego został ostatecznie wyznaczony na dzień 31 grudnia 2014 roku, jako bezwzględnie obowiązujący.

Do wykonania wskazanych robót budowlanych została opracowana dokumentacja – projekt budowlano-wykonawczy, a także kosztorys inwestorski zawierający ogólną kwotę realizacji tego przedsięwzięcia w wysokości 132.116,78 zł.

Został złożony wniosek o pozwolenie na budowę.

WNIOSEK NR 2

Przedsięwzięcie inwestycyjne:

Modernizacja budynku mieszkalnego „F” oraz jego kotłowni.

Dodatkowe informacje*:

Etapy modernizacji powinny dotyczyć:

- wykonania ekspertyzy mykologicznej;
- wykonania dokumentacji budowlanej i kosztorysowej;
- izolacji murów przed wilgocią pochodzącą z gruntu;
- odgrzybiania murów;
- ocieplenia budynku;
- instalacji windy osobowej;
- doprowadzenia ciepłej wody do łazienek;
- remontu łazienek;
- rozbudowy kotłowni.

Opis sytuacji:

Budynek „F” jest oddalony 200 m od zasadniczego kompleksu budynków DPS. Remontowany był w latach '90. W czasie remontu nie zastosowano w nim skutecznej izolacji ścian przed wilgocią pochodzącą z gruntu. W mury budynku przedostaje się wilgoć. Niektóre miejsca murów posiadają zaawansowane stany zagrzybienia, co utrudnia utrzymanie niektórych pomieszczeń w stanie nadającym się do zamieszkania. Doraźne działania podejmowane w celu likwidacji skutków wilgoci są nieskuteczne, są krótkotrwałe, przez co zwiększają koszty utrzymania mieszkańców w DPS, w tym zwiększają koszty utrzymania tego budynku.

Budynek jest dwukondygnacyjny, ale nie posiada windy osobowej.

Ciepła woda na potrzeby socjalne tego budynku produkowana jest przy pomocy elektrycznych podgrzewaczy wody, a to podwyższa w nim koszty utrzymania miejsc zakwaterowania. Z ekonomicznego punktu widzenia korzystne będzie produkowanie ciepłej wody przez kocioł gazowy lub olejowy – w okresie letnim, oraz przez kocioł węglowy (c.o.) – w okresie zimowym. Łazienki wymagają remontu w zakresie ich estetyki i przystosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Kotłownia przy budynku „F”:

- instalacja kotła do produkcji ciepłej wody;
- doprowadzenie instalacji ciepłej wody do budynku „F” i rozprowadzenie jej do łazienek.

Budynek „F” jest ogrzewany z kotłowni węglowej (druga w DPS) zbudowanej dla potrzeb tego budynku.

W obecnym stanie urządzenia kotłowni nie produkuje ona ciepłej wody.

Eksploatacja elektrycznych podgrzewaczy wody, zainstalowanych dla 30 osób, w obecnym czasie jest bardzo kosztowna, a na przyszłość przewidywany jest dalszy znaczny wzrost cen energii elektrycznej.

W istniejących warunkach jest możliwe wyodrębnienie pomieszczenia do zainstalowania kotła gazowego lub olejowego i przy jego pomocy produkowanie ciepłej wody dla potrzeb socjalnych. Rozwiązanie problemu wymaga instalacji zbiornika magazynującego gaz lub olej oraz poprowadzenia odpowiednich instalacji. W okresie zimowym ciepłą wodę produkowałyby istniejące kotły węglowe (moc kotłów wystarczająca), natomiast w okresie letnim – kocioł gazowy lub olejowy.

WNIOSEK NR 3

Przedsięwzięcie inwestycyjne:

Modernizacja budynku mieszkalnego oznaczonego literą "D" w DPS „Borówek”, w zakresie wykonania:

- ekspertyzy mykologicznej;
- izolacji murów przed wilgocią z gruntu;
- odgrzybienia murów;
- remontu pralni;
- dostosowania pomieszczeń pierwszego piętra do celów mieszkalnych, w tym zamontowania windy osobowej,
- remontu dachu i elewacji budynku.

Dodatkowe Informacje*:

1. Budynek „D” to dwukondygnacyjny budynek nieposiadający windy osobowej. W części parterowej znajduje się pralnia. Pierwsze piętro jest pustostanem. W mury budynku przedostaje się wilgoć z gruntu. Niektóre fragmenty murów są w stanie silnego zagrzybienia.
2. W pomieszczeniach pralni konieczna jest zmiana posadzek. Służby sanitarne stawiają wymagania co do poprawy wyprofilowania ich spadków tak, aby zapewnić skuteczny odpływ wody do kratki ściekowych.
3. Na pierwszym piętrze budynku – po jego przebudowie i modernizacji – zostaną urządzone pokoje mieszkalne dla określonej grupy osób. W zależności od przyjętej koncepcji modernizacji, w budynku będzie można zaprojektować nie więcej niż 17 miejsc zakwaterowania. Pod rozwagę można także poddać możliwość urządzenia tam pokoi mieszkalnych wyłącznie jednoosobowych. W 2000 roku została opracowana kompletna dokumentacja budowlano-kosztorysowa modernizacji tego budynku. Koszt jego modernizacji został wtedy oszacowany na kwotę 700.000 zł.
4. Realizując to zadanie zagospodarujemy istniejący budynek, wzbogacimy ofertę pobytu w placówce, poprawimy warunki mieszkaniowe, poprawimy warunki pracy, poprawimy finansowanie placówki.

WNIOSEK NR 4

Przedsięwzięcie inwestycyjne:

1. Odwodnienie terenu wokół budynku „A” i „B”, dotyczy:
 - a) wykonania instalacji odwadniającej;
 - b) wykonania drogi dojazdowej do składu opału kotłowni.

Posiadamy dokumentację badania geologicznego tego terenu.

2. Poprawa stanu technicznego budynków „A” i „B”, poprzez wykonanie:
 - a) ekspertyzy mykologicznej;
 - b) izolacji murów przed wilgocią pochodzącą z gruntu;
 - c) odgrzybienia murów;
 - d) remontu i modernizacji niektórych łazienek, dostosowując je do potrzeb oraz możliwości osób niepełnosprawnych;
 - e) remontu podłogi korytarza na I i na II piętrze budynku „B”.

Dodatkowe informacje*:

W trakcie rozbudowy obiektów DPS „Borówek” zostały przecięte naturalne ciekі wodne w gruncie. Nie zabezpieczono budynków przed gromadzącą się wodą, napływającą z przyległego terenu, oraz niewłaściwie zabezpieczono ściany budynków przed wilgocią. Spływająca woda na budynki od północnej strony powoduje zawilgocenie murów w niektórych pomieszczeniach, to dotyczy zwłaszcza pomieszczenia kotłowni c.o. Rozwiązaniem problemu będzie stałe osuszanie przyległego terenu do tych budynków, poprzez instalację melioracyjną odprowadzającą wodę.

Ułożenie tej instalacji wymusi przebudowę istniejącej drogi dojazdowej do składu opału. Droga ta musi zapewniać dużą nośności – nie mniej niż 30 ton.

Budynek A – dworek, został wyremontowany w latach ‘90, także nie zabezpieczono skutecznie jego murów przed działaniem wilgoci z gruntu. W niektórych miejscach na ścianach występuje zagrzybienie, co obniża estetykę pomieszczeń, a także obniża ich funkcje użytkowe. Dotychczasowe prace wykonane w zakresie wyeliminowania zawilgocenia ścian są nieskuteczne. Problem wymaga profesjonalnego podejścia i skutecznego rozwiązania.

Budynek B – trzykondygnacyjny budynek mieszkalny, z uwagi na ilość miejsc zakwaterowania często nazywany jest „głównym budynkiem”. Podłoga na korytarzach I i II piętra tego budynku jest wykonana z masy żywicznej. Masa żywiczna na podłodze korytarzy jest już mocno porysowana i popękana. Nie zapewnia dobrego wrażenia estetycznego, a pęknięcia stają się niebezpieczne dla użytkowników. W niektórych miejscach odkleiła się od betonowego podłoża. W niedługim czasie podłoga korytarza może stanowić niebezpieczeństwo dla osób poruszających się po niej – pojawiają się ubytki masy. Podobny problem już został rozwiązany na parterze tego budynku – wymieniono wylewkę betonową i na niej położono terakotę, co otrzymało pozytywną ocenę od użytkowników.